

Kontrollutvalget i Nordre Land kommune

Sekretariatet

Gjøvik, 21. november 2016.

J.nr./referanse: 12-16/NL/ks

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

Hans Moon, leder (Ap)

Gunnar Løkkebø, nestleder (Ap)

Monica Andersson (Ap)

Birgit Felde Sevaldrud (H)

Ole Strand (BL)

Kopi av innkallingen er sendt:

- Ordfører og rådmann
- Innlandet Revisjon IKS

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Etter avtale innkalles det herved til møte i kontrollutvalget:

Dato: Onsdag 30. november 2016

Tid: Kl. 0900 – ca. 1500

Sted: Formannskapssalen, rådhuset

Vedlagt følger saksliste og saksdokumenter.

Deltakelse fra andre i møtet:

- Rådmannen orienterer i f.m. sak 42 Tilstandsrapport Nordre Land-skolen 2015 (kl. 0915).
- Innlandet Revisjon IKS orienterer i f.m. sakene 43 (foranalyse skole), sak 44 (prosjektplan ansettelsesprosedyrer) og sak 49 (sammenligning revisjonskostnader).

Eventuelt forfall bes meddelt snarest til undertegnede på tlf. 995 77 903 eller e-post

kjetil@kontrollutvalget.no.

Med hilsen

For leder i kontrollutvalget

Kjetil Solbrækken

utvalgssekretær

Adresse:

Kontrollutvalgstjenester Kjetil Solbrækken

Studievegen 7, 2815 Gjøvik

Tel. 995 77 903, E-post: kjetil@kontrollutvalget.no

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

SAKSLISTE

FOR MØTE I NORDRE LAND RÅDHUS

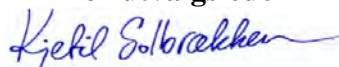
Onsdag 30. november 2016 kl. 0900

(Sted: Formannskapssalen)

- SAK NR. 40/2016** **GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 12.09.16**
- SAK NR. 41/2016** **ANBUDESKONKURRANSE SEKRETÆRTJENESTER – VALG AV
LEVERANDØR**
- SAK NR. 42/2016** **TILSTANDSRAPPORT FOR NORDRE LAND-SKOLEN 2015**
Rådmannen orienterer.
- SAK NR. 43/2016** **FORANALYSE: SKOLE / SKOLERESULTATER**
Innlandet Revisjon IKS orienterer.
- SAK NR. 44/2016** **PROSJEKTPLAN: ANSETTELSESPROSEDYRER**
Innlandet Revisjon IKS orienterer.
- SAK NR. 45/2016** **FYLKESMANNENS KOMMUNEBILDE 2016 – NORDRE LAND
KOMMUNE**
- SAK NR. 46/2016** **FORBRUKERRÅDETS KOMMUNETEST 2016**
- SAK NR. 47/2016** **KONTROLLUTVALGETS PLAN FOR
FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL 2017-
2019**
- SAK NR. 48/2016** **TERTIALRAPPORT 2/2016 FRA INNLANDET REVISJON IKS**
- SAK NR. 49/2015** **SAMMENLINGING AV REVISJONSKOSTNADER 2015 MED
ANDRE KOMMUNER («BENCHMARKING»)**
- SAK NR. 50/2016** **INVITASJON TIL KONTROLLUTVALGSKONFERANSEN 2017**
- SAK NR. 51/2016** **MØTEPLAN FOR 2017**
- SAK NR. 52/2016** **REFERATSAKER**

Gjøvik, 20. november 2016.

For utvalgsleder

Kjetil Solbrækken
Utvalgssekretær

Kopi til orientering:

- Nordre Land kommune v/ordfører, rådmann, kommunalsjefer og vararepresentanter til kontrollutvalget
- Innlandet Revisjon IKS

SAK NR. 40/2016

Nordre Land kommune

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 12.09.16

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.11.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Møteprotokoll fra møte 12.09.16

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 12.09.16 godkjennes.

SAKSOPPLYSNINGER:

Protokoll fra siste møte i kontrollutvalget legges frem til formell godkjenning.

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

Mandag 12. september 2016 holdt kontrollutvalget møte i rådhuset fra kl. 0900 – 1530.

Som medlemmer møtte:

Gunnar Løkkebø, nestleder (Ap)
Monica Andersson (Ap)
Birgit Felde Sevaldrud (H)

Følgende medlem hadde meldt forfall: Hans Moon, leder (Ap)

Følgende medlem møtte ikke: Ole Strand (BL)

Følgende varamedlemmer møtte:

Svein Rønningsveen (Ap), tredje vara for Ap/Sv
(ingen innkalt for Ole Strand)

Følgende varamedlemmer hadde meldt forfall:

Kjartan Th. Stensvold (Sv), første vara for Ap/Sv
Anne Sagstuen (Ap), andre vara for Ap/Sv

Ellers møtte:

Ordfører: Ola Tore Dokken (sakene 36 og 38).

Fra rådmannen/administrasjonen: Rådmann Jarle Snekkestad (sakene 36 og 38) og tidligere prosjektleder for internkontroll-prosjektet Anne Marit Tangen Eng (sakene 36-38).

Fra Innlandet Revisjon IKS: Daglig leder Bjørg Hagen (hele møtet) og oppdragsansvarlig revisor Heidi Holm (sak 31).

Sekretær: Kjetil Solbrækken.

Møteprotokollen er sendt til:

Ordfører, kontrollutvalgets medlemmer/varamedlemmer, rådmann, Innlandet Revisjon IKS og Oppland Arbeiderblad.

Utvalgsmøtet ble satt kl. 0900 med Gunnar Løkkebø som møteleder.

Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.

Sakene ble behandlet i følgende rekkefølge: 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 37 og 39.

Til behandling:

SAK NR. 30/2016

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 30.05.16

Vedtak, enstemmig:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 30.05.16 godkjennes.

SAK NR. 31/2016**REGNSKAPSREVISJON: PRESENTASJON AV STRATEGI FOR REVISJON AV KOMMUNEREGNSKAPET FOR 2016**Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS ved oppdragsansvarlig revisor Heidi Holm orienterte og svarte på spørsmål.

Vedtak, enstemmig:

1. Revisors presentasjon av hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi for revisjon av kommuneregnskapet for 2016 tas til orientering.
2. Oppdragsansvarlig revisors vurdering av egen uavhengighet tas til orientering.

SAK NR. 32/2016**SEKRETARIATSTJENESTER – STATUS FOR ANBUDESKONKURRANSE**Vedtak, enstemmig:

1. Informasjon om status for ny anbudskonkurranse tas til orientering.
2. Kontrollutvalget delegerer til utvalgsleder å delta i den videre anbudsprosessen samt å foreta valg av ny leverandør i samråd med de øvrige deltakerkommunene.

SAK NR. 33/2016**HALVÅRSRAPPORT 2016 – NORDRE LAND KOMMUNE**Vedtak, enstemmig:

1. Halvårsrapport 2016 tas til orientering.
2. Kontrollutvalget oppfordrer rådmannen til å videreutvikle sammendraget i kvartals- og /halvårsrapporteringen slik at alle vesentlige forhold i rapporten kommer tydelig frem. Dette vil lette leservennligheten av rapporten.

SAK NR. 34/2016**KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT FOR 2017**Vedtak, enstemmig:**INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:**

Budsjett for kontroll og revisjon (ansvar 11121, tjeneste 1100) for 2017, fastsettes med en økonomisk ramme på kr. 1 230 000 med følgende fordeling:

	Konto	Beløp
10500	Trekkpliktig godtgjørelse	
10800	Fast godtgjørelse	23 000
10801	Møtegodtgjørelse	12 000
10802	Tapt arb.fortjeneste	25 000

10990	Arb.giveravgift	7 000
11001	Aviser/tidsskrifter/faglitteratur	12 000
11151	Beverting møter	3 000
11205	Tjenestefrikjøp	10 000
11501	Opplæring/kurs	32 000
11600	Kjøregodtgjørelse	2 000
12700	Konsulenttjenester ordinær drift (sekretærtjenester)	196 000
13709	Kjøp av andre tjenester	3 000
13750	Kjøp av tjenester fra interkommunalt selskap (Innlandet Revisjon IKS)	908 000
14290	Momskompensasjon (utgift)	49 000
17290	Momskompensasjon (inntekt)	- 49 000
	Totalt	1 230 000

SAK NR. 35/2016

**OPPDRAAGSAVTALE MED INNLANDET REVISJON IKS
FOR 2017**

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS v/daglig leder Bjørg Hagen orienterte.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Oppdragsavtale for 2017 godkjennes under forutsetning av kommunestyrets godkjenning av kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2017.
---------------------------	---

SAK NR. 36/2016

ORGANISASJONSUTVIKLING (OU) – SLUTTRAPPORT

Fra behandlingen:

Rådmann Jarle Snekkestad presenterte sluttrapporten med fokus på kapittel 5 (Organisasjonsendringer) og kapittel 6 (Effektivisering og driftsreduksjoner).

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Sluttrapport fra organisasjonsutviklingsprosjektet tas til orientering.
---------------------------	---

SAK NR. 37/2016

**INTERNKONTROLL I NORDRE LAND KOMMUNE –
HOVEDPROSJEKT**

Fra behandlingen:

Rådmannen v/prosjektleder for internkontroll-prosjektet Anne Marit Tangen Eng presenterte sluttrapport for prosjektet.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Presentasjon av sluttrapport for rådmannens internkontrollprosjekt tas til orientering.
---------------------------	---

Fra behandlingen:

Utkast til ny plan ble drøftet med ordfører og rådmann.

Henvendelse til kontrollutvalget med spørsmål om kommunens ansettelsesprosedyrer og bruk av politiattest ble lagt frem i forbindelse med saken.

Vedtak, enstemmig:

1. Fremlagt forslag til plan justeres i tråd med innspill i møtet. Følgende nye tema tas med i planen:
 - **Kommunale planer** (oppfølging av vedtatte planer mht. måloppnåelse og rapportering).
 - **OU-prosessen** med fokus på organisering og effektivisering/driftsreduksjoner (evaluering av oppnåelse av målet om bedre koordinering og samordning av tjenester og evaluering av vedtak om oppnådde besparelser).
 - **Ansettelsesprosedyrer** (fokus på bruk av referanser, krav til politiattest, oppfølging av søkere mv).
2. Justert plan legges frem på neste møte.

Fra behandlingen:

Aktuelle områder for forundersøkelser ble drøftet med utgangspunkt i utkast til ny plan for forvaltningsrevisjon.

Vedtak, enstemmig:

1. Kontrollutvalget bestiller følgende fra Innlandet Revisjon:
 - **Prosjektplan: Ansettelsesprosedyrer**
Kommentar: Fokus på bruk av referanser, krav til politiattest, oppfølging av søkere mv.
 - **Forundersøkelse: Skole / skolerresultater**
Kommentar: Fokus bes rettet mot evaluering av gjennomførte tiltak.
2. Som en del av forundersøkelsen vedr. skole/skolerresultater inviteres rådmannen til neste møte for presentere tilstandsrapport 2015 for grunnskolen i Nordre Land kommune.

<p>Dokka, 12. september 2016.</p> <hr/> <p>Gunnar Løkkebø nestleder</p>	<p>RETT UTSKRIFT: Dokka, 12. september 2016.</p> <p><i>Kjetil Solbrækken</i></p> <hr/> <p>Kjetil Solbrækken utvalgssekretær</p>
--	---

NESTE MØTE

Dato: **ONSDAG 30. NOVEMBER 2016**

Tidspunkt: **KL. 0900**

Aktuelle saker:

- *Kostra-analyse: Presentasjon av kommunebarometeret 2015 (KU-sak 12/16)*
- *Tilstandsrapport 2015 for grunnskolen i Nordre Land kommune*
- *Forundersøkelse: Skole*
- *Plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2019*
- *Prosjektplan: Ansettelsesprosedyrer*
- *NOU 2016:4 – Ny kommunelov*
- *Møteplan for 2017*

Saker til oppfølging senere:

- *Samhandlingsreformen – presentasjon v/rådmannen (ku-sak 43/13)*
- *Eiendomsforvaltning (ku-sak 43/13)*
- *Oppfølging av revisjonsrapporten «Oppfølging av politiske vedtak» (ku-sak 16/14)*

Bestilte undersøkelser og revisjonsprosjekter (Innlandet Revisjon IKS):
(Ingen)

Møteplan 2016:

- Mandag 25.01.16 kl. 0900
- Mandag 14.03.16 kl. 0900
- Mandag 25.04.16 kl. 0900
- Mandag 30.05.16 kl. 0900
- Mandag 12.09.16 kl. 0900
- ~~Mandag 28.11.16 kl. 0900~~ – endret til onsdag 30.11.16 kl. 0900

Nordre Land kommune

ANBUDESKONKURRANSE SEKRETÆRTJENESTER – VALG AV LEVERANDØR

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.11.16	Utvalgsleder og utvalgssekretær	Nei

Saksdokumenter:

1. Anbudsdokumenter/tilbudsinstruks – sekretariattjenester for kontrollutvalgene i Hadelands- og Gjøvikregionen. Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:

Det tas til orientering at det er inngått kontrakt med Kontrollutvalgstjenester AS v/Kjetil Solbrækken som leverandør av sekretariattjenester for kontrollutvalgene for perioden 01.01.2017 – 31.12.2020.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kommunene i Gjøvik- og Hadelandsregionen (8 kommuner) inngår i et samarbeid om innkjøp av sekretærtjenester til sine kontrollutvalg.

Dagens avtale med Kontrollutvalgstjenester Kjetil Solbrækken utløper den 31.12.16.

Ny anbudskonkurranse ble utlyst høsten 2016 med frist for innlevering av tilbud den 19/10-16 kl. 1100. Ved utløp av fristen var det innkommet ett tilbud.

Det er Felles innkjøpsenhet i Gjøvikregionen som har fått i oppdrag å gjennomføre konkurransen i samarbeid med Interkommunalt innkjøpssamarbeid på Hadeland. Felles innkjøpsenhet i Gjøvikregionen trer inn i rollen som sekretær for kontrollutvalgene i denne konkrete saken i og med at utvalgets sekretær vil være inhabil i forbindelse med tilrettelegging av sak om konkurranseutsetting.

Alle kontrollutvalgene har delegert til utvalgsleder «å delta i den videre anbudsprosessen samt å foreta valg av ny leverandør i samråd med de øvrige deltakerkommunene». Leder av kontrollutvalget i Vestre Toten kommune og leder av kontrollutvalget i Lunner kommune har fått i oppdrag å representere utvalgslederne i hver sin region.

Avklaringsmøte mellom innkjøper, lederne i kontrollutvalget i Vestre Toten og Lunner kommuner og tilbyder ble gjennomført den 09.11.2016. Kontrollutvalgstjenester AS ble etter møtet innstilt som leverandør av sekretariattjenester til kontrollutvalgene for perioden 01.01.2017 – 31.12.2020. Kontrakt ble signert 24/11-16.

Nordre Land kommune**TILSTANDSRAPPORT FOR NORDRE-LAND SKOLEN
2015**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.11.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Tilstandsrapport for Nordre Land-skolen 2015

Vedlagt:

Ja

FORSLAG TIL VEDTAK:

Rådmannens presentasjon av tilstandsrapport for Nordre Land-skolen 2015 tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Saken er en oppfølging av vedtak i kontrollutvalgets møte den 12/9-16 i forbindelse med sak om vurdering av forundersøkelser – forvaltningsrevisjon (sak 39/16):

Som en del av forundersøkelsen vedr. skole/skoleresultater inviteres rådmannen til neste møte for presentere tilstandsrapport 2015 for grunnskolen i Nordre Land kommune.

Med bakgrunn i vedtaket er rådmannen invitert til å presentere tilstandsrapporten.

På spørsmål fra rådmannen har sekretær formidlet til at kontrollutvalget er særlig opptatt av utviklingen i skoleresultatene og hva som påvirker disse. I tillegg er det bekreftet at det er interessant å ta med noe om oppfølging i skolen i den grad dette ikke berøres under kap. 3 i Tilstandsrapporten (System for oppfølging / internkontroll).

Tilstandsrapporten ble behandlet i kommunestyrets møte den 18/10-16 som sak 81/16.

Mandag 3. oktober, 2016

Tilstandsrapport for Nordre Land-skolen 2015

Den årlige tilstandsrapporten inngår som en del av det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hos skoleeieren og har kvalitetsutvikling som siktemål.

Kryss av for hvem som har vært involvert i prosessen med å utarbeide tilstandsrapporten.

Medvirkning i utarbeidelsen av rapporten	Ja	Nei
Elever og foreldre (f.eks. dialogmøte)	☐	☒
Organisasjonene	☐	☒
Skoler	☒	☐
Administrasjonen i kommunen/fylkeskommunen	☒	☐
Politikerne i kommunen/ fylkeskommunen	☐	☒

Lovkravet

Det er fastsatt i opplæringsloven og privatskoleloven at skoleeiere plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen. I St.meld. nr. 31 (2007-2008) fremgår det at det er viktig at styringsorganene i kommuner og fylkeskommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringen. Dette er nødvendig for å følge opp utviklingen av sektoren på en god måte.

Den årlige rapporten skal drøftes av skoleeieren, dvs. av kommunestyret, fylkestinget og den øverste ledelsen ved de private grunnskolene, jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd. Det er fastsatt i privatskoleloven § 5-2 andre ledd bokstav k at styret skal drøfte den årlige rapporten om tilstanden i disse skolene.

Disse har ansvar for å utarbeide den årlige tilstandsrapporten:

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Private grunnskoler som er godkjent etter opplæringsloven § 2-12
- Private skoler med rett til statstilskudd

Innhold i tilstandsrapporten

Tilstandsrapporten skal som et minimum omtale læringsresultater, frafall og læringsmiljø, men skoleeieren kan omtale andre resultater og bruke andre data ut fra lokale behov. Når det gjøres vurderinger av tilstanden, er det viktig å synliggjøre hvilke av skoleeierens og skolenes målsetninger

Kan inneholde data under publiseringsgrense.

som danner grunnlag for vurderingen.

Tilstandsrapporten skal inneholde vurderinger knyttet til opplæringen av barn, unge og voksne. De dataene som er tilgjengelige i Skoleporten, inneholder ikke data om voksne. Skoleeieren skal derfor benytte andre kilder for datainnhenting på dette området.

Tidlig innsats er vesentlig for å bedre elevenes ferdigheter og faglige utvikling. Kartlegging av elevenes ferdighetsnivå må følges opp med tiltak for dem som har behov for ekstra opplæring fra første stund. Den spesialpedagogiske innsatsen er her sentral.

Kvalitetsvurderingssystemet

Tilstandsrapporten inngår i kvalitetsvurderingssystemet. Kvalitetsvurdering er å sammenstille informasjon og data som grunnlag for å drøfte kvaliteten på opplæringen internt på en skole eller i en kommune/fylkeskommune, og for å drøfte kvaliteten i større deler av eller i hele utdanningssektoren. Målet er kvalitetsutvikling og læring. Kvalitetsvurderingen er en prosess der dialogen om hva som er god kvalitet, står sentralt. Det er naturlig at det stilles spørsmål ved sammenhengen mellom kvalitet på opplæringen ved den enkelte skole og mellom skolene og resultatene i dialogen med skoleeieren.

Det generelle systemkravet

Skoleeieres plikt til å utarbeide årlige rapporter om tilstanden i grunnopplæringen er en del av oppfølgingsansvaret knyttet til det generelle systemkravet (internkontroll), jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd og privatskoleloven § 5-2 tredje ledd. Vær oppmerksom på at kravet til internkontroll omfatter alle plikter som skoleeieren har etter lov og forskrift. Det generelle systemkravet er derfor mer omfattende enn det tilstandsrapportens minimum skal dekke.

Personvern

Tall som lastes direkte inn fra Skoleporten, kan for små enheter inneholde indirekte identifiserbare opplysninger. Dette kan være taushetsbelagte opplysninger etter forvaltningsloven § 13 og/eller personopplysninger etter personopplysningsloven § 2 nr. 1. Tilsvarende kan også gjelde for lokale indikatorer. Disse opplysningene må behandles i tråd med bestemmelser i forvaltningsloven og/eller personopplysningsloven.

Merk: Denne versjonen av tilstandsrapporten er på bokmål. Uttrekk av innhold fra Skoleporten, som ikke finnes på begge målformer, kan likevel være på nynorsk.

Innhold

1. Sammendrag.....	4
2. Hovedområder og indikatorer	6
2.1. Elever og undervisningspersonale	6
2.1.1. Antall elever og lærerårsverk	6
2.1.2. Lærertetthet	7
2.2. Læringsmiljø	8
2.2.1. Elevundersøkelsen.....	8
2.2.2. Andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere (prosent).....	11
2.3. Resultater	12
2.3.1. Nasjonale prøver 5. trinn.....	12
2.3.2. Nasjonale prøver ungdomstrinn.....	15
2.3.3. Karakterer - matematikk, norsk og engelsk	19
2.3.4. Grunnskolepoeng	22
2.4. Gjennomføring.....	23
2.4.1. Overgangen fra grunnskole til VGO.....	23
2.5. Spesialundervisning.....	24
2.5.1. Spesialundervisning tabell 2011-15 Andel elever på 1-4. trinn, 5-7. trinn, 8-10. trinn som mottar spesialundervisning.....	24
2.6. Voksenopplæring	25
2.7. Utviklingsarbeid	26
2.8. Utdfordringer	29
2.9. Rapport fra hver skole	31
3. System for oppfølging (internkontroll).....	34
4. Konklusjon	35

For å oppdatere innholdsfortegnelsen, markerer du denne setningen - så klikker du F9.

1. Sammendrag

Denne rapporten tar for seg resultater og arbeidet med å utvikle skolene i Nordre Land. Fokuset er rettet mot hovedområdene elever og undervisningspersonalet, læringsmiljø, resultater, gjennomføring og Nordre Land kommunes egne indikatorer som utviklingsarbeid, spesialundervisning, voksenopplæring og utfordringer skolene står overfor. I tillegg har skolene skrevet en kort rapport om egen skole når det gjelder status og satsningsområder.

Tallene som presenteres i denne rapporten er på kommunenivå.

Elever og undervisningspersonale:

Elevtallet sett under ett i kommunen er stabilt fra 2014. Antall årsverk for undervisningspersonalet er det samme sammenlignet med 2014, dvs at antall årsverk er stabilt. Lærertettheten (antall elever per lærer) har holdt seg forholdsvis stabil de siste årene.

Læringsmiljø:

Elevundersøkelsen viser at det fortsatt er stabile resultater på områdene «Støtte fra lærer, Vurdering for læring, Læringskultur, Mestring, Elevdemokrati og medvirkning, Mobbing på skolen og Andel elever som opplever mobbing». Arbeidet mot mobbing tas på alvor, og dette er et ansvar alle ansatte i skolene har.

Det er viktig at det blir sammenheng mellom styringskort og indikatorene for læringsmiljø. Vurdering for læring er et fokusområde for alle tre skolene, og er en viktig indikator for læringsutbytte og derav elever som trives på skolen.

Resultatene fra elevenes læringsmiljø og trivsel viser tall som er stabile og noe bedre sammenlignet med 2014 og gode sammenlignet med fylket og landet.

Resultater:

Nordre Land-skolen har fortsatt for mange på laveste nivå (nivå 1 på 5.trinn og nivå 1 og 2 på 8. trinn), utviklingen går i riktig retning. Det jobbes med å øke læringsutbyttet for alle elever, og resultatene av dette arbeidet vil vise seg over tid. En viktig faktor i dette arbeidet er å sikre gode overganger mellom barnetrinnet og ungdomstrinnet, samt vektlegge opplæring i grunnleggende ferdigheter på barnetrinnet. Det vil også være naturlige variasjoner fra år til år, basert på elevgruppen.

På 5. trinn er det positive resultater i regning og lesing, i engelsk er det en jobb å gjøre.

På 8. trinn er det flere elever på nivå 4 og 5 i lesing og regning sammenlignet med 2014.

Gjennomføring:

Nordre Land har god gjennomføring fra ungdomstrinn til videregående. Det er en høy andel elever som går over til videregående som fortsatt står som elever i oktober høsten etter 10.trinn.

Utviklingsarbeid i Nordre Land-skolen

Utviklingsarbeid som er igangsatt er videreført siste år. Kompetanseheving for alle ansatte ble avsluttet i 2014. Det jobbes med å gå grundigere inn, analysere og evaluere resultater på den enkelte skole.

Kan inneholde data under publiseringsgrense.

I 2013 ble det inngått et samarbeid med Veilederkorpset som veileder hver enkelt skole og skoleeier i deres utviklingsarbeid. Dette arbeidet ble avsluttet våren 2015. Det utpeker seg noen utfordringer som tas med i videre utviklingsarbeid, det skal utarbeides en sluttmelding i juni 2016.

Nordre land har deltatt i utviklingsprogrammet "Den gode skoleeier" i regi av KS Hedmark og Oppland. Målet har vært å gi folkevalgte og administrativt tilsatte økt kunnskap i dialogbasert styring av skolen, Det har vært avholdt to dialogmøter mellom skole og folkevalgte i 2015.

Nordre Land er bevilget midler fra fylkesmannen i Oppland i prosjektet «Et aktivt sinn i en aktiv kropp». Formålet er å bidra til livslang bevegelsesglede hos ungdomsskoleelever i Nordre Land.

Nordre Land deltar i «Ungdomstrinn i utvikling – med vekt på regning» i perioden 2015-17. Dette er initiert av Utdanningsdirektoratet og er et samarbeid med Høgskolen på Lillehammer. Arbeidet er godt i gang.

Nordre Land er med i satsingen "Kompetanse for mangfold 2013-2017", som er en femårig satsing initiert av Udir der barnehager og skoler får tilbud om å øke kompetansen på utfordringer som minoritetsspråklige barn, unge og voksne møter i opplæringen. Oppland fylke deltar fra 2015, og det er fylkesmannen som koordinerer satsingen.

Spesialundervisningen i grunnskolen har det siste året gått ned. Spesialundervisningen i Nordre Land ligger litt under landsgjennomsnittet. Det er høyest andel gutter med spesialundervisning.

Utfordringene i skolen er flere, blant annet arbeidet med å holde læringstrykket opp, fokus på de grunnleggende ferdighetene, inkludert digitale ferdigheter, se satsningene som er gjennomført i en sammenheng i videre arbeid og skoleleders oppgaver som pedagogisk leder. Nye kompetansekrav for lærerne vil kreve en større satsing på videreutdanning og arbeid med rekruttering av lærere.

Samarbeid mellom foresatte og skole og foreldreengasjement er viktig.

Psykiske vansker hos barn og unge gir en utfordring for Nordre Land-skolen, og det er behov for tid og ulike tiltak for å kunne følge opp disse barna. Nordre land kommune har to sosialfaglige veiledere som jobber ute på skolene i samarbeid med lærere og assistenter, de har samtaler med enkeltelever og elevgrupper med sosiale emosjonelle vansker. De har kompetanse på ulike verktøy som brukes i dette arbeidet (lekegrupper, ART, Trygg Oppvekst). Større fokus på å få til en bedre samhandling mellom enheter i hjelpeapparatet i det tverrfaglige arbeidet rundt elever med sammensatte vansker og utfordringer er særlig viktig.

2. Hovedområder og indikatorer

2.1. Elever og undervisningspersonale

2.1.1. Antall elever og lærerårsverk

Antall elever

Indikatoren opplyser om tallet på elever som er registrert ved grunnskoler per 1. oktober det aktuelle skoleåret. Indikatoren omfatter barn og unge som etter opplæringsloven § 2-1 har rett og plikt til grunnskoleopplæring, og som får denne opplæringen ved en grunnskole. Tallene omfatter ikke voksne elever som får grunnskoleopplæring.

Årsverk for undervisningspersonale

Indikatoren viser sum årsverk for undervisningspersonalet. Summen inkluderer beregnede årsverk til undervisning og beregnede årsverk til annet enn undervisning. Årsverkene er beregnet ved å dividere årstimer på årsrammen. Det er benyttet 741 timer på barnetrinnet og 656 timer på ungdomstrinnet. I denne indikatoren inngår følgende delskår: Årsverk til undervisning.

Andel årstimer gitt av personale med godkjent utdanning

Indikatoren viser hvor stor andel av årstimer som er gjennomført av undervisningspersonale med godkjent utdanning i de fag og trinn de underviser i.

Lokale mål

Det er ikke satt lokale mål for denne indikatoren

Nordre Land kommune skoleeier | Fordelt på periode

Indikator og nøkkeltall	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
Talet på elever	733	732	728	705	706
Årsverk for undervisningspersonale	67,6	72,4	68,6	68,8	69,3
Andel årstimer til undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	94,2	87,7	93,6	91,9	94,3

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Antall elever og lærerårsverk, Offentlig, Alle trinn, Begge kjønn

Skoleeiers egenvurdering

Tallene for 2015-16 viser ingen endringer av betydning når det gjelder elevtall, årsverk for undervisningspersonale og undervisningspersonale med godkjent utdanning. Nye kompetansekrav for undervisningspersonale medfører at skolen må stille krav til læreres kompetanse ved nyansettelser.

2.1.2. Lærertetthet

Lærertetthet 1.-7. trinn og 8.-10. trinn

Indikatoren viser gjennomsnittlig lærertetthet på 1.- 7. trinn ned på skolenivå. Lærertetthet beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom elevtimer og lærertimer, og gir informasjon om størrelsen på undervisningsgruppen. Indikatoren inkluderer timer til spesialundervisning og til andre lærertimer som tildeles på grunnlag av individuelle elevrettigheter.

Lærertetthet i ordinær undervisning

Lærertetthet i ordinær undervisning er en indikasjon på antall elever per lærer i ordinær undervisning, hvor ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt språkopplæring ikke regnes med. I andre sammenhenger kalles dette målet gruppestørrelse 2. Mål på lærertetthet er heftet med usikkerhet. Dette kommer av at noen kommuner fører lærerressurser på kommunen sentralt mens andre kommuner fører det på skolen i GSI. Dette kan for eksempel være timer spesialundervisning eller særskilt norskopplæring.

Lokale mål

Det er ikke satt lokale mål for denne indikatoren.

Nordre Land kommune skoleeier | Sammenlignet geografisk

Indikator og nøkkeltall	Nordre Land kommune skoleeier	Kommunegruppe 11	Oppland fylke	Nasjonalt
Lærertetthet 1.-7. trinn	12,5	11,9	12,1	13,4
Lærertetthet 8.-10. trinn	14,0	13,4	13,4	14,2
Lærertetthet i ordinær undervisning	15,7	15,5	15,3	16,9

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Lærertetthet, Offentlig, 2015-2016, Alle trinn, Begge kjønn

Nordre Land kommune skoleeier | Fordelt på periode

Indikator og nøkkeltall	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
Lærertetthet 1.-7. trinn	13,1	13,0	13,1	12,7	12,5
Lærertetthet 8.-10. trinn	14,3	13,8	14,1	13,3	14,0
Lærertetthet i ordinær undervisning	17,3	16,6	16,2	15,7	15,7

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Lærertetthet, Offentlig, Alle trinn, Begge kjønn

Skoleeiers egenvurdering

Lærertettheten holder seg stabilt fra året før, 2014-15. Nordre land kommune skiller seg ikke mye fra lærertetthet sammenlignet med kommunegruppe 11, Oppland fylke og nasjonale tall. Nordre land kommune ligger såvidt over kommunegruppe 11 og Oppland fylke, men under nasjonalt nivå.

2.2. Læringsmiljø

2.2.1. Elevundersøkelsen

Alle elever og lærlinger skal inkluderes og oppleve mestring. Skoleeiere og skoleledere er pålagt å gjennomføre Elevundersøkelsen for elever på 7. og 10. trinn og Vg1. Et utvalg av spørsmålene i Elevundersøkelsen er satt sammen til indekser som ligger i Skoleporten. Resultatene fra Elevundersøkelsen vises i en egen rapportportal. I tilstandsrapporten er disse læringsmiljøindekser obligatoriske:

- **Støtte fra lærer:** Indeksen viser elevenes opplevelse av emosjonell og faglig støtte fra lærer.
- **Vurdering for læring:** Indeksen kartlegger elevenes opplevelse av de fire prinsippene i vurdering for læring.
- **Læringskultur:** Indeksen viser om elevene opplever at skolearbeidet er viktig for klassen og om det er rom for å gjøre feil i læringsarbeidet.
- **Mestring:** Indeksen viser elevenes opplevelse av mestring i forbindelse med undervisning, lekser og arbeid på skolen.
- **Elevdemokrati og medvirkning:** Indeksen viser elevenes opplevelse av mulighet for å medvirke i arbeidet med fagene, og om de får bli være med å bestemme klasseregler og delta i elevrådsarbeid.
- **Mobbing på skolen:** Gjennomsnittsverdien for indikatoren Mobbing på skolen er beregnet ut fra hvor mange som opplever at de blir mobbet og hvor ofte de blir mobbet. Verdien gir ikke antall elever som i snitt mobbes. En og samme verdi kan enten indikere at mange krysser av at de mobbes sjelden eller at færre krysser av at de mobbes hyppig. I Skoleporten tyder et gjennomsnitt ned mot verdien 1 på lite mobbing i skolen.
- **Andel elever som har opplevd mobbing:** 2-3 ganger i måneden eller oftere (prosent). Se eget diagram.

Skala: 1-5. Høy verdi betyr positivt resultat. Unntakene er mobbing på skolen hvor lav verdi er positivt og andel som er i prosent.

Lokale mål

Det er kun satt lokalt mål for indikatoren Vurdering for læring på 3 av spørsmålene og indikatoren Mobbing. Lokalt mål for indikatoren Mobbing: 1,3

Nordre Land kommune skoleeier | Sammenlignet geografisk

Indikator og nøkkeltall	Nordre Land kommune skoleeier	Kommunegruppe 11	Oppland fylke	Nasjonalt
Støtte fra lærerne	4,4	4,5	4,4	4,4
Vurdering for læring	4,1	4,0	4,0	3,9
Læringskultur	4,1	4,1	4,1	4,1
Mestring	4,1	4,1	4,1	4,1
Elevdemokrati og medvirkning	4,0	3,8	3,8	3,8
Mobbing på skolen	1,3	1,2	1,2	1,2

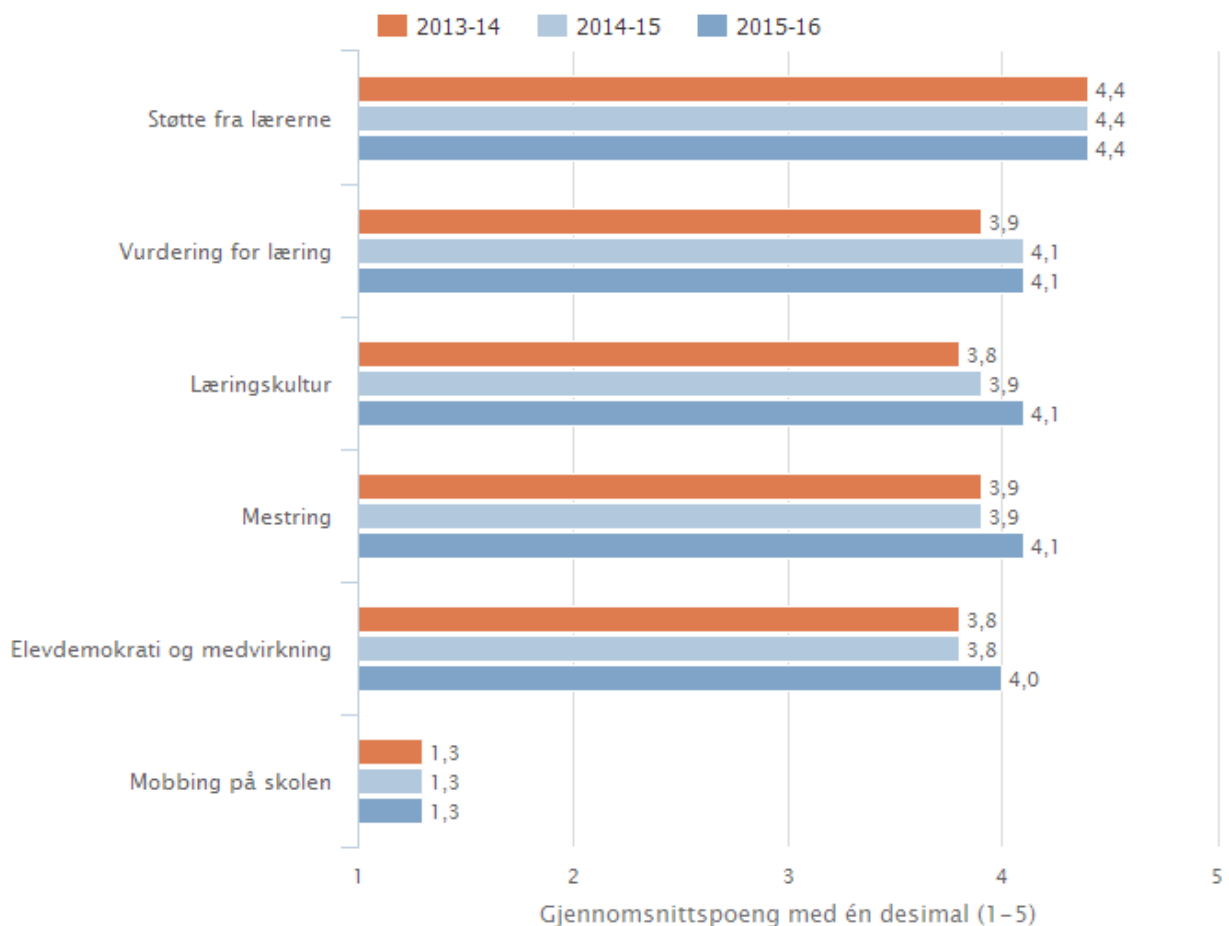
Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Offentlig, 2015-2016, Trinn 7, Begge kjønn

Nordre Land kommune skoleeier | Sammenlignet geografisk

Indikator og nøkkeltall	Nordre Land kommune skoleeier	Kommunegruppe 11	Oppland fylke	Nasjonalt
Støtte fra lærerne	4,1	4,0	3,9	4,0
Vurdering for læring	3,4	3,3	3,2	3,3
Læringskultur	3,7	3,8	3,7	3,8
Mestring	3,8	3,9	3,9	4,0
Elevdemokrati og medvirkning	3,3	3,2	3,2	3,2
Mobbing på skolen	1,2	1,2	1,3	1,2

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Offentlig, 2015-2016, Trinn 10, Begge kjønn

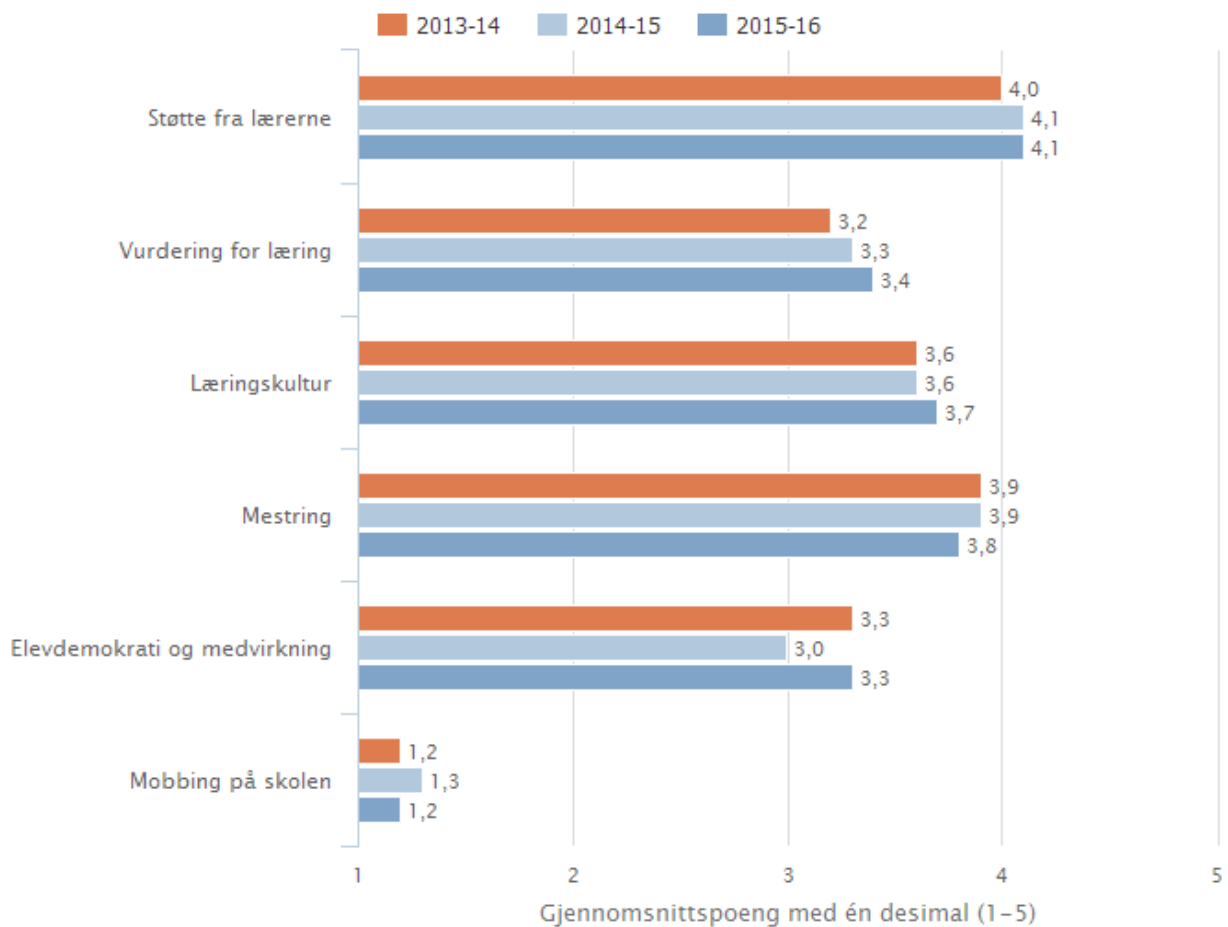
Nordre Land kommune skoleeier | Fordelt på periode

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Offentlig, Trinn 7, Begge kjønn

Illustrasjonen er hentet fra Skoleporten

Nordre Land kommune skoleeier | Fordelt på periode

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Offentlig, Trinn 10, Begge kjønn

Illustrasjonen er hentet fra Skoleporten

Skoleeiers egenvurdering

Nordre land skårer som fylket, kommunegruppe 11 og landet både på 7. og 10. trinn. På 7. trinn ligger Nordre land litt høyere på indikatorene Vurdering for læring og Elevdemokrati og medvirkning.

Sammenlignet med tidligere år, er det en positiv utvikling på 7. trinn på indikatorene Læringskultur, Mestring og elevdemokrati og medvirkning. Når det gjelder 10. trinn, er det en positiv utvikling når det gjelder indikatorene Vurdering for læring, Læringskultur og Elevdemokrati og medvirkning.

Nordre land kommune har stabile og høye verdier på indikatorene i elevundersøkelsen.

Nordre land har resultater på indikatoren mobbing som samsvarer med lokalt mål.

2.2.2. Andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere (prosent)

Andelen Mobbing på skolen viser andelen elever som opplever å bli mobbet 2 eller 3 ganger i måneden eller oftere. Andelen elever som opplever mobbing på skolen er summen av andelen elever som har krysset av på svaralternativene «2 eller 3 ganger i måneden», «Omtrent 1 gang i uken» og «Flere ganger i uken». Andelen Mobbede på skolen sier med andre ord ingen ting om hvor ofte elevene opplever å bli mobbet.

Lokale mål

Det er ikke satt lokale mål for denne indikatoren.

Nordre Land kommune skoleeier | Sammenlignet geografisk

Indikator og nøkkeltall	Nordre Land kommune skoleeier	Kommunegruppe 11	Oppland fylke	Nasjonalt
Andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere (prosent)	5,6	5,0	4,3	4,5

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere (prosent), Offentlig, 2015-2016, Trinn 7, Begge kjønn

Nordre Land kommune skoleeier | Sammenlignet geografisk

Indikator og nøkkeltall	Nordre Land kommune skoleeier	Kommunegruppe 11	Oppland fylke	Nasjonalt
Andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere (prosent)	4,3	4,2	5,0	4,2

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere (prosent), Offentlig, 2015-2016, Trinn 10, Begge kjønn

Nordre Land kommune skoleeier | Fordelt på periode

Indikator og nøkkeltall	2013-14	2014-15	2015-16
Andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere (prosent)	6,3	*	5,6

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere (prosent), Offentlig, Trinn 7, Begge kjønn

Nordre Land kommune skoleeier | Fordelt på periode

Indikator og nøkkeltall	2013-14	2014-15	2015-16
Andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere (prosent)	4	6,8	4,3
Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere (prosent), Offentlig, Trinn 10, Begge kjønn			

Skoleeiers egenvurdering

Nordre land ligger høyere enn kommunegruppe 11, fylket og landet på 7. trinn. Skoleeier er kjent med at det har vært problematisk psykososialt på trinnet på en av skolene, dette er det tatt tak i.

På 10. trinn er det positiv utvikling fra 2014-15.

Skolene har høyt fokus på det psykososiale miljøet på skolene og har utarbeidet gode rutiner for å håndtere hendelser og følge opp mistanke og melding om mobbing. Det er viktig å erkjenne at det vil finnes utfordringer i det psykososiale miljøet på skolene til enhver tid og derav må dette være en del av skolenes viktigste område å arbeide aktivt med.

2.3. Resultater

Alle elever som går ut av grunnskolen skal mestre grunnleggende ferdigheter. Dette er ferdigheter som gjør dem i stand til å delta i videre utdanning og i arbeidslivet.

2.3.1. Nasjonale prøver 5. trinn

Om lesing

Nasjonale prøver i lesing kartlegger i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med mål for den grunnleggende ferdigheten lesing slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag i LK06. De nasjonale prøvene i lesing omfatter tre aspekter: Elevene skal vise at de kan:

1. finne informasjon
2. forstå og tolke
3. reflektere over og vurdere tekstens form og innhold

Om regning

Nasjonale prøver i regning skal kartlegge i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med mål for den grunnleggende ferdigheten regning, slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag i LK06. Dette innebærer at nasjonale prøver i regning ikke er en prøve i matematikk som fag.

De nasjonale prøvene i regning dekker tre innholdsområder:

- tall
- måling
- statistikk

Prøvene i regning tar utgangspunkt i hvordan elevene anvender regning i ulike faglige og dagligdagse sammenhenger. Dette innebærer at elevene forstår hvordan de:

- kan løse en gitt utfordring
- kan løse problemet ved hjelp av regneoperasjoner
- kan vurdere om svarene er rimelige
- kan ha effektive strategier for enkel tallregning

Om engelsk

Engelsk er ikke en del av de grunnleggende ferdighetene som er integrert i kompetansemål i læreplanene i alle fag i LK06. Prøvene tar utgangspunkt i kompetansemål i ett fag – engelsk. Oppgavene (på 5. trinn) er knyttet til disse ferdighetene:

- finne informasjon
- forstå hovedinnholdet i enkle tekster
- forstå vanlige ord og uttrykk knyttet til dagligliv og fritid
- forstå betydningen av ord og uttrykk ut fra sammenhengen de er brukt i
- bruke vanlige grammatiske strukturer, småord og enkle setningsmønstre

Diagrammet viser gjennomsnittet av elevenes skalapoeng og usikkerheten knyttet til dette gjennomsnittet. Søylene viser intervallet på skalaen der hovedvekten (60 prosent) av elevene er. Dette er et mål på spredningen i elevenes resultater. På 5. trinn plasseres elevene på 3 mestringsnivåer, hvor mestringsnivå 1 er lavest. Presentasjonen viser en oversikt over prosentvis fordeling av elever på mestringsnivåer.

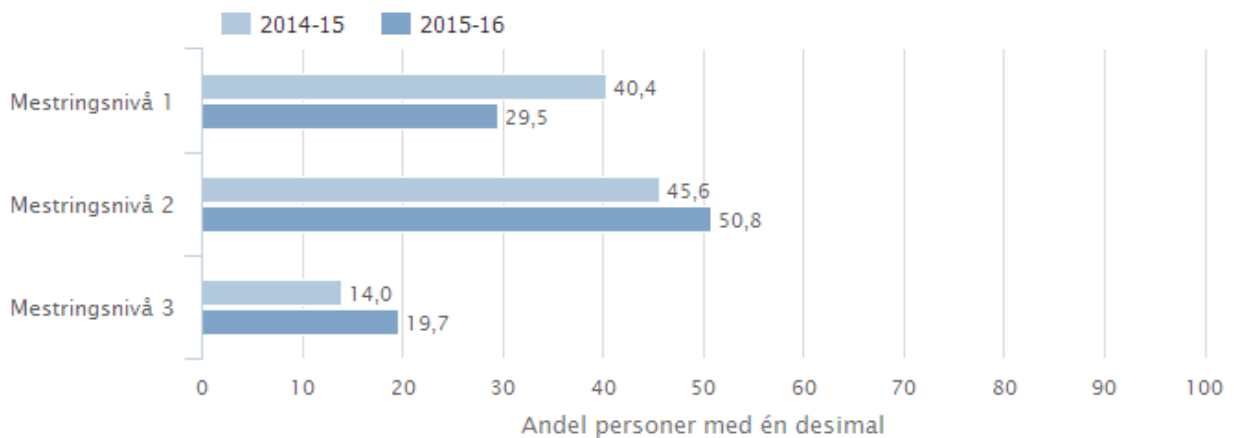
Kan inneholde data under publiseringsgrense.

Lokale mål

Andelen som mestrer på de ulike nivåene i lesing, regning og engelsk 5. trinn:

nivå 1: 30%, nivå 2: 50%, nivå 3: 20%

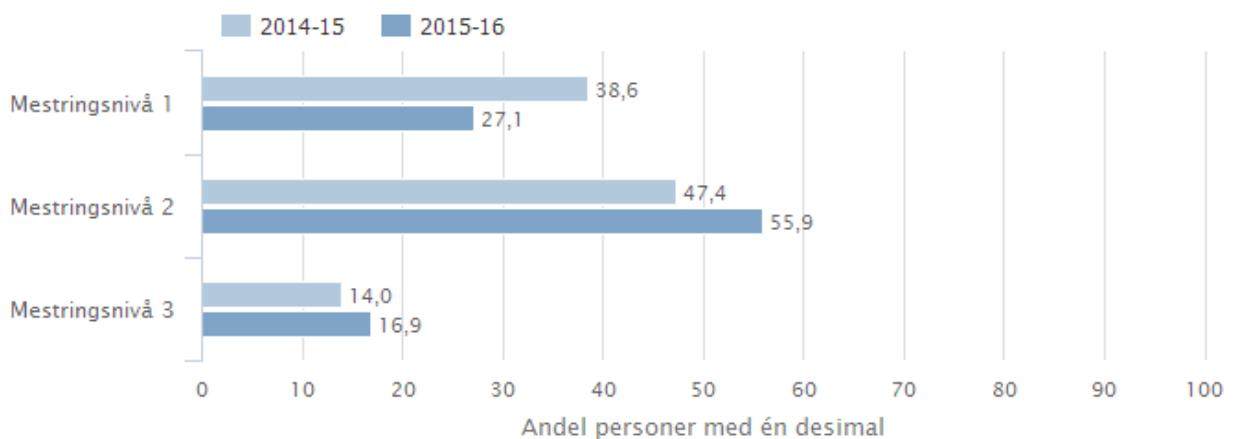
Nordre Land kommune skoleeier | Fordelt på periode - Lesing

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Lesing, Offentlig, Trinn 5, Begge kjønn

Illustrasjonen er hentet fra Skoleporten

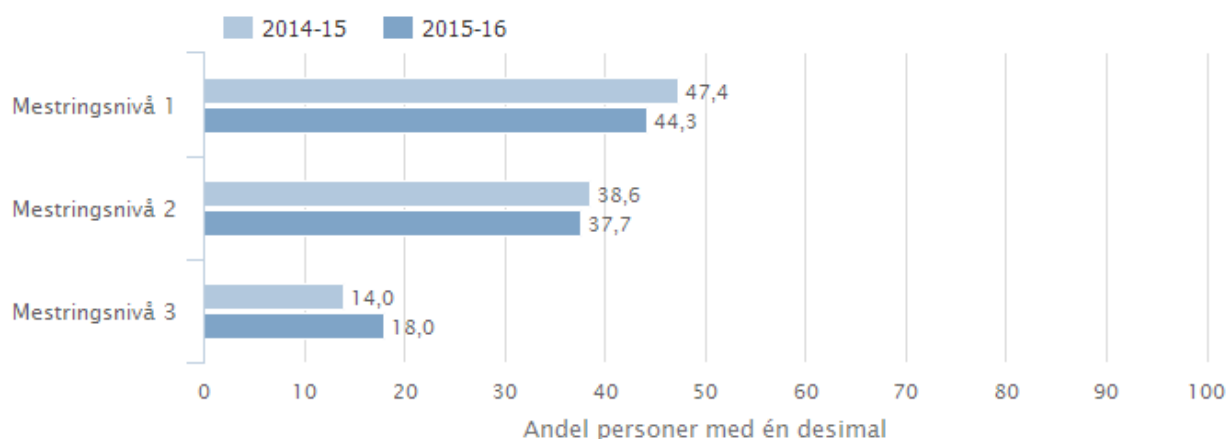
Nordre Land kommune skoleeier | Fordelt på periode - Regning

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Regning, Offentlig, Trinn 5, Begge kjønn

Illustrasjonen er hentet fra Skoleporten

Nordre Land kommune skoleeier | Fordelt på periode - Engelsk

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Engelsk, Offentlig, Trinn 5, Begge kjønn

Illustrasjonen er hentet fra Skoleporten

Skoleeiers egenvurdering

Målet er at færrest mulig antall elever skårer på mestringsnivå 1 i lesing, regning og engelsk. Mestringsnivå 1 indikerer at elevene har så svake grunnleggende ferdigheter at de vil ha vansker med å få et forsvarlig utbytte av undervisningen senere i skoleløpet. Derfor er det viktig å arbeide for å redusere andelen elever på mestringsnivå 1 på 5. trinn i lesing, regning og engelsk.

Sammenlignet med kommunegruppe, fylket og nasjonalt ligger Nordre land kommune fortsatt lavt på resultater på nasjonale prøver.

Sammenlignet med resultatene for 5. trinn på lesing, regning og engelsk fra 2014-15, er andelen elever på nivå 1 redusert i lesing, regning og engelsk. Andelen elever på nivå 3 er økt, i tillegg til flere elever på nivå 2.

Det har vært fokus på lesing og regning gjennom etterutdanning og utviklingsarbeid, dette arbeidet har bidratt til positiv utvikling.

Skoleeier ser en positiv utvikling. I forhold til lokale mål er resultatene i lesing og regning akseptable, i engelsk er det noe å jobbe med.

2.3.2. Nasjonale prøver ungdomstrinn

Om lesing

Nasjonale prøver i lesing skal kartlegge i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med målene for den grunnleggende ferdigheten lesing, slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag i LK06. Dette innebærer at nasjonale prøver i lesing ikke er en prøve i norskfaget.

De nasjonale prøvene i lesing omfatter tre aspekter ved lesing. Elevene viser at de kan:

Kan inneholde data under publiseringsgrense.

1. finne informasjon
2. forstå og tolke
3. reflektere over og vurdere tekstens form og innhold

Om regning

Nasjonale prøver i regning kartlegger i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med mål for den grunnleggende ferdigheten regning, slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag i LK06. Dette innebærer at nasjonale prøver i regning ikke er en prøve i matematikk som fag. De nasjonale prøvene i regning dekker tre innholdsområder:

- tall
- måling
- statistikk

Prøvene i regning tar utgangspunkt i hvordan elevene anvender regning i faglige og dagligdagse sammenhenger. Dette innebærer at de:

- forstår og kan reflektere over hvordan de best kan løse en gitt utfordring
- kan løse problemet ved hjelp av regneoperasjoner
- kan vurdere om svarene de får er rimelige
- kan vise effektive strategier for enkel tallregning

Om engelsk

Engelsk er ikke en del av de grunnleggende ferdighetene som er integrert i kompetansemål i læreplanene i alle fag i LK06. Prøvene tar utgangspunkt i kompetansemål i ett fag – engelsk. Oppgavene for ungdomstrinnet er knyttet til disse ferdighetene:

- finne informasjon
- forstå og reflektere over innholdet i tekster av ulik lengde og forskjellige sjangere
- beherske et ordforråd som dekker dagligdagse situasjoner
- forstå betydningen av ord og uttrykk ut fra sammenhengene de er brukt i
- forstå bruken av grunnleggende regler og mønstre for grammatikk og setningstyper

Diagrammet viser gjennomsnittet av elevenes skalapoeng og usikkerheten knyttet til dette gjennomsnittet. Søylene viser intervallet på skalaen der hovedvekten (60 prosent) av elevene er. Dette er et mål på spredningen i elevenes resultater. På 8. trinn plasseres elevene på 5 mestringsnivåer, hvor mestringsnivå 1 er lavest. Presentasjonen viser en oversikt over prosentvis fordeling av elever på mestringsnivåer.

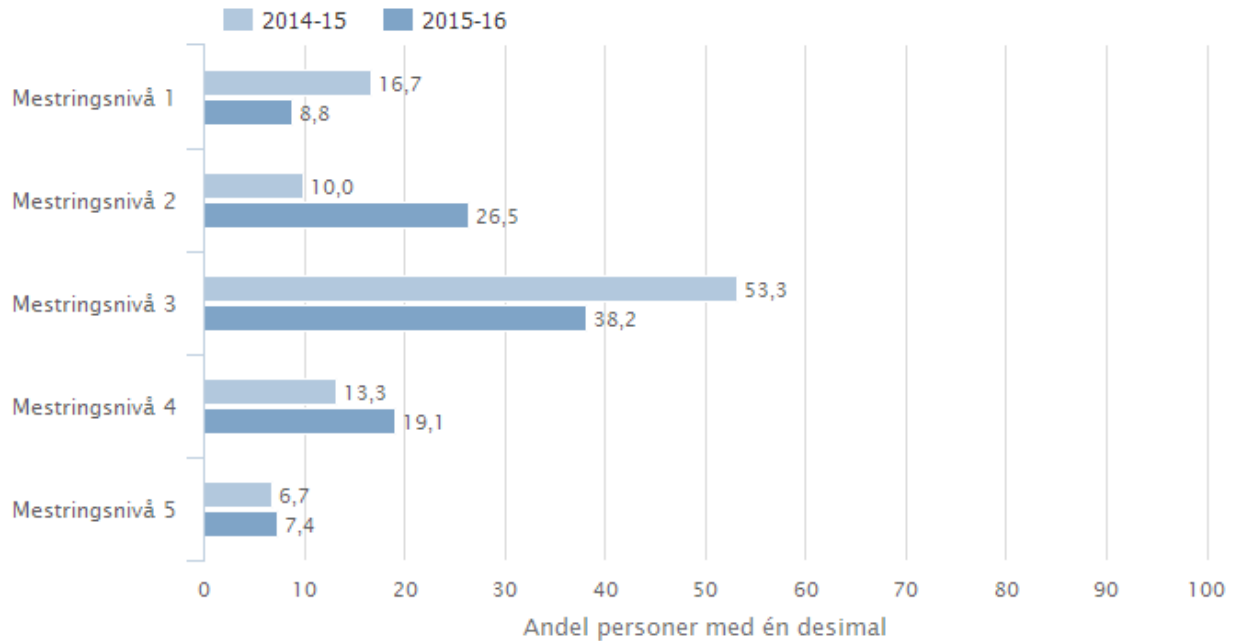
Kan inneholde data under publiseringsgrense.

Lokale mål

Andelen som mestrer på de ulike nivåene i lesing, regning og engelsk 8. trinn:

nivå 1: 10%, nivå 2: 20%, nivå 3: 40%, nivå 4: 20%, nivå 5: 10%

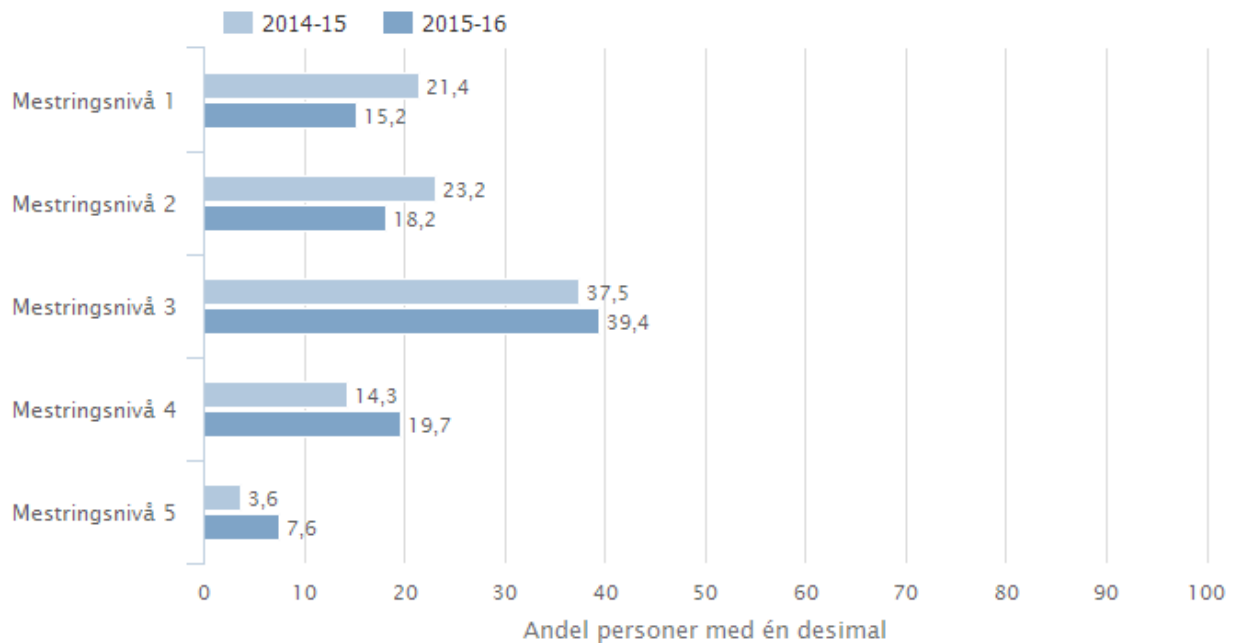
Nordre Land kommune skoleeier | Fordelt på periode - Lesing

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Lesing, Offentlig, Trinn 8, Begge kjønn

Illustrasjonen er hentet fra Skoleporten

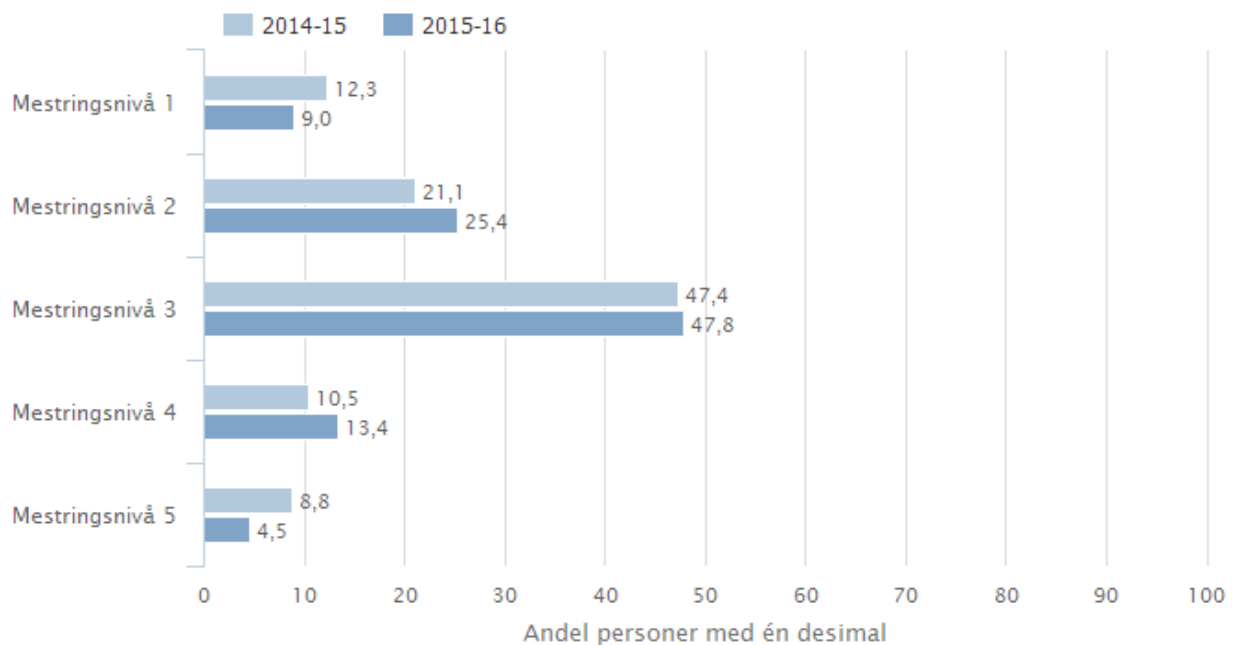
Nordre Land kommune skoleeier | Fordelt på periode - Regning

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Regning, Offentlig, Trinn 8, Begge kjønn

Illustrasjonen er hentet fra Skoleporten

Nordre Land kommune skoleeier | Fordelt på periode - Engelsk

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Engelsk, Offentlig, Trinn 8, Begge kjønn

Illustrasjonen er hentet fra Skoleporten

Skoleeiers egenvurdering

Målet er at færrest mulig antall elever skårer på mestringsnivå 1 og 2 i lesing, regning og engelsk. Mestringsnivå 1 og 2 indikerer at elevene har så svake grunnleggende ferdigheter at de vil ha vansker med å få et forsvarlig utbytte av undervisningen senere i skoleløpet. Derfor er det viktig å arbeide for å redusere andelen elever på mestringsnivå 1 og 2 på 8. trinn i lesing, regning og engelsk.

Sammenlignet med kommunegruppe, fylket og nasjonalt ligger Nordre Land kommune fortsatt lavt på resultater på nasjonale prøver. Det er best resultater i lesing sammenlignet med de andre.

Sammenlignet med resultatene for 8. trinn på lesing, regning og engelsk fra 2014-15, er andelen elever på nivå 1 og 2 redusert i regning. Det har vært en positiv økning andel elever på nivå 4 og 5 i regning, det samme gjelder lesing. I lesing og engelsk er andelen redusert på nivå 1, men økt betraktelig på nivå 2.

Det skjer mye positiv utvikling i lesing, regning og engelsk, det er viktig å opprettholde satsingen. Ses resultatene i forhold til lokale mål, er det en positiv utvikling.

2.3.3. Karakterer - matematikk, norsk og engelsk

Standpunktkarakterer og karakterer fra eksamen i grunnskolen og i videregående opplæring utgjør sluttvurderingen. Denne vurderingen gir informasjon om kompetansen eleven har oppnådd i faget. Vurderingen skal ta utgangspunkt i målene i læreplanverket. Graderingen beskriver at karakteren:

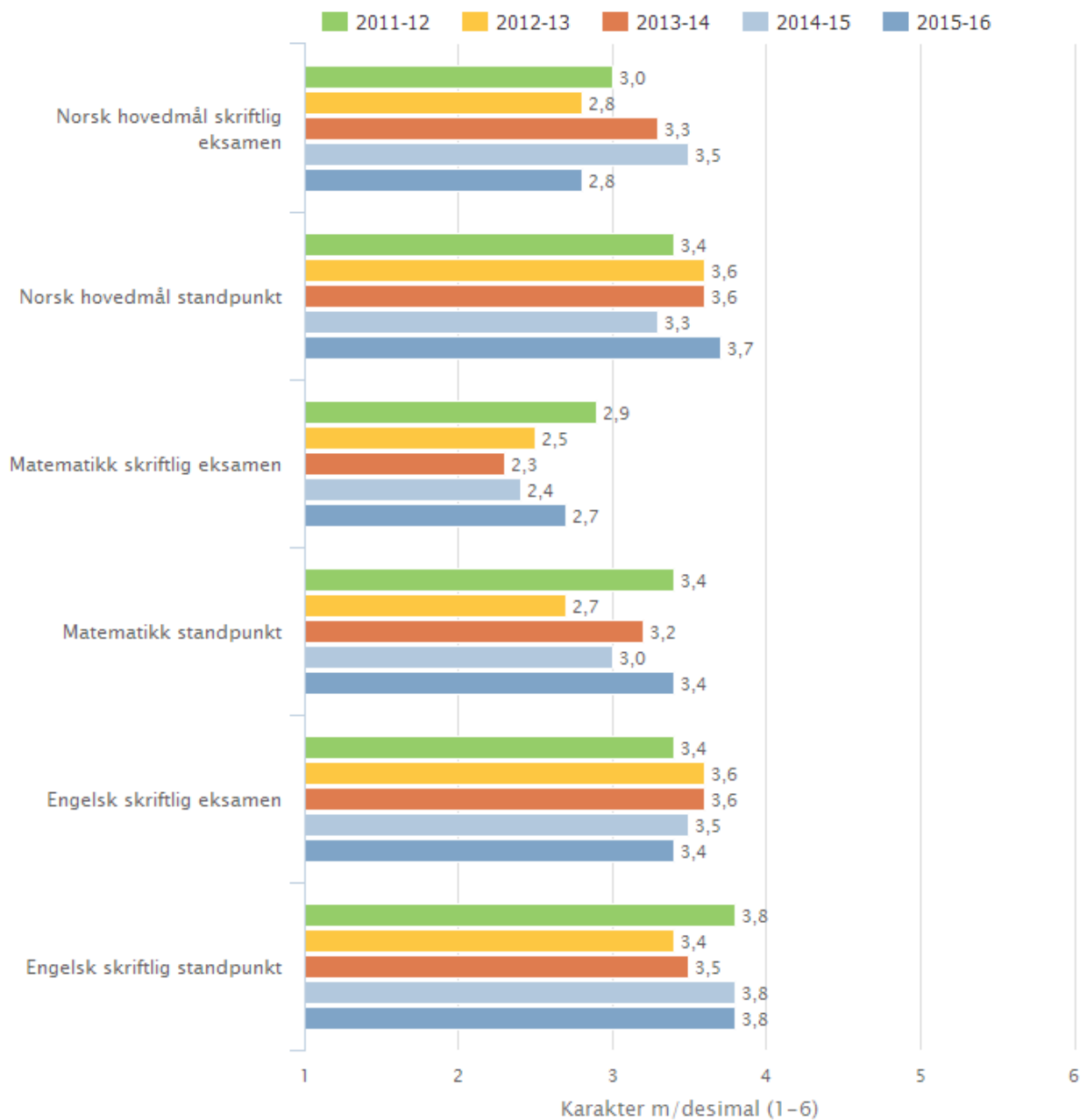
- 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget
- 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse i faget
- 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse i faget
- 4 uttrykker at eleven har god kompetanse i faget
- 5 uttrykker at eleven har meget god kompetanse i faget
- 6 uttrykker at eleven har svært god kompetanse i faget

Karakterskalaen er 1-6. Beste karakter er 6. Karakterene vises som gjennomsnitt.

Lokale mål

Det er ikke satt lokale mål for denne indikatoren

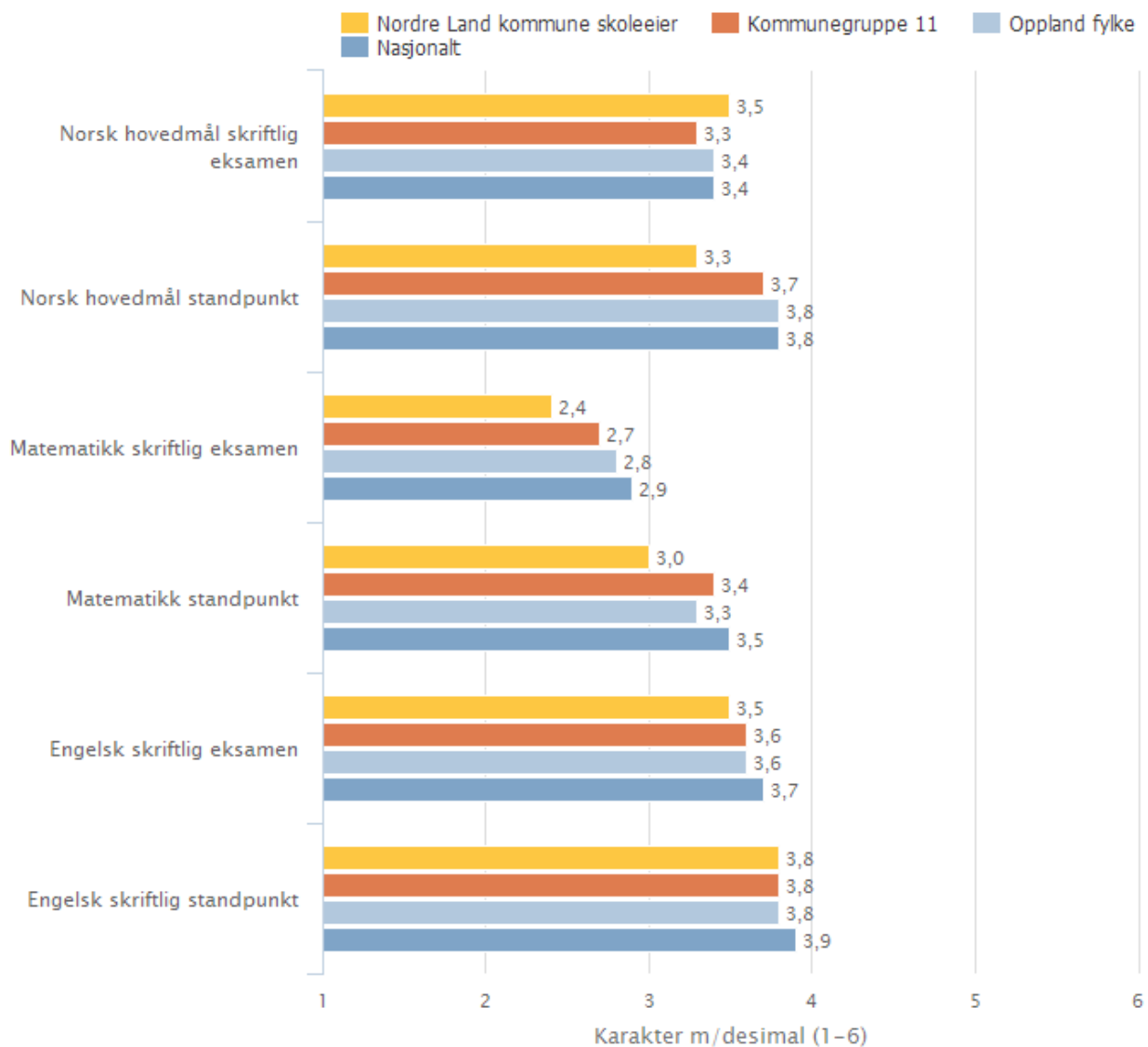
Nordre Land kommune skoleeier | Fordelt på periode

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Karakterer - matematikk, norsk og engelsk, Offentlig, Trinn 10, Begge kjønn

Illustrasjonen er hentet fra Skoleporten

Nordre Land kommune skoleeier | Sammenlignet geografisk

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Karakterer - matematikk, norsk og engelsk, Offentlig, 2014-2015, Trinn 10, Begge kjønn

Illustrasjonen er hentet fra Skoleporten

Skoleeiers egenvurdering

Se grunnskolepoeng. Standpunktkarakterer og eksamenskarakterer har sammenheng med grunnskolepoeng.

Gjennomsnittlig karakternivå er noenlunde stabilt, Sammenlignet med tidligere år og tall for kommunegruppe, fylket og nasjonalt nivå, må Nordre land arbeide for å oppnå bedre læringsresultater i matematikk.

Resultatene må alltid vurderes opp mot elevgruppa og de variasjoner som finnes fra år til år.

Kan inneholde data under publiseringsgrense.

2.3.4. Grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng er et mål for det samlede læringsutbyttet for elever som sluttvurderes med karakterer. Karakterene brukes som kriterium for opptak til videregående skole. Grunnskolepoeng er beregnet som summen av elevenes avsluttende karakterer, delt på antall karakterer og ganget med 10.

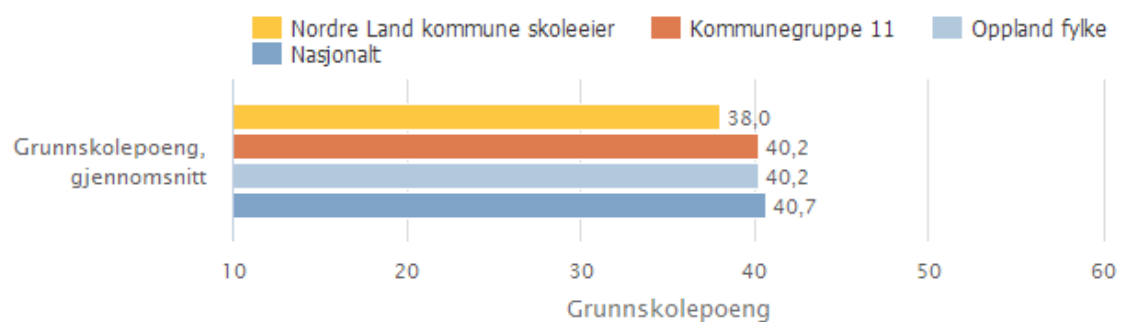
Hvis det mangler karakterer i mer enn halvparten av fagene, skal det ikke regnes ut poeng for eleven.

Grunnskolepoeng presenteres som karaktergjennomsnitt med én desimal.

Lokale mål

Lokalt mål: 38

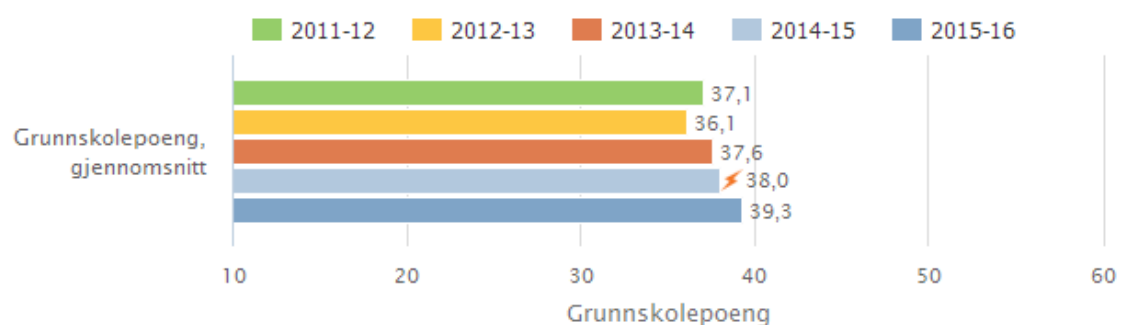
Nordre Land kommune skoleeier | Sammenlignet geografisk

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Grunnskolepoeng, Offentlig, 2014-2015, Trinn 10, Begge kjønn

Illustrasjonen er hentet fra Skoleporten

Nordre Land kommune skoleeier | Fordelt på periode

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Grunnskolepoeng, Offentlig, Trinn 10, Begge kjønn

Illustrasjonen er hentet fra Skoleporten

Kan inneholde data under publiseringsgrense.

Skoleeiers egenvurdering

Nordre land har i perioden 2009-2014 hatt stabile gjennomsnittlige grunnskolepoeng med en liten positiv utvikling fra 2012-13 til 2013-14. For 2014-15 er det lagt til valgfag som tellende i grunnskolepoeng og tallene er derfor ikke sammenlignbare fra tidligere år. Sammenlignet med kommunegruppe 11, fylket og nasjonalt har Nordre land ligget i overkant av 2 grunnskolepoeng under. Denne trenden ses for skoleåret 2014-15 også.

Målet må være å komme opp på et nivå som er tettere opp mot kommunegruppe 11 og fylket.

2.4. Gjennomføring

Alle elever og lærlinger som er i stand til det, skal gjennomføre videregående opplæring. Kompetansebeviset skal sikre dem videre studier eller deltakelse i arbeidslivet. Utdanningsdirektoratet anbefaler skoleeiere å ta med denne indikatoren: Overgang fra GS til VGO

2.4.1. Overgangen fra grunnskole til VGO

Prosentdelen av elevkullet som er registrert i videregående opplæring høsten etter uteksaminering fra grunnskolen.

Lokale mål

Det er ikke satt lokale mål for denne indikatoren.

Nordre Land kommune skoleeier | Sammenlignet geografisk | Fordelt på periode

Indikator og nøkkeltall	2010	2011	2012	2013	2014
Nordre Land kommune skoleeier - Elever (16 år) som er registrert i videregående opplæring samme år som avsluttet grunnskole	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kommunegruppe 11 - Elever (16 år) som er registrert i videregående opplæring samme år som avsluttet grunnskole	98,1	97,4	98,1	98,1	98,3
Oppland fylke - Elever (16 år) som er registrert i videregående opplæring samme år som avsluttet grunnskole	*	*	*	*	*
Nasjonalt - Elever (16 år) som er registrert i videregående opplæring samme år som avsluttet grunnskole	97,7	97,7	97,8	97,9	98,0

Nordre Land kommune skoleeier, Grunnskole, Overgangen fra grunnskole til VGO, Offentlig, Alle trinn, Begge kjønn

Skoleeiers egenvurdering

Tallene viser at Nordre land kommune har gode tall når det gjelder gjennomføring av vg1. Det er svært få elever som slutter i løpet av første året i videregående opplæring. Nordre land kommune ligger på nivå med Oppland fylke.

Nordre land har gode rutiner for overgang mellom ungdomstrinn og videregående opplæring slik at elever med behov for individuell tilrettelegging får tilbud om dette.

2.5. Spesialundervisning

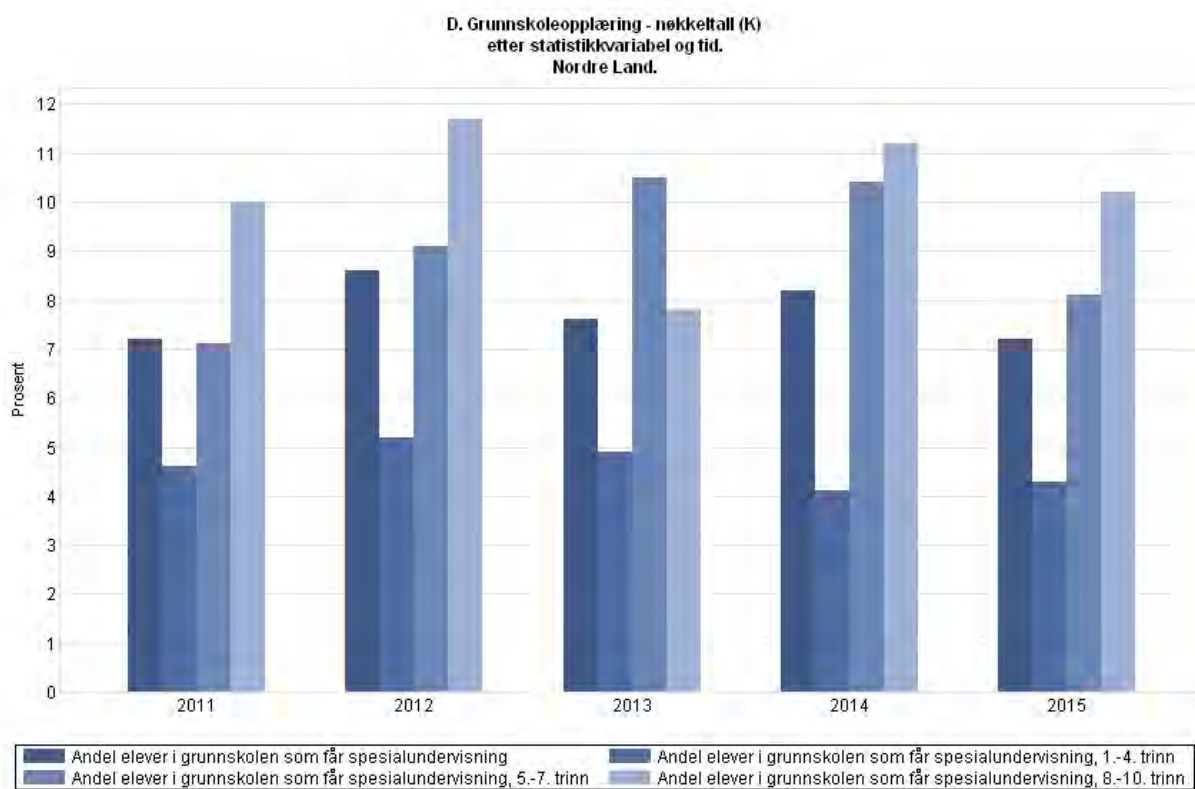
2.5.1. Spesialundervisning tabell 2011-15 Andel elever på 1-4. trinn, 5-7. trinn, 8-10. trinn som mottar spesialundervisning

Andelen elever som har vedtak om spesialundervisning etter Opplæringsloven § 5-1 i Nordre land kommune i 2015 er 7,2 % og har gått ned fra forrige skoleår. Nasjonalt ligger andelen elever med vedtak om spesialundervisning på 7,9 % og for Oppland fylke 7,5 %.

Lokale mål

Nordre land kommune har som mål å ligge omtrent på eller under landsgjennomsnittet når det gjelder andel elever som har enkeltvedtak om spesialundervisning etter opplæringsloven § 5-1.

Spesialundervisning tabell 2011-15.jpg

Illustrasjonen er hentet fra Skoleporten

Skoleeiers egenvurdering

Sammenlignet med 2014 har Nordre land gått ned fra 8,2% til 7,2%. Nasjonalt ligger andelen elever med spesialundervisning på 7,9% og for fylket på 7,5%. Det har vært en liten økning i andelen elever med spesialundervisning på 1-4. trinn, på 5-7. trinn og 8-10. trinn har andelen gått ned. Andelen elever med spesialundervisning vil variere på ulike trinn for hvert år avhengig av andelen elever med ulike

Kan inneholde data under publiseringsgrense.

vansker. Fordelingen er fortsatt slik at ungdomstrinnet har flest elever med vedtak om spesialundervisning, småskoletrinnet 1-4. trinn har færrest vedtak om spesialundervisning. Det er høyest andel gutter med spesialundervisning. Dette er likt som for fylket og nasjonalt nivå.

PPT ønsker å ha fokus på systemarbeid slik at skolen kan få veiledning for å kunne ivareta flest mulig elever innenfor rammen av tilpasset opplæring. PPT og skolene har utarbeidet gode rutiner for samarbeid rundt elever med behov for individuelle opplæringsbehov. Dette kan være en av årsakene til at antall vedtak om spesialundervisning har gått ned. Skolene er mer bevisste på hva de kan organisere innenfor ordinære rammer for tilpasset opplæring.

2.6. Voksenopplæring

Nordre Land læringscenter:

Læringscenteret består av voksenopplæringen og flyktingtjenesten. Det gis opplæring innen:

- Norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere
- Grunnskoleopplæring for voksne
- Arbeidsnorsk
- Grunnleggende ferdigheter i lesing/skriving, IKT og regning
- Asylnorsk og grunnskoleopplæring for beboere på Land statlige mottak for enslige mindreårige (15-17 år)
- Opplæring av ferdigheter i hjemmet for bosatte flyktinger som har behov for det.
- BKA- basiskompetansekurs i samarbeid med bedrifter

Bosatte flyktinger som deltar i introduksjonsprogrammet har opplæring på full tid, enten norsk, grunnleggende ferdigheter og arbeidsnorsk, eller en kombinasjon av norskopplæring og praksis eller full tid i praksis. Enkelte skal kvalifiseres for videregående opplæring og deltar på grunnskoleopplæring på full tid. Noen innvandrere deltar kun på norskopplæring.

Undervisning	Norskopplæring	Grunnskoleopplæring	Grunnleggende ferdigheter Samlet; 11 t/u (fordelt på lesing/skriving, IKT og regning)	Gym/svømming	Arbeidsnorsk	Asylnorsk/grunnskole (beboere på mottak)
Antall timer	16 t/u	28 t/u		2 t/u	6 t/u	28 t/u
Antall grupper	4	2	3	2	2	2

Grunnskoleopplæring for voksne:

Det var i oktober 2015 21 deltakere på grunnskoleopplæringen for voksne. Antallet har doblet seg fra året før. Det undervises i de fem fagene som er nødvendig for å få et vitnemål for fullført grunnskoleopplæring for voksne: norsk, matematikk, engelsk, samfunnsfag og naturfag. Alle deltar i alle fem fag. De fleste deltakerne er unge i alderen 16-25 år. Dette er unge enslige mindreårige bosatt i kommunen, familiegjenforente og noen er deltakere i introduksjonsprogrammet og trenger grunnskoleutdanning for å søke seg til videregående opplæring. Det er også deltakere som er innvandrere til kommunen som har behov for grunnskoleopplæring for voksne. Det arbeides målrettet for at de skal klare grunnskoleopplæringen og komme seg inn på videregående skole og få videre

Kan inneholde data under publiseringsgrense.

yrkesutdanning. De aller fleste har behov for minst to år grunnskoleopplæring for voksne for å få et vitnemål, og med mulighet for å mestre videregående opplæring. Det er i løpet av året (2016) startet opp et samarbeid med Dokka vgs der vi søker å finne løsninger og jobbe tettere med denne gruppa, og fra høsten 2016 har Nordre Land læringscenter og Dokka vgs fått prosjektmidler til et forberedende år til videregående skole, der hensikten er at deltakerne skal få mer og bedre grunnferdigheter for å mestre videregående opplæring bedre. I dette samarbeidet ligger det også større muligheter for økt integrering.

Norskopplæring for voksne:

Alle innvandrere med rett og plikt til norskopplæring deltar i norskopplæring ved læringscenteret. I tillegg er det arbeidsinnvandrere som kjøper opplæring og deltar i den. Læringscenteret har også norskopplæring til beboerne ved asylmottaket for enslig mindreårige, og har innføringsklasse for disse elevene i grunnskolefagene. Denne opplæringen startet 1. november 2015, og har 36 plasser (likt antall plasser på mottaket).

Deltakerne på norskopplæringen har ulik bakgrunn. Noen er analfabeter, andre har 2-5 års skolegang, mens andre igjen har både grunnskole, videregående og noen med høgskole/universitetsutdanning. Den største gruppa har hittil vært de med lite eller ingen skolebakgrunn.

Spesialundervisning for voksne:

Det er svært få som har spesialundervisning innen voksenopplæringsområdet. Det skyldes det arbeidet som har vært gjort med å se på grenseoppgangen for hvem som har krav på et tilbud etter Opplæringsloven eller etter Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. De som har behov for spesialundervisning blir henvist til PPT og får en utredning for behovet for opplæring.

Det ses nå at det er enkelte som blir bosatt i kommunen som har store faglige og sosiale vansker. Disse er det mulig å søke ekstratilskudd for og, gjennom dette, få tettere oppfølging. Noen av disse kan ha behov for spesialundervisning.

2.7. Utviklingsarbeid

Veilederkorpset

Skolene i Nordre Land inngikk et samarbeid med Veilederkorpset i desember 2013. Veilederkorpset støtter skoleeiere og skoler som ønsker å utvikle og forbedre skolen gjennom systemisk kvalitetsutviklingsarbeid. Veilederkorpset er en satsing fra Utdanningsdirektoratet, og veilederne er skoleledere med erfaring innen skoleutvikling på flere nivåer. Deltakerne fra skoleeiersiden har siden oppstarten vært ordfører, rådmann, kommunalsjef og skolefaglig rådgiver. Samarbeidet ble avsluttet i juni 2015 med et oppfølgingsmøte med skoleeier og skolene høsten 2015. Det er levert inn en sluttmelding som beskriver grunnlaget for søknaden, prioriterte utviklingsområder, beskrivelse av utviklingsarbeidet, utbytte av veiledningen, beskrivelse av utfordringer og sterke sider som kommunen vil bygge videre på.

Under er utdrag fra sluttmeldingen når det gjelder utfordringer og sterke sider å bygge videre på:

Kort beskrivelse av utfordringer

- Læringsutbytte: læringstrykk – kulturendring er nødvendig, skoleledergruppa fokuserer på pedagogisk utviklingsarbeid. Skoleeiers rolle er sentral i dette arbeidet. Dette startet med UiU.
- IKT – dekning elev-**pc'er og implementering av IKTplan.no.**
- Holde trykket og fokus på de siste års satsninger: klasseledelse, pedagogisk analyse, VFL.
- Ledelsesressurs.
- Nye kompetansekrav.

Kan inneholde data under publiseringsgrense.

Kort beskrivelse av sterke sider som skoleeier vil bygge videre på:
--

• Vedlikeholde og utvikle godt samarbeid skolene imellom.• Fokuserer på og tenke felles mål for Nordre Land-skolen om å drive god skoleutvikling.• Ha felles mål om bedre læringsresultater, samtidig ivareta skolenes egenart.

Kompetanse for kvalitet

Skoleåret 2015/16 deltar 4 lærere i kompetansehevingsprogrammet «Kompetanse for kvalitet». De tar fag som gir 20 og 30 studiepoeng, og deltar på fagene master i lesing og skriving 1-7. trinn, norsk 1, 5-10. trinn og leseopplæring 2. 1 fra skoleledelsen deltar på rektorutdanningen.

Ungdomsskolesatsinga/ "Unger i utvikling"

"Ungdomstrinn i utvikling" 2013-2018 er en strategi som har startet med bakgrunn i St.Mld 22 (2010-2011) "*Motivasjon-mestring-muligheter*". Satsningsområdene i strategien er grunnleggende ferdigheter innen regning, skriving og lesing. I tillegg kommer klasseledelse og vurdering for læring som skal knyttes opp mot arbeidet med de grunnleggende ferdighetene.

I strategien ligger det at hver ungdomsskole skal velge et område de vil arbeide med, og arbeide med skolebasert kompetanseutvikling innen dette området. Hver ungdomsskole får tre semestre (1 ½ år) der de knytter seg til et høyskole/universitetsmiljø og får faglig påfyll og veiledning i perioden. Dokka ungdomsskole og Torpa barne- og ungdomsskole starter høsten 2015. Området som er valgt er regning, og Høgskolen i Lillehammer er valgt som kompetansemiljø. 1-10 skoler kan delta med hele sitt personale, i tillegg til rene ungdomsskoler. Dokka barneskole skal også delta i dette utviklingsarbeidet, da regning har pekt seg ut som et område for utvikling på alle tre skolene. Det er viktig å se hele grunnskolen under ett i denne satsinga.

Oppstarten av arbeidet har vært godt og organisering og samkjøring på de tre skolene er godt i gang. Utviklingsveileder og Høgskolen på Lillehammer har jobbet aktivt på skolene og sammen med skoleeiernivået. Det er en positiv stemning i lærerpersonalet. Det ble arrangert en god felles planleggingsdag for alle lærerne i august 2015. Fokus har vært på gjennomføring og spesielt etterarbeid og bruk av resultater på nasjonale prøver.

IKT

Nordre land har en IKT-gruppe som består av pedagoger, IKT-avdelingen og skolefaglig rådgiver.

IKT-gruppa har utarbeidet en IKT- plan 2015-2017 for et felles løft for IKT i skolen gjennom opplæring for elevene etter IKTplan.no og plan for anskaffelse av datautstyr for elevene. Gjennom opplæring etter IKTplan.no skal kravene om opplæring i digitale ferdigheter som ligger i Opplæringsloven og dens forskrifter oppfylles.

Det ble laget en oppdatert oversikt i juni 2015 over utstyr/antall pc'er som finnes på skolene: I samarbeid med IKT-avd. ble alt gammelt/ubrukelig utstyr kastet. Det er lagt ned et stort arbeid i IKT-gruppa i 2015 og planer videre i 2016 og 2017 for å øke pc-tettheten i Nordre land-skolen.

IKT-gruppa har arbeidet med innføring av Feide – Felles Elektronisk IDEntitet, som er Kunnskapsdepartementets valgte løsning for sikker identifisering i utdanningssektoren. Over 90 % av kommunene i Norge har innført Feide. Det er satt av 400 000 kr til innføring i 2016. Det er et økende antall av pedagogisk programvare i skolen som krever Feide. Arbeidet med innføring av Feide krever en gjennomgang og vurdering av skolenes programmer og systemer på alle nivå og en vurdering av kostnader, noe som er tidkrevende. Målet er innføring av Feide ved oppstart av nytt skoleår 2017/18.

Kan inneholde data under publiseringsgrense.

Kompetanse for mangfold

Utdanningsdirektoratet iverksatte høsten 2013 et femårig kompetanseløft på det flerkulturelle området. Gjennom Kompetanse for mangfold skal tilsatte i barnehage og skole få tilbud om å øke kompetansen på områder der minoritetsspråklige barn, unge og voksne møter utfordringer. Oppdraget har bakgrunn i [Meld. St. 6](#) (2012–2013) *En helhetlig integreringspolitikk. Mangfold og fellesskap*.

Nordre land har deltatt med følgende enheter: Dokka barnehage, Dokka barneskole, Dokka ungdomsskole, Nordre land læringscenter og PPT og skolefaglig rådgiver. Nordre land har mottatt 500 000 kr til kompetanseheving ut i fra kommunens opplevde behov. Enhetene har opprettet en arbeidsgruppe som har utarbeidet felles rammer for prosjektet, samtidig som hver enhet har hatt noe ulike problemstillinger.

Målet for Nordre land kommune har vært som følger, utdrag fra prosjektskissen datert juni 2015:

Nordre Land kommune ønsker å ha et felles prosjekt for alle enheter. Nordre Land er en liten kommune og mener det er til familienes beste at vi ser helhetlig på opplæringsløpet. Vi mener dette vil kunne ivareta barna/elevene og foreldrene i kommunen på en tilfredsstillende måte. Mange av familiene i Nordre land kommune har barna sine i både barnehage og skole, samt kan være tilknyttet Læringscenteret. PPT samarbeider med barnehage og skole der de er i kontakt med familiene.

Nordre Land kommune har flere problemstillinger som vi anser som viktige og som kan ses i en sammenheng. Planen er at prosjektgruppa fordeler problemstillingene på de ulike enhetene som har spilt inn sine behov. De ulike enhetene vil fordype seg i sin problemstilling og dele erfaringene med prosjektgruppa i etterkant. Det overordnede målet for prosjektet er å etablere en felles samarbeidskultur på tvers av nivå og enheter. I det ligger blant annet å få samlet eksisterende rutiner og utvikle nye for å ivareta minoritetsspråklige i kommunen.

Planlegging av veiledning av assistentgruppa i Nordre land-skolen

Det er synliggjort et behov for en bedre og tettere oppfølging, veiledning og kompetanseheving av assistentgruppa som arbeider med utfordrende barn i skoletiden og på SFO. Kommunalsjef, SFO-ledere, leder PPT, sosialfaglige veiledere og skolefaglig rådgiver startet planlegging høsten 2015. Bjørn Larssen fra Institutt for relasjonskompetanse er engasjert i dette arbeidet.

Aktivt sinn i aktiv kropp

I forbindelse med Ungdoms-OL 2016 har Sparebankstiftelsen DNB gitt 15 millioner kroner til et skoleprosjekt over tre år i Oppland organisert gjennom Fylkesmannen. Målet er at prosjektet skal bidra til livslang bevegelsesglede for alle ungdomsskoleelevene i fylket – ikke bare de som allerede er mest aktive i fritiden. Nordre land kommune søkte første gang høsten 2014 om midler til økt fysisk aktivitet for ungdomsskoleelever. Søknaden er utarbeidet i samarbeid med folkehelsekoordinator i kommunen.

Nordre land kommune har fått midler i 2014 og 2015. I samråd med elevrådet og FYSAK-ansvarlig lærer på Dokka ungdomsskole og Torpa barne- og ungdomsskole er det kjøpt inn utstyr og etablert anlegg for å fremme økt fysisk aktivitet i skoletiden og på fritiden. Det er blant annet anlagt volleyballbane med gressunderlag på begge skoler, innkjøp av crossykler med sikkerhetsutstyr, truger, ishockeyskøyter og ulike akematter etter elevenes ønsker. Flere innkjøp er planlagt i 2016 og ny søknad vil bli sendt våren 2016.

2.8. Utfordringer

I denne rapporten er det blant annet valgt å peke på de utfordringene som er omtalt i sluttmelding til Veilederkorpset:

- Læringsutbytte: læringstrykk – kulturendring er nødvendig, skoleledergruppa fokuserer på pedagogisk utviklingsarbeid. Skoleeiers rolle er sentral i dette arbeidet. Dette startet med Veilederkorpset og fortsatte med Ungdomstrinn i utvikling.

Det har de siste årene vært stort fokus på lave resultater i grunnskolene i Nordre Land. Det er satt i gang flere tiltak som har til hensikt å bedre læringsutbytte. Nordre land har resultater som ligger under fylkesnivå, et mål bør være å komme på samme nivå som skoler i Oppland fylke kommunen kan sammenligne seg med.

For å få gode lærende organisasjoner er det viktig å sette av tid til faglige refleksjoner.

- IKT-dekning elev-**pc'er og implementering av IKTplan.no.**

Arbeidet med å øke antall **pc'er i forhold til elevtallet er godt i gang, mye arbeid gjenstår. En del av arbeidet består i å få skiftet ut gammelt og ubrukelig utstyr, dette er kostnadskrevenende. Implementering av IKTplan.no og gode digitale ferdigheter på alle trinn er forankret i Kunnskapsløftet som en av grunnleggende ferdigheter. Dette arbeidet er kommet ulikt i gang på skolene i kommunen og må prioriteres i det videre utviklingsarbeidet.**

- Holde trykket og fokus på de siste års satsninger: klasseledelse, pedagogisk analyse, VFL, UIU.

Nordre land-skolen har vært gjennom et stort kompetansehevingsarbeid de siste årene. Å holde tak i det gode utviklingsarbeidet og se sammenhengene mellom de ulike satsningsområdene er et viktig arbeid framover.

- Ledelsesressurs.

For ledelsen ved den enkelte skole er det viktig å ha nok tid til å følge opp sine ansatte ut fra de utviklingsområdene som er satt. Det å være i klasserommene for å veilede f.eks i klasseledelse, relasjoner, vurdering m.v er viktig. Dette krever imidlertid tid til gjennomføring. At leder ved skolen er pedagogisk leder og følger opp sitt personale er i forskning sett på som en indikator som har stor effekt for elevers læring. Prioritering av dette, når mye tid går til administrasjon, er derfor sett på som en utfordring for å få til de gode lærende organisasjonene.

- Nye kompetansekrav.

Kompetanseheving for å få gode lærere er pekt på som et viktig punkt. Dette er det fokus på kontinuerlig. Fra 1. august 2015 kom det nye kompetansekrav for lærere som skal undervise i grunnskolen. I løpet av en periode på 10 år er det et mål at alle skoler skal kunne fylle kravene i fagene norsk, matematikk, engelsk, samisk og norsk tegnspråk.

Det må gjennomføres en kompetansekartlegging i nær framtid og ut i fra denne utarbeides en kompetanseplan for Nordre land-skolen. Nordre land-skolen må i denne perioden prioritere lærere som søker videreutdanning i over nevnte fag. Det er også en utfordring å ha mange lærere i videreutdanning samtidig.

Rekruttering av nye lærere som oppfyller kompetansekravene blir viktig framover.

Kan inneholde data under publiseringsgrense.

FORELDREENGASJEMENT:

Foreldre i Nordre Land-skolen bryr seg og de bryr seg om at barna har det bra på skolen. Det er et mål og et ønske å ha en foresattegruppe som har fokus på og holdning til at utdanning og opplæring er viktig, et samarbeid skole - hjem som fokuserer på at elevens læring er viktig.

UTFORDRENDE ELEVER:

Nordre Land-skolen har noen få elever som krever store personalressurser fra skolens side når det gjelder oppfølging og tiltak. Dette er elever som er i behov av et eget opplegg store deler av den tiden de er på skolen. Det er også etablert nettverk med andre eksterne instanser rundt noen av elevene. Dette samarbeidet er viktig for å få til et helhetlig tilbud med riktige tiltak rundt elevene.

PSYKISK HELSE HOS BARN OG UNGE

Psykisk helse for barn og unge i Norge i dag krever stort fokus. Vi skiller mellom plager og lidelser, de fleste plagene er forbigående. Psykiske plager og lidelser gir forskjellig uttrykk i ulike aldersgrupper og hos gutter og jenter. Psykiske plager og lidelser er et stort helseproblem hos barn og unge i Norge i dag. Til enhver tid regner vi med at 15-20 prosent av elevene i skolen har psykiske vansker i noen grad. Det er viktig at det er tid til å ta seg av dem og at skolen tidlig tar tak i problematikken i samarbeid med hjemmet.

For barn og unge med ulike utfordringer er det avgjørende at kommunen har gode rutiner for samarbeid mellom ulike instanser som barnehage, skole, helsesøster, ppt, barnevern og psykisk helse. Utfordringen ligger i å komme tidlig inn for å hindre skjevutvikling. Ved særlig store utfordringer må det være muligheter for å få hjelp av tilgjengelige tjenester utenfor kommunen uten at det går for lang tid. Nordre land-skolen har utfordringer med elever med stort fravær. Det er et økende antall barn og unge som har et altfor høyt fravær fra skolen. Problematikken er vanskelig å arbeide med da årsakene er mange og kompliserte. Dette er et område hvor de ulike avdelingene i kommunen må samles om nødvendige tiltak for denne gruppen.

På skolene samarbeider sosialfaglige veiledere, helsesøstre og avdeling for psykisk helsearbeid. Barneverntjenesten har også noe individoppfølging i saker de har fått meldt til seg. Det arbeides både på individnivå og systemnivå. Eksempelvis arbeider sosialfaglige veiledere med klasser sammen med kontaktlærer, grupper av elever (temabasert eller f.eks ART-kurs, Trygg oppvekst) og med den enkelte elev. Dette lavterskeltilbudet har over tid vist seg å gi mange barn og unge tidlig kontakt i forhold til det de strever med. Dette er i tråd med målet om tidlig innsats og forebyggende arbeid blant barn og unge.

Å mestre skolearbeidet og trives på skolen og i fritiden er viktige faktorer for at barn og unge skal gi tilbakemelding på å ha det bra. Tidlig innsats, forebyggende arbeid og foreldres involvering i barn og unges hverdag viser seg å ha konsekvenser for opplevelse av mestring i voksen alder. Foreldre og deres involvering er viktig, barn og unge melder at foreldre er viktige støttespillere og rollemodeller. Opplevd familieøkonomi virker inn på tilfredshet med skolen, tilfredshet med lokalsamfunnet, psykiske lidelser, egenopplevd helse og syn på framtida, kostholdsvaner og holdning til rus. Desto bedre opplevd familieøkonomi, desto bedre skår (hentet fra "Ung i Oppland 2016 Kunnskapsgrunnlag")

2.9. Rapport fra hver skole

Torpa barne- og ungdomsskole

- Torpa barne- og ungdomsskole er en 1-10-skole med en klasse per trinn. Elevtallet i 2015 var 196 elever, og har økt til 208 høsten 2016.
- Skolen har i overkant av 21 lærerårsverk og ca 5 assistentårsverk.
- Skolen har SFO med ca 50 barn.

Utviklingsarbeid i 2015

Skolen avsluttet våren 2015 samarbeidet med Veilederkorpset og startet opp med satsingen Ungdomstrinn i utvikling umiddelbart etterpå. Hele skolen er med på dette. Dette er store utviklingsprosjekt som begge er styrt av Udir med samlinger og oppfølging undervegs. Dette har i stor grad bidratt til å hjelpe skolen med å finne retning og mål i utviklingsarbeidet, og lage gode planer.

TBUS har hatt som hovedmål å få til en helhetlig skoleutvikling fra 1.-10.trinn, samtidig med fokus på læring både for elever og personale der vurdering for læring og arbeid med grunnleggende ferdigheter er sentralt. (Skolen startet opp med regning som grunnleggende ferdighet i 2015.)

Læringsresultatene for våre elever ser ut til å gå i riktig retning.

Tilbakemeldingen fra Veilederkorpset er klar på at vi har fått retning og fokus i utviklingsarbeidet, og vi ser selv at UIU (ungdomstrinn i utvikling) er en god videreføring av dette.

Hele lærerpersonalet er med i prosessen og er kommet et godt stykke på veg mot en felles forståelse og mer lik praksis. Personalet har hatt gode erfaringer med å bruke lærende møter o.l. og dette ser vi verdien av å utvikle videre.

Utfordringer i 2015

Utfordringen i utviklingsarbeidet har vært å prioritere det som er viktig for å nå skolens målsettinger, dette er en sentral lederoppgave i skolen. Det kommer stadig innspill fra ulike hold om hva skolen bør vektlegge. Det er derfor hele tiden nødvendig å være tålmodig, og støtte seg på forskning som viser at utvikling tar tid før vi ser en klar tendens f.eks. i bedring av elevenes læringsresultat.

Vi ser at vi kan utnytte det at vi er en 1-10-skole i større grad. Det handler bl.a. om å sikre gode overganger mellom hovedtrinnene.

Elevenes psykiske helse er en utfordring. Vi ser stadig flere elever som sliter, ikke bare på ungdomstrinnet. Dette er noe skolen ikke kan løse alene, hvordan få til et godt nok samarbeid med ulike støtteapparat o.l.

Bemanningsmessig ser vi at det er viktig å opprettholde god lærertetthet. Dette styrker den tilpassende opplæringen og tidlig innsats, og vil forebygge øking i antall elever med spesialundervisning.

Læringsresultater

Et av skolens hovedmål er at elevenes læringsresultater over tid skal bedres, og vi ser en positiv tendens, spesielt på nasjonale prøver.

Kan inneholde data under publiseringsgrense.

Grunnskolepoeng ligger godt under nasjonalt og fylkesnivå i 2015, og dette har vært en tendens over tid, men differensen ser ut til å minke. Samtidig ser vi et stort sprik mellom jenter og gutter. Jentene ligger på landssnittet, mens guttene skårer lavt. Dette er en tendens som vi har sett, med noen få unntak, over tid. Her har vi en utfordring. Vi håper at UIU, der det legges stort fokus på praktisk og variert undervisning i alle fag, kan bidra til å gi guttene et «løft».

På nasjonale prøver på 5. trinn og 8. trinn ser vi en positiv utvikling, spesielt i lesing og regning. Der ser vi at færre elever ligger på lave mestringsnivå og flere på høyere mestringsnivå. I engelsk har vi foreløpig ikke sett tilsvarende utvikling. Dette handler sannsynligvis om at skolen har hatt lesing og regning som satsingsområder, mens engelsk har hatt mindre fokus. Utdanning/kursing av engelsklærere i årene som kommer, vil forhåpentligvis ha positiv effekt.

Elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen høsten 2015 viser en positiv utvikling. Både på 7. og 10. trinn ligger resultatet på viktige områder som læringskultur, støtte fra lærerne, støtte hjemmefra og vurdering for læring over landssnittet.

Samtidig trives elevene godt og det er lav forekomst av mobbing på TBUS.

Dokka barneskole

- 350 elever skoleåret 2015/2016
- 58 ansatte og 2 lærlinger
- 35 lærere
- 19 miljøarbeidere
- 4 administrativt ansatte

Under kyndig veiledning og støtte i prosjektet UIU (ungdomstrinn i utvikling) har regning vært tema for utviklingsarbeidet på Dokka barneskole skoleåret 2015/2016. Vi har hatt to ressurslærere som har hatt noe redusert undervisning for å bidra til utviklingsarbeidet sammen med ledelsen. Evaluering viser at vi har fått et langt større fokus på regning i alle fag.

Skoleåret 2015/2016 var preget av at sykefraværet har doblet seg fra 5 % til 10 %. Prosesser ble startet i vår og grundige analyser ble gjennomført i fellesskap med hele personalet. Det medførte at tema for utviklingsarbeidet for skoleåret 2016/2017 har blitt «den kollektive skole».

Elevene trives og har det bra på Dokka barneskole. Resultatene på nasjonale prøver vil variere fra år til år. Vi hadde i år en svak forbedring fra i fjor. Det viktigste er uansett hvordan vi utnytter resultatene i elevenes videre arbeid. Det arbeides med å bedre rutinene og prosessene rundt oppfølging av elevkartleggingen.

Når personalet blir spurt om hva vi er gode på, nevnes samarbeid og delingskultur, sterkt fokus innen fysisk aktivitet, svømmeopplæringen, elever som aktivitetsledere i friminutt, tilrettelegging og spesialundervisning, øke leselyst, lite hærverk, elevrådets gangpoliti som vurderer orden på trinnenenes fellesarealer, godt renhold, kunstutstilling av eleverarbeider ved hovedinngangen.

Av utfordringer nevnes om vi er gode nok på deling på tvers av trinn, om vi er gode nok til å følge opp hver enkelt elev, følge opp kartleggingsresultater, store klasser, vente-og-se holdningen som krever mer ressurser når elevene blir eldre, elevenes psykiske helse og manglende kompetanse hos ansatte og manglende bistand fra 2.linjetjenesten, lik håndheving av regler og rutiner (jfr «den kollektive skole»).

Dokka ungdomsskole

- 8.trinn: 44 elever, 9.trinn: 52 elever og 10.trinn 64 elever.
- 17,8 årsverk pedagogisk personale totalt, 13,8 årsverk undervisning. 3,3 årsverk annet personale, 2,3 årsverk av dette er assistentårsverk.

Dokka ungdomsskole har mange jern i ilden, det jobbes med utvikling på flere områder. «Ungdomstrinn i utvikling» er hovedsatsingen. Dette er den nasjonale satsingen satt i gang på bakgrunn av St.meld 22 (2010-2011), «Motivasjon-Mestring-Muligheter-Ungdomstrinnet». Sentrale elementer i satsingen er organisasjonsutvikling, vurdering og grunnleggende ferdigheter. Høgskolen i Lillehammer er inne i dette prosjektet. Videre deltar DUS i den kommunale satsingen «Kompetanse for mangfold», sammen med barnehager, barneskole, læringscenter og videregående skole. Her jobbes det med ivaretagelsen av minoritetsspråklige for å sikre best mulig gjennomføring hos denne gruppa. Høgskolen i Hedmark er inne i dette prosjektet. Internt jobbes det også med en kompetanseheving innenfor digitale ferdigheter. Grunnskolene i kommunen jobber for å ta i bruk «IKTplan.no», som drives av Senter for IKT i utdanningen. Dette krever et felles løft blant de ansatte på skolen, samt at det stiller krav til de digitale enhetene på elevsiden. Ut over dette jobbes det også med en strategi for kommunikasjon, på bakgrunn av kommunens kommunikasjonsstrategi.

På Dokka ungdomsskole har vi ansatte som er gode på relasjonen opp mot elever, og det er god stemning. Vi er gode til å se hver enkelt elev og vi prioriterer trivselstiltak for hele skolen. Kollegiet består av godt utdannede folk som er villige til videreutdanning. Kollegiet står sammen og er fleksible. Dette gjør at skolen finner gode løsninger for elevene og det er lite korttids sykefravær blant de ansatte. De ansatte er i utvikling i forhold til delingskultur, der vi nok har kommet lengst i praktiske og muntlige fag. De praktiske fagene har også blitt prioritert med tanke på å gjøre opplæringen praktisk, variert og motiverende.

3. System for oppfølging (internkontroll)

Nordre Land-skolen har et eget system for kvalitetsutvikling av oppfølging. Dette systemet er en fullstendig oversikt over hva Nordre Land-skolen har av rutiner ift lov og forskrift, i tillegg til å gi en oversikt over hvordan skolene arbeider med kvalitetssikring av opplæringen, læringsutbyttet og læringsmiljøet.

Kvalitetssikringssystemet sier også noe om hvordan den skolebaserte vurderingen skal gjennomføres. Hver enkelt skole arbeider med resultater fra elevundersøkelsen, nasjonale prøver og karakterer samt svarer på en undersøkelse for å vurdere sin skole. Det er arbeidet fram fokus/utviklingsområder på den enkelte skole som skal gi skolene færre og mer definerte satsningsområder .

Noen av Opplæringslovens temaer er tatt opp i arbeidet med ROS-analyser. De ROS-analysene som er gjennomført avdekker om skolene har rutiner og arbeid som er i henhold til lovens krav, og tiltak settes inn der det avdekkes noe som må endres.

Eksternt

- felles forståelse av lovverk (Gjøvik-regionen)
- felles rutiner på enkelte områder, som f.eks gjennomføring av muntlig eksamen (Gjøvik-regionen)
- erfarings- og informasjonsutveksling
- felles utviklingsprosjekter og samarbeid om slike

4. Konklusjon

Rapporten viser at det fortsatt er mange utfordringer å arbeide med i Nordre Land-skolen. Det har i 2015 vært fokus på følgende utviklingsområder:

- Fortsatt arbeid med ØLU (lesing og skriving)
- Samarbeid med Veilederkorpset; Arbeid med valgte fokus/utviklingsområder på den enkelte skole
- Videreføring av trivselslederprogrammet
- Starte opp og bruke ny rutine for spesialundervisning
- Fortsette kompetansehevingen og arbeide med egen praksis innen temaet vurdering for læring
- Fokus på kvalitet i alle ledd
- Foreldresamarbeid
- Ungdomstrinn i utvikling med vekt på regning i regi av Udir og samarbeid med Høgskolen på Lillehammer; motivasjon og mestring for bedre læring gjennom mer praktisk og variert undervisning, utvikle kollektiv læringskultur i kommunens skoler.
- Den gode skoleeier i regi av KS; tettere dialog mellom skole og politisk nivå

Utviklingsområdene over må ses i en sammenheng. Skolene har utviklet mer konkrete utviklingsplaner med færre mål og kommet langt i arbeidet med å skille mellom utvikling og drift. Nye prosjekter må ses i sammenheng med det gode arbeidet som er gjennomført for å oppnå bedre resultater og høy grad av trivsel for elever og ansatte.

Å utvikle skolene til gode lærende organisasjoner som tar opp i seg det kompetansehevingen forutsetter og krever av tid til gjennomføring og oppfølging. Å lede skoler med mange ansatte og mange elever krever at ledelsen har tid til det. Fokus på å utvikle lærende organisasjoner er viktig for å få den utviklingen som er ønsket i vår kommune.

SAK NR. 43/2016

Nordre Land kommune

FORANALYSE: SKOLE / SKOLERESULTATER

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.11.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Foranalyse: Skole/skoleresultater (utarbeidet av Innlandet Revisjon IKS) Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget i Nordre Land kommune vedtok i møte den 12. september 2016 (sak 39/2016) å bestille følgende fra Innlandet Revisjon:

- Forundersøkelse: Skole / skoleresultater
Kommentar: Fokus bes rettet mot evaluering av gjennomførte tiltak.

Temaet Skoleresultater er omtalt i utkast til Plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (sakspapirer til KU-møte 12.9.16):

Hovedbegrunnelse for valg av området:

- *Kommunen har svake skoleresultater samtidig som man bruker relativt mye ressurser.*
- *Politisk interesse.*

Aktuelle tema:

- *Kvalitet i skolen (hvordan sikres kvalitet i det enkelte klasserom?)*
- *Kan/bør det foretas måling/evaluering over flere år, f.eks. ved å følge en klasse?*
- *Hvordan sikre kvalitet i undervisningen i det enkelte klasserom?*
- *Spesialundervisning*
- *Mobbing*

Vedlagt følger foranalyse utarbeidet av Innlandet Revisjon IKS.
Foranalysen vil bli presentert i møtet.

Hensikten med å gjennomføre en foranalyse er å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å beslutte om man ønsker å gå videre med en grundigere undersøkelse (forvaltningsrevisjon) eller ikke.

Foranalysen har ingen klare anbefalinger om bestemte tema/områder til videre undersøkelser, men foreslår diverse tema knyttet til kvalitet og resultater, jf. omtale på s. 12 i foranalyse:

Det kan tenkes flere mulige problemstillinger knyttet til kvalitet og resultater i skolen, herunder temaer som tilpasset opplæring, spesialundervisning og skolemiljø. Eksempler på problemstillinger kan være:

- *Hvordan fungerer kommunens tiltak for å nå vedtatte målsetninger for resultater i skolen?*
- *I hvilken grad blir sentrale bestemmelser i opplæringsloven fulgt opp og driften kvalitetssikret, med hensyn til*
 - *Skolemiljø*
 - *Tilpasset opplæring*
 - *Samarbeid med hjemmet*
 - *Vurdering av elevene*
 - *Organisering av elever i grupper*
 - *Kompetansekrav*
 - *Kompetanseutvikling*

Det antas at gjennomgang av tilstandsrapport for Nordre Land-skolen 2015(jf. egen sak) kan bidra til ytterligere kunnskap som kan bidra til å klargjøre eventuell nytteverdi av en revisjon på området.

Saken må vurderes i lys av formannskapetets innstilling til kommunestyret der det forslås en halvering av kontrollutvalgets ressurser til forvaltningsrevisjon (reduksjon fra ca 300 000 til ca 150 000). Saken må også ses i sammenheng med neste sak der det foreslås gjennomføring av et konkret revisjonsprosjekt (ansettelsesprosedyrer).

Saken legges frem til drøfting uten forslag til vedtak.

Foranalyse

SKOLE/SKOLERESULTATER

Nordre Land kommune

Innlandet Revisjon IKS

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	3
1.1	KONTROLLUTVALGETS BESTILLING	3
1.2	GJENNOMFØRING AV FORANALYSEN	3
2	BESKRIVELSE	4
2.1	STATISTIKK OM GRUNNSKOLEN I NORDRE LAND	4
2.2	KOMMUNENS TILSTANDSRAPPORT FOR GRUNNSKOLEN	8
2.3	UTVIKLINGSARBEID I NORDRE LAND - SKOLEN	10
3	VURDERING I FORHOLD TIL ET MULIG FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT.....	11
3.1	BØR VI GJENNOMFØRE EN FORVALTNINGSREVISJON?	11
3.2	MULIGE INNFALLSVINKLER OG PROBLEMSTILLINGER.....	12
3.3	GJENNOMFØRING OG RESSURSBRUK	12
	REFERANSER	13

1 INNLEDNING

1.1 KONTROLLUTVALGETS BESTILLING

Kontrollutvalget i Nordre Land kommune vedtok i møte den 12. september 2016 (sak 39/2016) å bestille følgende fra Innlandet Revisjon:

- *Forundersøkelse: Skole / skoleresultater*
Kommentar: Fokus bes rettet mot evaluering av gjennomførte tiltak.

Temaet Skoleresultater er omtalt i utkast til Plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (sakspapirer til KU-møte 12.9.16):

«Hovedbegrunnelse for valg av området:

- *Kommunen har svake skoleresultater samtidig som man bruker relativt mye ressurser.*
- *Politisk interesse.*

Aktuelle tema:

- *Kvalitet i skolen (hvordan sikres kvalitet i det enkelte klasserom?)*
- *Kan/bør det foretas måling/evaluering over flere år, f.eks. ved å følge en klasse? Hvordan sikre kvalitet i undervisningen i det enkelte klasserom?)*
- *Spesialundervisning*
- *Mobbing»*

1.2 GJENNOMFØRING AV FORANALYSEN

Prosjektbeskrivelsen er hovedsakelig utarbeidet ved hjelp av dokumentstudier. Vi har også avholdt et møte med Nordre Land kommune v/kommunalsjef Bente Øverby og skolefaglig rådgiver Marianne Thorstad.

2 BESKRIVELSE

2.1 STATISTIKK OM GRUNNSKOLEN I NORDRE LAND

Vi har sett på et utvalg av nøkkeltall hentet fra Kostra for årene 2012-2015 for grunnskolen. Nordre Land kommune er sammenliknet med en gruppe med kommuner som er mest mulig like når det gjelder folketall, inntektsnivå og utgiftsbehov (kommunegruppe 10¹). Vi har også sammenliknet med landsgjennomsnittet (utenom Oslo) og Søndre Land kommune. Vi trekker også inn relevante opplysninger fra kommunens egen rapportering, samt fra kommunebilde 2015 utarbeidet av Fylkesmannen i Oppland. Vi vier et eget avsnitt til Kommunebarometeret 2016.

¹ Mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter.

Nøkkeltall grunnskole - Kostra

	Nordre Land				Søndre Land	Kommune- gruppe 10	Landet uten Oslo
	2012	2013	2014	2015	2015	2015	2015
Prioritering							
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	105296	113611	116941	116072	114808	107042	102261
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år	79369	87634	87637	87889	88450	86741	82486
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år	5430	4797	4714	5667	2268	3684	3244
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år	19485	19698	22910	21170	19476	15432	16300
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år	4426	4538	4569	4738	6027	3404	2163
Dekningsgrader							
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	8,6	7,6	8,2	7,2	5,8	8,3	7,9
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	5,2	4,9	4,1	4,3	2,8	5,6	5,2
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn	9,1	10,5	10,4	8,1	8,1	9,5	9,2
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn	11,7	7,8	11,2	10,2	7,3	10,5	10,3
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO	56	54,9	56,9	58,9	44,8	55	60
Andel elever i kommunal og privat SFO med 100 prosent plass	14,2	25,3	29,3	25,6	33,6	37,9	54,6
Produktivitet							
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per elev	110104	119180	124403	126481	131706	119682	114713
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	18,5	17,7	18,9	17,1	16,8	18,3	17,6
Elever per kommunal skole	244	243	235	235	157	165	217
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	13,3	13,5	12,9	12,9	12,3	12,8	13,5
Kvalitet							
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	37,1	36,1	37,6	38	38,8	..	40,7
Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning og pedagogisk utdanning	80,4	81,2	88,9	86,9	85,4	86,9	87
Driftsutgifter til undervisningsmaterieil, per elev i grunnskolen	1492	1436	1655	2000	1776	1551	1439
Driftsutgifter til inventar og utstyr, per elev i grunnskolen	1115	930	774	1327	1618	969	922

Prioritering

Nordre Land kommune brukte 116.000 kroner pr innbygger i alderen 6-15 år i netto driftsutgifter til hele grunnskolesektoren. Dette er om lag på nivå med Søndre Land, men noe over landet og kommunegruppe 10. Hvis en for eksempel sammenligner med gruppe 10 ser vi at Nordre Land ligger

høyere for alle typer kostnader. Særlig høyt ligger kommunen for skolelokaler. Vi ser at kostnadene til undervisning (202) ligger om lag på linje både med gruppe 10 og Søndre Land.

Produktivitet

Brutto driftsutgifter pr elev måler kommunens kostnader til skolesektoren. Nordre Land ligger over alle de vi sammenligner med. Forskjell i brutto utgifter mot gruppe 10 og landet er mindre enn for netto utgifter som vi så på foran. Vi ser at kommunen ligger lavere enn Søndre Land. Grunnen til at tallene slår annerledes ut for brutto enn for netto driftsutgifter kan henge sammen med ulikt nivå for refusjoner fra staten, evt ulikt nivå for brukerbetaling (SFO). At netto utgifter gjelder pr innbygger 6-15 år, mens brutto gjelder pr elev, kan også slå ut.

Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1. – 10. årstrinn er en indikator for å måle lærertetthet. Indikatoren er et utregnet forholdstall mellom elevtimer og lærertimer. Desto høyere tall, desto lavere lærertetthet. Indikatoren sier ikke noe om størrelsen på undervisningsgruppene eller hvor mange elever en kontaktlærer har ansvaret for. Dette vil variere alt etter hvordan en organiserer undervisningstilbudet. Gruppestørrelsen for Nordre Land er 12,9, om lag på nivå med gruppe 10. Generelt er skolestruktur en viktig forklaringsfaktor for gruppestørrelse, på den måten at kommuner med små skoler ofte har små grupper. Vi ser at med 235 elever i snitt pr skole så har Nordre Land relativt store skoler.

Spesialundervisning

I følge opplæringsloven har elever som ikke kan gjøre seg nytte av den ordinære opplæringa rett til spesialundervisning. Hvor mange som har behov for spesialundervisning avhenger blant annet av skolens evne og mulighet til å tilpasse den ordinære opplæringa.

I 2015 fikk 7,2 % av elevene i grunnskolen i Nordre Land spesialundervisning, noe som er lavere enn gruppe 10 og landet utenom Oslo, men høyere enn Søndre Land. Samme bilde finner vi stort sett for de ulike skoletrinnene. Andelen av lærertimene som går til spesialundervisning i prosent av antall lærertimer totalt ligger noe under gruppe 10 og landet u/Oslo.

Fylkesmannen kommenterer i sitt kommunebilde for Nordre Land at kommunen har hatt en relativt stor andel elever med spesialundervisning, særlig blant guttene². Det vises til at skolen i Nordre Land «*har som målsetting å redusere bruk av spesialundervisning, og sikre at de elevene som mottar spesialundervisning har reelle spesialpedagogiske behov som ikke kan løses innenfor de ordinære rammene. Nye rutiner for spesialundervisning/tilrettelegging ble tatt i bruk høsten 2014, og en bør dermed kunne vente en endring i årene som kommer.*»

Skolefritidsordning (SFO)

58,9 % av 6-9 åringene benyttet tilbudet i 2015, 25,6 % hadde full plass. Nordre Land kommune har relativt høy dekningsgrad, men tabellen viser at andelen brukere med fulltidsplass er lavt.

² Kommunebildet er basert på tall fra 2014.

Kvalitet

Kvaliteten i skolen har sammenheng med omfanget og kvaliteten på de ressursene som settes inn. I tillegg til lærernes kompetanse har vi sett på driftsutgifter til henholdsvis inventar og utstyr og til undervisningsmateriell pr elev.

Lærernes kompetanse er viktig for å få god kvalitet i skolen. Andel lærere med universitets- eller høgskoleutdanning og pedagogisk utdanning var 86,9 % i 2015. Her ligger Nordre Land jevnt med gruppe 10 og landet u/Oslo.

Nordre Land har høye kostnader til undervisningsmateriell og inventar/utstyr i 2015. Vi ser imidlertid at kostnadene varierer en del fra år til år.

Grunnskolepoeng er beregnet som summen av elevenes avsluttende karakterer, delt på antall karakterer og ganget med 10. Ulik vurderingspraksis ved skolene, tilfeldig uttrekk til eksamen, elevenes bakgrunn osv kan innvirke på resultatene. Tabellen viser at gjennomsnittlige skolepoeng for Nordre Land kommune var 38 i 2015. Dette er noe svakere enn Søndre Land og landet u/Oslo (ikke tall for gruppe 10).

I kommunens årsrapport for 2015 vises det til at resultatene i Nordre Land-skolen ligger lavt i nasjonale prøver i engelsk, lesing og regning sammenlignet med fylket og nasjonalt nivå. «*Det er positivt at det er en god utvikling i resultater på nasjonale prøver fra 8. til 9. trinn og at resultatene er noe bedre for 2015 enn for 2014. Det jobbes med å øke læringsutbyttet for alle elever, og resultatene vil vise seg over tid. Det vil også være naturlige variasjoner fra år til år, basert på elevgruppen.*»

På skoleporten.no ligger også tall fra elevundersøkelsen som viser hvordan skoler og kommuner rangeres når det gjelder ulike sider ved læringsmiljøet. I den siste undersøkelsen som gjelder 7. klasse fra 2015-2016 kommer Nordre Land ut med resultater om lag på nivå med landsgjennomsnittet.

Kommunebarometeret

Nordre Land kommer ut som nr 376 (av 428 kommuner) når det gjelder skole. Kommunen har scoret om lag på dette nivået de siste fem årene. Årsaken til plasseringen i barometeret er svake skoleresultater: «*Avgangskarakterene på 10. trinn i Nordre Land har vært veldig svake de siste årene, målt mot resten av Skole-Norge³. Frafaller på videregående blant elever fra kommunen er litt høyere enn i normalkommunen. Det er godt samsvar mellom prestasjonene på nasjonale prøver og avgangskarakterene.*»

³ Kommunebarometeret benytter gjennomsnitt grunnskolepoeng for siste tre år, og gjennomsnitt for nasjonale prøve de siste fire år. Dette innebærer blant annet at bedringen mht grunnskolepoeng de siste par årene ikke får særlig utslag i tallgrunnlaget til kommunebarometeret.

I kommunebarometeret vises det til at variasjonen i skoleresultater delvis forklares med sosial bakgrunn. Men at det «er lett å finne eksempler på gode resultater i kommuner hvor få foreldre har høy utdanning - to tilfældige eksempler er Nes i Buskerud og Stordal.»

I møte med revisjonen trakk de to representantene for kommunen fram at Nordre Land i utgangspunktet har ganske svake forutsetninger for å oppnå gode skoleresultater. Kommunen scorer generelt lavt på levekårsindikatorer (utdannings-/inntektsnivå, psykisk helse, barnevern, etc). Kommunen har imidlertid valgt ikke å fokusere på dette, men på å gjøre det best mulig utfra det grunnlaget man har.

2.2 KOMMUNENS TILSTANDSRAPPORT FOR GRUNNSKOLEN

Kommunen skal ifølge opplæringsloven § 13-10 ha et forsvarlig system for vurdering av om kravene i opplæringsloven og forskriftene til lova blir oppfylt. Kommunen skal ha et forsvarlig system for å følge opp resultatene fra disse vurderingene og nasjonale kvalitetsvurderinger som departementet gjennomfører. Samme paragraf sier at kommunen skal lage en årlig tilstandsrapport for grunnskoleområdet:

«Som ein del av oppfølgingsansvaret skal det utarbeidast ein årleg rapport om tilstanden i grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa, knytt til læringsresultat, fråfall og læringsmiljø. Den årlege rapporten skal drøftast av skoleeigar dvs. kommunestyret, fylkestinget og den øvste leiinga ved dei private grunnskolane.»

Kommunen har satt mål på følgende områder/indikatorer:

- Vurdering for læring og indikatoren mobbing (resultater i elevundersøkelsen).
- Andelen som mestrer på de ulike nivåene i lesing, regning og engelsk 5. trinn: nivå 1: 30 %, nivå 2: 50 %, nivå 3: 20 %.
- Andelen som mestrer på de ulike nivåene i lesing, regning og engelsk 8. trinn: nivå 1: 10 %, nivå 2: 20 %, nivå 3: 40 %, nivå 4: 20 %, nivå 5: 10 %.
- Minst 38 grunnskolepoeng.
- Å ligge omtrent på eller under landsgjennomsnittet når det gjelder andel elever som har enkeltvedtak om spesialundervisning etter opplæringsloven § 5-1.

Den siste tilstandsrapporten (2015) konkluderer med at elevenes læringsmiljø og trivsel viser tall som er stabile, noe bedre sammenlignet med 2014, og som er gode sammenlignet med fylket og landet.

Målet er at færrest mulig elever skårer på mestringsnivå 1 i 5. trinn, ettersom mestringsnivå 1 indikerer at elevene har så svake grunnleggende ferdigheter at de vil ha vansker med å få et forsvarlig utbytte av undervisningen senere i skoleløpet. I 8. trinn gjelder dette for både nivå 1 og nivå 2. Sammenlignet med kommunegruppe, fylket og nasjonalt ligger Nordre Land kommune fortsatt lavt på resultater på nasjonale prøver både på 5. og 8. trinn.

Resultatene for 5. trinn på lesing, regning og engelsk fra 2014-15, viser at andelen elever på nivå 1 er redusert i lesing, regning og engelsk. Andelen elever på nivå 3 er økt, i tillegg til flere elever på nivå 2. Ifølge rapporten (s 15) har det vært fokus på lesing og regning gjennom etterutdanning og utviklingsarbeid, dette arbeidet har bidratt til positiv utvikling. I forhold til lokale mål er resultatene i lesing og regning i tråd med målsetningen, i engelsk ligger resultatene betydelig under målsetningen for 5. trinn.

Resultatene for 8. trinn på lesing, regning og engelsk fra 2014-15, viser at andelen elever på nivå 1 og 2 er redusert i regning. Det har vært en positiv økning andel elever på nivå 4 og 5 i regning, det samme gjelder lesing. I lesing og engelsk er andelen redusert på nivå 1, men økt betraktelig på nivå 2. I sum er ikke målene nådd når det gjelder nasjonale prøver på 8. trinn.

Når det gjelder grunnskolepoeng er målet om 38 poeng akkurat nådd. Det kommenteres i tilstandsrapporten at sammenlignet med kommunegruppe 11, fylket og nasjonalt har Nordre Land i flere år ligget i overkant av 2 grunnskolepoeng under. Målet må være å komme opp på et nivå som er tettere opp mot kommunegruppe 11 og fylket.

Ifølge kvalitetsrapporten (s 25) har PPT og skolene utarbeidet gode rutiner for samarbeid rundt elever med behov for individuelle opplæringsbehov. Dette kan være en av årsakene til at antall vedtak om spesialundervisning har gått ned. Skolene er mer bevisste på hva de kan organisere innenfor ordinære rammer for tilpasset opplæring. Som det framgår av Kostra-tallene I 2015 fikk 7,2 % av elevene i grunnskolen i Nordre Land spesialundervisning, noe som er lavere enn landsgjennomsnittet.

Når det gjelder resultater blir det i kapittel 2.8 om utfordringer pekt på følgende: «*Det har de siste årene vært stort fokus på lave resultater i grunnskolene i Nordre Land. Det er satt i gang flere tiltak som har til hensikt å bedre læringsutbytte. Nordre Land har resultater som ligger under fylkesnivå, et mål bør være å komme på samme nivå som skoler i Oppland fylke kommunen kan sammenligne seg med.*»

Tilstandsrapport for Nordre Land-skolen 2015 ble behandlet i kommunestyrets møte 18.10.16 (sak 81/16): Følgende vedtak ble fattet (enstemmig):

- «1. Tilstandsrapport for Nordre Land-skolen 2015 tas til etterretning og anbefales brukt som styringsverktøy for skoleeier sammen med styringskort/handlingsplan for skolene.
2. I forkant av neste års tilstandsrapport legges det opp til en bedre dialog mellom nivåene med en prosess som involverer alle parter.»

Ifølge skolefaglig rådgiver Marianne Thorstad viser del 2 i vedtaket til debatten i kommunestyret der det ble etterlyst at elevrådene og samarbeidsutvalgene ved skolene burde bli mer involvert i arbeidet med kvalitetsrapporten.

2.3 UTVIKLINGSARBEID I NORDRE LAND - SKOLEN⁴

Utfordringene i skolen i Nordre Land er flere, blant annet arbeidet med å holde læringstrykket oppe, fokus på de grunnleggende ferdighetene, inkludert digitale ferdigheter. Det arbeides med bevisstgjøring på resultater, det legges vekt på tettere oppfølging av skolene, og lærerne følges og støttes opp på en bedre måte. Blant tiltak og prosjekter som enten har vært eller er i gang kan nevnes:

- I 2013 ble det inngått et samarbeid med Veilederkorpsset som veileder hver enkelt skole og skoleeier i deres utviklingsarbeid. Dette arbeidet ble avsluttet våren 2015. Det utpeker seg noen utfordringer som tas med i videre utviklingsarbeid.
- Utviklingsprogrammet "Den gode skoleeier" i regi av KS Hedmark og Oppland. Målet har vært å gi folkevalgte og administrativt tilsatte økt kunnskap i dialogbasert styring av skolen,.
- Nordre Land er bevilget midler fra fylkesmannen i Oppland i prosjektet «Et aktivt sinn i en aktiv kropp». Formålet er å bidra til livslang bevegelsesglede hos ungdomsskoleelever i Nordre Land.
- Nordre Land deltar i «Ungdomstrinn i utvikling – med vekt på regning» i perioden 2015-17. Dette er initiert av Utdanningsdirektoratet og er et samarbeid med Høgskolen i Lillehammer.
- Nordre Land er med i satsingen "Kompetanse for mangfold 2013-2017", som er en femårig satsing initiert av Udir. der barnehager og skoler får tilbud om å øke kompetansen på utfordringer som minoritetsspråklige barn, unge og voksne møter i opplæringen.

Nye og strengere kompetansekrav for lærerne vil kreve en større satsing på videreutdanning og arbeid med rekruttering av lærere. For skolen i Nordre Land vil bedre lærere være en ressurs på lengre sikt, men på kort sikt krever videreutdanning og oppgradering ressurser ved at lærere må «frikjøpes» fra undervisning.

Vi har fått opplyst at det er på trappene en omorganisering av administrasjonen i Nordre Land, som blant annet vil medføre at det opprettes et skolekontor og at det ansettes en skolesjef i kommunen.

⁴ Hentet fra kvalitetsrapporten, kommunestyresaken om kvalitetsrapporten og møtet med kommunen.

3 VURDERING I FORHOLD TIL ET MULIG FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT.

3.1 BØR VI GJENNOMFØRE EN FORVALTNINGSREVISJON?

Vi legger til grunn følgende kriterier for vurderingen av om det bør gjennomføres en forvaltningsrevisjon av dette teamet:

1. Er det risiko for å avdekke vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten?
2. Er dette et viktig område, f.eks ved at det legger beslag på store ressurser?
3. Er administrasjonen i gang med mulige risikoreduserende tiltak på området? I så fall er nytteverdien av revisjon mindre.
4. Er temaet reviderbart? Er det mulig å finne gode revisjonskriterier?

Ang pkt 1

Skoleresultatene i Nordre Land ligger i sum noe under satte mål. Sammenlignet med andre kommuner har skolen i kommunen svake resultater.

Ang pkt 2

Grunnskole er et av kommunenes hovedansvarsområder. Kvalitet og resultater i skolen er derfor et svært viktig område.

Ang pkt 3

Vi har inntrykk at det arbeides systematisk i Nordre Land kommune med utviklingsarbeid og kompetanseheving i grunnskolen. Vi viser i denne sammenheng til kapittel 2.2 og 2.3 foran.

Ang pkt 4

Det er de siste årene gjennomført forvaltningsrevisjoner knyttet skoleresultater og -kvalitet i flere kommuner. Noen av rapportene er tatt inn i referanselisten nedenfor.

Opplæringsloven vil sannsynligvis stå sentralt i kriteriegrunnet i en eventuell forvaltningsrevisjon om kvalitet i skole/skoleresultater. Loven har blant annet bestemmelser om spesialundervisning, organisering, kompetansekrav, brukermedvirkning og skolemiljø.

Opplæringsloven krever at kommunen skal ha et system for å følge opp at kravene i loven overholdes. Dette framgår av § 13-10 annet led d. Her står:

"Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte. Kommunen

/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for å følgje opp resultatata frå desse vurderingane og nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 14-1 fjerde ledd.»

Det vil også være aktuelt å trekke inn kommunens egne målsetninger som grunnlag for revisjonskriterier.

3.2 MULIGE INNFALLSVINKLER OG PROBLEMSTILLINGER

Det kan tenkes flere mulige problemstillinger knyttet til kvalitet og resultater i skolen, herunder temaer som tilpasset opplæring, spesialundervisning og skolemiljø. Eksempler på problemstillinger kan være:

- Hvordan fungerer kommunens tiltak for å nå vedtatte målsetninger for resultater i skolen?
- I hvilken grad blir sentrale bestemmelser i opplæringsloven fulgt opp og driften kvalitetssikret, med hensyn til
 - Skolemiljø
 - Tilpasset opplæring
 - Samarbeid med hjemmet
 - Vurdering av elevene
 - Organisering av elever i grupper
 - Kompetansekrav
 - Kompetanseutvikling

Hvis kontrollutvalget skulle vedta å bestille en forvaltningsrevisjon på området, så vil vi komme tilbake til problemstillinger, revisjonskriterier, metode og ressursbruk i en prosjektplan.

Ressursbruken til et eventuelt prosjekt er blant annet avhengig av følgende forhold:

- Antall problemstillinger som ønskes undersøkt
- Hvor omfattende datagrunnlag det er nødvendig å samle inn for å vurdere kommunens praksis opp mot revisjonskriteriene
- Hvilke metoder som benyttes for å framskaffe datagrunnlaget
- Hvor kompliserte og krevende vurderinger som må foretas
- Hvor godt dokumentert og tilgjengelige data fra kommunens systemer er

En prosjektplan basert på kontrollutvalgets prioriteringer vil kunne legges fram for kontrollutvalget i første møte i 2017.

Et eventuelt prosjekt kan gjennomføres 1. halvår 2017, men dette må blant annet vurderes opp mot bestilling av andre prosjekter.

REFERANSER

Dokumenter fra Nordre Land kommune

Nordre Land kommune: *Handlings- og økonomiplan 2016-2019 med budsjett 2016.*

Nordre Land kommune: *Årsrapport 2015.*

Nordre Land kommune: *Styringskort skole.*

Nordre Land kommune: *Tilstandsrapport for Nordre Land-skolen 2015.*

Øvrige dokumenter

Follo distriktsrevisjon (2012): *Måloppnåelse og kvalitet i Grunnskolen. Ski kommune.* Rapport 1/12.

Fylkesmannen i Oppland (2014): *Endelig tilsynsrapport Tilsyn med gjennomføring av nasjonale prøver 2013 i grunnskolene i Nordre Land kommune.* Lillehammer, 20.1.2014

Fylkesmannen i Oppland (2015): *Kommunebilde 2015 – Nordre Land.*

Innlandet Revisjon IKS (2010): *Revisjonsrapport fra prosjektet Kvalitet i skolen. Hvordan arbeider kommunen og skolene i forhold til å oppnå gode læringsresultater?* Rapport nr 15-2009.

Kommunal Rapport (2016): *Kommunebarometeret 2016 Endelig utgave.*

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).

Oslo kommune Kommunerevisjonen (2008): *Kvalitet i skolen. Resultater, undervisning og ledelse ved Haugenstua skole.* Rapport 12/2008.

Telemark kommunerevisjon IKS (2012): *Kvalitet i skulen -Kviteseid kommune-.* Forvaltningsrevisjonsrapport nr: 729014 2012.

Nordre Land kommune

PROSJEKTPLAN: ANSETTELSESPROSEDYRER

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.11.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Prosjektplan – ansettelsesprosedyrer (utarbeidet av Innlandet Revisjon IKS) Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget i Nordre Land kommune vedtok i møte den 12. september 2016 (sak 39/2016) å bestille følgende fra Innlandet Revisjon:

- *Prosjektplan: Ansettelsesprosedyrer*
Kommentar: Fokus på bruk av referanser, krav til politiattest, oppfølging av søkere mv.

Vedlagt følger forslag til prosjektplan for et revisjonsprosjekt på området. Innlandet Revisjon IKS presenterer prosjektplanen i møtet.

Antatt oppstart for revisjonsprosjektet er desember 2016, eventuelt januar 2017. Prosjektet er stipulert til 150-200 timer.

Med 150 timer ligger prosjekt innenfor rammen til formannskapetets innstilling til kontrollutvalgets budsjett for forvaltningsrevisjon for 2017. Beløpet er en halvering fra 2016. Uavhengig av hva som blir den endelige bevilgningen til kontrollutvalget for 2017 må derfor vurdere sine prioriteringer nøye.

Saken legges derfor frem til drøfting uten forslag til vedtak.

Prosjektplan

ANSETTELSESPROSEDYRER

Nordre Land kommune

Innlandet Revisjon IKS

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	3
2	FAKTABESKRIVELSE	3
2.1	RELEVANT LOV- OG REGELVERK	3
2.2	RUTINER OG PRAKSIS I NORDRE LAND KOMMUNE	5
3	MÅL, PROBLEMSTILLINGER OG FORVENTET NYTTE	8
4	REVISJONSKRITERIER	8
5	METODE OG GJENNOMFØRING	9
	REFERANSER	10

1 INNLEDNING

Kontrollutvalget i Nordre Land kommune vedtok i møte den 12. september 2016 (sak 39/2016) å bestille følgende fra Innlandet Revisjon:

- *Prosjektplan: Ansettelsesprosedyrer*
Kommentar: Fokus på bruk av referanser, krav til politiattest, oppfølging av søkere mv.

Prosjektbeskrivelsen er utarbeidet ved hjelp av dokumentstudier. Vi har også avholdt et møte med Nordre land kommune v/kommunalsjef Inger Berit Heimdal og saksbehandler, faggruppe HR Hege Nerموen.

Prosjektplanen er utarbeidet av forvaltningsrevisor Kristian Lein.

2 FAKTABESKRIVELSE

2.1 RELEVANT LOV- OG REGELVERK

KS Hovedavtalen

Del B, § 3-1, pkt d lyder: «Arbeidsgiver skal, så tidlig som mulig, informere, drøfte og ta de berørte tillitsvalgte med på råd om:

- ledige og nyopprettede stillinger
- prosedyrer ved utlysning og kunngjøring av stillinger, utvelgelse til, og intervju av aktuelle kandidater»

Ifølge § 3-2, pkt g har tillitsvalgt rett til å uttale seg om tilsetting, overflytting, opprykk og forfremmelse til stilling som omfattes av tariffavtalen.

KS Hovedtariffavtalen

Kapittel 1. § 2.2: «Ved tilsetting og opprykk skal det i første rekke tas hensyn til søkeres kvalifikasjoner (teoretisk og praktisk utdanning samt skikkethet for stillingen).

Når søkere av begge kjønn står kvalifikasjonsmessig likt, foretrekkes kvinnelig søker når dette kjønn er underrepresentert. Når søkere for øvrig står kvalifikasjonsmessig likt, foretrekkes den søker som har lengst tjeneste i kommunen.»

Kapittel 1. § 2.3: «Det skal som hovedregel tilsettes i full stilling. Unntak drøftes med de tillitsvalgte med mindre det er åpenbart unødvendig.

Ved ledighet foretas en gjennomgang av arbeidsplaner og oppgavefordeling for å vurdere sammenslåing av deltidsstillinger.

Ved ledig stilling skal deltidsstilsatte ved intern utlysning i kommunen/virksomheten tilbys utvidelse av sitt arbeidsforhold inntil hel stilling, dersom vedkommende er kvalifisert for stillingen.»

Arbeidsmiljøloven

§ 14-1 a sier at arbeidsgiver skal informere arbeidstakerne om ledige stillinger i virksomheten.

Ifølge § 14-2 har arbeidstaker som er sagt opp på grunn av virksomhetens forhold fortrinnsrett til ny ansettelse i samme virksomhet, med mindre det gjelder en stilling arbeidstakeren ikke er kvalifisert for. Fortrinnsretten gjelder også arbeidstaker som er midlertidig ansatt og som på grunn av virksomhetens forhold ikke får fortsatt ansettelse.

§ 14-3: Deltidsansatte har fortrinnsrett til utvidet stilling fremfor at arbeidsgiver foretar ny ansettelse i virksomheten. *«Fortrinnsretten er betinget av at arbeidstaker er kvalifisert for stillingen og at utøvelse av fortrinnsretten ikke vil innebære vesentlige ulemper for virksomheten.»*

Opplæringsloven

§ 10-4 har følgende regel om utlysning av stillinger i skolen: *«Undervisningsstillinger og rektorstillinger skal lysast ut offentleg. Kravet om slik utlysning gjeld ikkje for stillingar som er ledige for eit kortare tidsrom enn seks månader, eller når arbeidsgivaren skal tilby stillinga til ein arbeidstakar eller tidlegare arbeidstakar i verksemda med heimel i arbeidsmiljøloven § 14-2 om førerrett til ny tilsetjing, § 14-3 om førerrett for tilsette som arbeider deltid eller § 15-7 om oppseiingsvern.»*

Flere lover skal blant annet hindre at det skjer diskriminering i ansettelsessaker:

- Lov 21. juni 2013 nr. 58 om forbud mot diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk (diskrimineringsloven om seksuell orientering).
- Lov 21. juni 2013 nr. 59 om likestilling mellom kjønnene (likestillingsloven).
- Lov 21. juni 2013 nr. 60 om forbud mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion og livssyn. (Diskrimineringsloven om etnisitet)
- Lov 21. juni 2013 nr. 61 om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. (Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven).

Forvaltningsloven

Det følger av forvaltningsloven § 2, 2. ledd at en avgjørelse om ansettelse er et enkeltvedtak. Det betyr at lovens saksbehandlingsregler kommer til anvendelse i saker om tilsetning i offentlig forvaltning. Vedtak i ansettelsessaker er unntatt fra forvaltningslovens regler om begrunnelse, klage og omgjøring (jf § 3).

2.2 RUTINER OG PRAKSIS I NORDRE LAND KOMMUNE

Administrativt delegeringsreglement i Nordre Land

Ifølge pkt 3.1 er enhetsleder delegert rådmannens myndighet på personalområdet innenfor egen enhet i henhold til gjeldende retningslinjer og reglementer. «*Den delegerte myndighet utøves innenfor de til enhver tid gjeldende styringsdokumenter, lover, forskrifter og retningslinjer på personalområdet.*»

Tilsettingsprosedyre i Nordre Land kommune

Nordre Land kommune har nedfelt rutiner for ansettelser i en skriftlig tilsettingsprosedyre. Siste versjon av denne er fra mars 2015. Vi får opplyst at prosedyren er blitt revidert flere ganger, primært grunnet endring i regelverket knyttet til ansettelser. Prosedyren skal benyttes i ansettelse i alle faste stillinger (uavhengig av stillingsprosent), vikariater over 3 mnd og ved utvidelse av stillinger.

Kommunen har laget et flytskjema for tilsettinger. Skjemaet omhandler alle steg i tilsettingsprosessen (i alt 15 steg), der det er angitt hvem som er ansvarlig under hvert steg. Der det er relevant viser skjemaet til hva tilsettingsprosedyren sier.

Nedenfor refereres hva vi oppfatter som sentrale deler av prosedyren, der vi supplerer med opplysninger knyttet til kommunens praksis.

Pkt 2 omhandler rekrutteringsmåter. Her framgår at ledige stillinger kan besettes på følgende måter:

- Offentlig utlysning
- Omplassering av overtallige
- Omplassering som ledd i intern attføring
- Tilbud til personer med fortrinnsrett
- Intern utlysning
- Direkte tilsetting uten utlysning

«Som hovedregel utlyses kommunale stillinger offentlig. Dette er ikke lovregulert, med unntak av opplæringslovens § 10-4 . . . , Offentlig utlysning benyttes i de tilfeller det ikke er grunnlag for å benytte en av tilsettingsprosedyrene under.

Følgende prosedyre skal følges ved rekruttering:»

- a. *Omplassering av overtallige:* Først vurderer leder om det er et omplasseringsbehov pga overtallighet i egen enhet som kan løses ved hjelp av den ledige stillingen. Ved fortsatt ledig stilling vurderes omplasseringsbehov i forhold til overtallighet i hele organisasjonen.
- b. *Omplassering som ledd i intern attføring.* Dersom omplassering pga overtallighet ikke er aktuelt, vurderes behov for omplassering som ledd i intern attføring. Omplassering av arbeidstaker går foran bestemmelsene om fortrinnsrett og intern/ekstern utlysning.

- c. *Tilbud til personer med fortrinnsrett.* Ved fortsatt ledig stilling vurderes det om det er personer med fortrinnsrett til stilling i kommunen som er kvalifisert til stillingen, jf § 14-2 i arbeidsmiljøloven.
- d. *Intern utlysning.* Deretter vurderer leder om det er grunnlag for intern utlysning. Intern kunngjøring av ledig stilling kan benyttes ved omgjøring av stilling innenfor eksisterende stillingsramme eller dersom arbeidsgiverpolitiske hensyn gjør det ønskelig.
- e. *Tilsetting uten ny utlysning.* Dersom tilsvarende stilling har vært utlyst siste 2 – 3 måneder, kan det vurderes å benytte samme søkerliste når det er grunn til å tro at ny utlysning ikke vil bringe søkere som er bedre kvalifisert.
- f. *Direkte tilsetting uten utlysning.* Direkte tilsetting uten utlysning kan skje i de tilfeller hvor vedkommende over et lengre tidsrom har fungert i den aktuelle eller tilsvarende stilling og det må være grunn til å tro at en utlysning ikke vil bringe søkere som er bedre kvalifisert.

Pkt 3 sier at når det er konkludert med at en stilling skal utlyses, skal ansvarlig leder fylle ut skjema for stillingsutlysning og sender det til faggruppe HR. Skjemaet skal inneholde framdriftsplan for tilsettingsprosessen. På bakgrunn av dette utarbeider faggruppe HR utlysningsteksten og legger inn denne på kommunens hjemmeside og eventuelt rykker inn annonse i ønsket avis/tidsskrift.

Pkt 4 sier at alle søkere på stillinger skal levere skriftlige søknader, fortrinnsvis elektronisk, til faggruppe HR. Leder må vurdere sin habilitet i forhold til søkerne, jf. Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, kap. II, § 6.

Ifølge pkt 5 skal det gjennomføres intervjuer med de mest aktuelle søkere til alle faste stillinger. Det bør gjennomføres flere intervjuer enn det antall som skal innstilles, dersom det er tilstrekkelig antall kvalifiserte søkere. I møte med kommunen ble det opplyst at HR-seksjonen ønsker å være med i lederintervjuer, men dette er ikke nedfelt i tilsettingsprosedyren.

Pkt 6 i kommunens tilsettingsprosedyre sier at det skal innhentes referanser på aktuelle søkere, minst to for hver kandidat; fortrinnsvis etter at intervju er gjennomført. Det bør benyttes samme mal for alle referansesamtalene. Utfylt skjema fra samtale oversendes faggruppe HR i utfylt stand for alle kandidater.

Vi får opplyst at det er leder som er ansvarlig for ansettelsen som skal sørge for at referanser blir kontaktet og intervjuet. Det anses viktig å benytte skjema ved innhenting av referanser for å sikre systematikk og fullstendig informasjon. Det opplyses av den nevnte rutinen følges i alle ansettelsessaker.

Pkt 7 omhandler vurdering av hvem som bør tilsettes i ledig stilling. «Ved vurderingen skal det tas utgangspunkt i de kvalifikasjonskrav som eventuelt måtte være fastsatt i utlysingen.» Det vises til hovedtariffavtalens § 2.2 (referert foran).

Pkt 8 viser til hovedavtalens bestemmelser om at arbeidsgiver så tidlig som mulig skal informere, drøfte og ta de berørte tillitsvalgte med på råd om ledige og nyopprettede stillinger, samt prosedyrer ved utlysning og kunngjøring av stillinger, utvelgelse til, og intervju av aktuelle kandidater. Prosedyren sier på dette punktet at arbeidsgiver som fast ordning skal sende intern søkerliste til tillitsvalgte, og at tillitsvalgte kan velge å uttale seg i forbindelse med tilsetting.

I møtet med kommunen ble det opplyst at det før intervjuer av søkere til stillinger settes ned et team som skal foreta intervjuene. I disse inngår alltid én eller to representanter for fagforeningene. Det opplyses at de tillitsvalgte i svært få saker har vært uenige med ansvarlig leder om hvem skal innstilles/tilsettes.

Tilsetting skal være skriftlig og begrunnet, og skrives i egen saksbehandlingsmal for tilsettingsvedtak, jf pkt 9 i prosedyren. Denne malen fungerer også som en sjekklister på at kommunens tilsettingsprosedyre er fulgt. Prosedyren inneholder retningslinjer for hvilke ledere som skal underskrive tilsettingsbrevet, avhengig av enhet/nivå for stillingen. I tillegg til den/de som skal tilsettes bør det rangeres minst 2 personer, dersom så mange er funnet kvalifisert. Tilsetting skal godkjennes av kommunalsjef HR, som da også kontrollerer at prosedyren er fulgt. Faggruppe HR skriver tilsettingsbrev og sender ut dette, etter at ansettelsesvedtaket er mottatt og funnet i orden.

Eventuell vararepresentant til stilling får melding om vedtak. Når tilsettingsbrevet/arbeidsavtalen er undertegnet av den som har fått stillingen og returnert til faggruppe HR, sendes det ut avslagsbrev til de andre søkerne umiddelbart. Søknader og kopier av vitnemål og attester returneres ikke.

Innhenting av politiattest

Ifølge kommunens arbeidsreglement § 5 kreves politiattest for stillinger i barnehagene og skolene. Vi får opplyst at også stillinger i kulturskole, barnevern og tjenester rettet mot psykisk utviklingshemmede krever politiattest. For ulike typer stillinger hjemler ulikt lovverk krav om politiattest, f.eks opplæringsloven (barnehage og skole), barnevernloven (ansatte i barnevernet), helsepersonelloven (ansatte som arbeider med utviklingshemmede). Tidligere i år ble det vedtatt endringer i helse- og omsorgstjenesteloven og helsepersonelloven som innebærer at personell som yter kommunale helse- og omsorgstjenester skal fremlegge politiattest (Prop. 94 L).

Politiet har laget en oversikt over hvilke typer stillinger som krever politiattest og hvilken type attest. Selv om det ikke er lovpålagt så praktiserer kommunen at også vaktmestre og renholdere i skolene skal levere politiattest.

Politiatteest skal framlegges før tilsetting skjer. I saksbehandlingsmalen for tilsettingssaken skal det krysses av om stillingen krever politiattest eller ikke.

Det er opp til den ansvarlige lederen å se til at politiattest foreligger før den ansatte begynner i kommunens tjeneste. Faggruppe HR følger ikke opp at dette gjøres, men det legges inn i

saksbehandlingssystemet om politiattest er levert, slik at HR kan hjelpe ledere til å holde oversikt over om de ansatte har gyldige politiattester.

3 MÅL, PROBLEMSTILLINGER OG FORVENTET NYTTE

Nytteverdien av prosjektet vil være å få en gjennomgang av kommunens prosedyrer, rutiner og saksbehandling i tilsettingssaker.

Vi har formulert følgende problemstillinger:

1. Har Nordre Land kommune tilfredsstillende systemer og rutiner knyttet til rekruttering av nye arbeidstakere?
2. Følger kommunen lover og regler samt egne rutiner ved ansettelser i kommunen?
3. Følger kommunen lovfestede krav til innhenting og oppbevaring av politiattester?

Første problemstilling går ut på å undersøke om kommunens rutiner og systemer for ansettelser er i tråd med regelverket på området. Den andre problemstillingen innebærer å undersøke kommunens praksis i ansettelsessaker, og om denne er i tråd med regelverk og kommunens egne rutiner på området. Den siste problemstillingen går i hovedsak ut på å finne ut om (riktig) politiattest er hentet for stillinger som krever dette.

Det vil kunne oppstå behov for å endre formuleringer av problemstillingene underveis i prosjektet. Ved endringer i selve innholdet i prosjektet vil endringene bli diskutert med sekretariatet.

4 REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriteriene for den første problemstillingen vil hovedsakelig bli hentet fra lov og regelverk som regulerer utlysning og tilsetting av stillinger. Dette regelverket er referert i kapittel 2.1 foran.

Problemstilling 2 går ut på å undersøke om kommunens praksis er i tråd med regelverk og kommunens egne rutiner. Det er derfor naturlig at både lover/regler og kommunens egne prosedyrer/maler/sjekkliste danner grunnlag for revisjonskriteriene.

I problemstilling 3 vil vi legge til grunn regelverk som stiller krav til politiattest for ulike stillinger i kommunene. Dette er kort omtalt foran, men vil måtte kartlegges ytterligere.

Konkrete revisjonskriterier vil bli formulert ved oppstart av prosjektarbeidet.

5 METODE OG GJENNOMFØRING

Prosjektet vil bli gjennomført i henhold til RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon som er gjeldende som god kommunal revisjonsskikk fastsatt av Norges Kommunerevisorforening.

Metode

Prosjektet vil bli gjennomført ved hjelp av dokumentstudier og intervjuer. De antatt mest sentrale dokumentene i prosjektet er referert i referanselista bakerst i denne prosjektplanen. Intervjuer tenkes å omfatte representanter for:

- rådmannsledelsen
- HR-seksjonen
- utvalgte ledere i kommunen med personalansvar
- tillitsvalgte i kommunen.

Det vil være aktuelt å velge ut et antall ansettelsessaker for å undersøke om rutiner/regelverk er blitt fulgt, og om politiattest er hentet inn for stillinger som krever dette, jf problemstilling 2 og 3. For å belyse disse problemstillingene vil vi også vurdere å gjennomføre en begrenset spørreundersøkelse blant ledere med personalansvar.

Gjennomføring

Ressursbruken til et eventuelt prosjekt er blant annet avhengig av følgende forhold:

- Antall problemstillinger som ønskes undersøkt
- Hvor omfattende datagrunnlag det er nødvendig å samle inn for å vurdere kommunens praksis opp mot revisjonskriteriene
- Hvilke metoder som benyttes for å framskaffe datagrunnlaget
- Hvor kompliserte og krevende vurderinger som må foretas
- Hvor godt dokumentert og tilgjengelige data fra kommunens systemer er

Vi anslår ressursbruken på gjennomføring av prosjektet til 150-200 timer.

Det er vanskelig å anslå ressursbruken helt nøyaktig på forhånd fordi vi ikke har detaljkunnskap om kommunens systemer og hvor arbeidskrevende det blir å innhente nødvendige data. Vi vet heller ikke på forhånd hvilke funn vi kommer til å gjøre og i detalj hvilke vurderinger som vi må gå inn på. Ressursbruken kan derfor bli både litt høyere eller litt lavere enn anslått.

Vi planlegger oppstart i løpet av desember 2016, eventuelt januar 2017, med gjennomføring i løpet vinter-/vårmånedene. Utkast til rapport skal sendes rådmannen til uttalelse med en frist på 2 uker. Dette vil si at kontrollutvalget får endelig rapport til behandling i løpet av 1. halvår 2017. Vi vil gi beskjed til kontrollutvalget dersom denne fremdriftsplanen blir vesentlig endret.

Kristian Lein vil være oppdragsansvarlig for prosjektarbeidet. Prosjektet vil kvalitetssikres av fagansvarlig revisor Reidun Grefsrud.

REFERANSER

Dokumenter fra Nordre Land kommune

Administrativt delegeringsreglement for Nordre Land kommune – siste gang revidert 19.5.2016.

Arbeidsreglement for Nordre Land kommune. Oppdatert 24.9.2010.

Flytskjema tilsetting.

Handlings- og økonomiplan 2016-2019 med budsjett 2016.

Mal tilsetningsvedtak.

Omorganisering og overtallighet - retningslinjer for personalomstilling.

Skjema Innhenting av referanser.

Tilsettingsprosedyre i Nordre Land kommune. Mai 2015.

Årsrapport 2015.

Øvrige dokumenter

Arbeidsmiljøloven LOV-2005-06-17-62.

KS (2016): *KS Hovedavtalen 1.1.2016–31.12.2017*

KS (2016): *Hovedtariffavtalen 1.5.2016 – 30.4.2018*

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova). LOV-1998-07-17-61.

Politiet: *Politiattest – Formål*

Prop. 94 L (2015–2016) Endringer i helse- og omsorgstjenesteloven og helsepersonelloven (politiattest i den kommunale helse- og omsorgstjenesten)

SAK NR. 45/2016

Nordre Land kommune

FYLKESMANNENS KOMMUNEBILDE 2016 – NORDRE LAND KOMMUNE

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.11.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Kommunebilde 2016 – Nordre Land (utarbeidet av Fylkesmannens i Oppland)

Vedlagt:

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

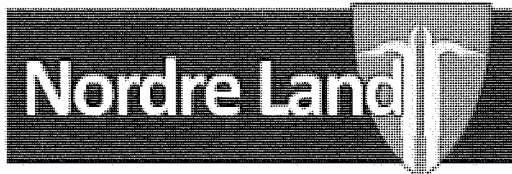
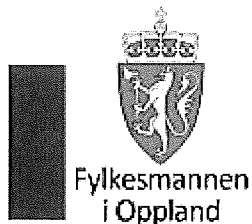
Fylkesmannens kommunebilde 2016 for Nordre Land kommune tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Fylkesmannen skal kjenne sine kommuner godt, og for 12. gang presenterer Fylkesmannen i Oppland kommunebilder der kommunenes arbeidsmåter og fagområder er analysert, vurdert og beskrevet. Kommunebildet for 2016 ble tilgjengeliggjort 8. september 2016.

Arbeidsformen for å få så relevante og korrekte kommunebilder involverer mange fagfolk hos Fylkesmannen. Som utgangspunkt for årets kommunebilder er 83 underpunkter «sjekket ut» for hver kommune. Dette er igjen oppsummert i en overordnet vurdering av åtte fagområdet der Fylkesmannen har et veilednings- eller kontrollansvar.

Kontrollutvalget skal også kjenne sin kommune godt. Fylkesmannens kommunebilde legges derfor frem til orientering.

Kommuneøkonomi

Planmyndighet

Grunnskole og barnehage

Barnevern, folkehelse, helse, omsorg

og sosiale tjenester

Miljømyndighet

Landbruksforvaltning

Samfunnsikkerhet og beredskap

Kommuneøkonomi

Økonomistatus og utsikter framover

Vi vurderer utvikling i kommunens økonomiske nøkkeltall mot det som ansees å være kjennetegnene på en sunn økonomisk situasjon.

Netto driftsresultat er det viktigste resultatbegrepet for kommunene, og viser hva som er igjen av de løpende driftsinntektene til avsetninger og investeringer når de løpende driftsutgiftene og renter/avdrag på lån er dekket. Bør utgjøre minst 1,75 % av driftsinntektene.

Disposisjonsfond viser hvilke frie reserver kommunen har til å dekke uforutsette utgifter eller bruke til egenfinansiering av investeringer. Bør utgjøre minst 5 % av driftsinntektene.

Størrelsen på lånegjeld viser hvor stor del av driftsinntektene som er bundet opp framover. Her har vi valgt å bruke netto lånegjeld som viser langsiktig gjeld fratrukket pensjonsforpliktelser, lån til videre utlån og ubrukte lånemidler. Bør ikke overstige 70-75 % av driftsinntektene.

Anbefalingen om nøkkeltall er ikke absolutte grenser, men kan være et godt utgangspunkt for å sette sine egne måltall for utviklingen i en del sentrale nøkkeltall. Det viktigste er ikke størrelsen på måltallet, men prosessen og bevisstheten om hva det er viktig å fokusere på for politikerne når de skal fatte sine budsjett og økonomiplanvedtak.

Nordre Land	2013	2014	2015	Gj.sn. fylket 2015	Gj.sn. landet 2015	Anbefaling om nøkkeltall
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter, konsern	- 1,8	3,8	0,9	2,4	2,9	≥ 1,75%
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter, konsern	3,1	5,9	2,9	7,2	6,7	≥ 5%
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	48,4	44,9	43,3	65,8	81,7	≤ 70-75%

Kommunen har hatt varierende nivå på netto driftsresultat de siste årene. I 2014 var nivå veldig bra, men i 2015 var det nede på 0,9 % av driftsinntektene. Kommunen har midler i disposisjonsfond, men det ble kraftig redusert fra 2014 til 2015. Nivået er nå godt under anbefalt nivå. Å bruke av disposisjonsfondet for å saldere driften er ikke bærekraftig på sikt. Kommunen har ikke

akkumulert premieavvik. Det er veldig bra at kommunen tar nedbetalingen over ett år og at de klarer å frigjøre driftsmidler til å avsette årets premieavvik til fond. Kommunen har moderat nivå på lånegjelda, men lånefinansiering av investeringer vil kreve frigjøring av driftsinntekter til å dekke renter og avdrag.

Kommunen har vedtatt et årsbudsjett for 2016 og økonomiplan for perioden 2017-2019 som gir positive netto driftsresultat framover, og det er forutsatt avsatt midler til å øke disposisjonsfondet. Kommunen innførte alminnelig eiendomsskatt fra 1.1.2014 og henter nå ca. 5 % av driftsinntektene fra eiendomsskatt, og ligger godt over både fylkes- og landsgjennomsnittet. Eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer er forutsatt fjernet fra 2019.

Rådmannen har avlagt en god årsberetning til kommunestyret. Dette er viktig for at administrasjon og politikere skal være enige om hvordan den økonomiske situasjonen er, og kan trekke i samme retning. For å ha en så velordnet økonomi kreves kompetanse og lederskap på alle nivåer i organisasjonen. Det er viktig at politikerne fortsetter å fokusere på utviklingen i de økonomiske nøkkeltallene i sin økonomiplanlegging, og at administrasjonen klarer å styre virksomheten innen tildelte rammer.

Kommunen vil tjene på nye kostnadsnøkler og regionalpolitiske tilskudd i inntektssystemet fra 2017, men vil tape på gradering av basistilskuddet. Kommunen vil antakelig få en noe lavere vekst i inntekter fra 2016 til 2017 enn gjennomsnittet. Dette vil kunne gjøre det mer krevende å få balanse i driften framover.

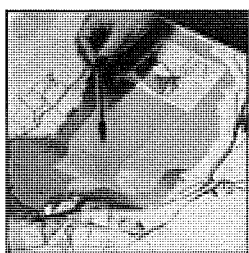
Fylkesmannens totalvurdering av kommuneøkonomien i Nordre Land er at kommunen har et visst økonomisk handlingsrom, synes å ha bra økonomistyring og har vedtatt økonomiske handlingsregler som er viktig styringsgrunnlag i budsjettprosessen. Disposisjonsfondet er nå så lavt at det gir små muligheter til å takle uforutsette utgiftsøkninger eller inntektssvikt. Da er det viktig med realistisk budsjettering og god budsjettoppfølging.

Planmyndighet

Fylkesmannens kommuneplankart viser at Nordre Land har relativt ny samfunnsdel og arealdel. Jevnlig revidering er nødvendig for at kommuneplanen skal være relevant som verktøy for samfunnsutviklingen. Tema for revidering bør tilpasses kommunens behov og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig. Vi minner om at kommunens planstrategi skal være vedtatt innen ett år etter konstituering av det nye kommunestyret.

Reguleringsplanaktiviteten i kommunen har vært moderat de siste seks årene, med til sammen 17 vedtatte planer, jf.

Fylkesmannens reguleringsplanstatistikk. Oversikten viser at en mindre andel planer blir møtt med innsigelse fra Fylkesmannen. Det er viktig å fortsette å følge opp nasjonal politikk innenfor våre fagområder og å unngå unødvendige innsigelser ved å kvalitetssikre planer før de legges ut på høring.

Nordre Land er ellers en av de kommunene i fylket som oversender flest dispensasjonssaker til regionale myndigheter for uttalelse. Kommunen bør gjennomgå dispensasjonspraksis og sjekke at den ikke undergraver kommunens planverk. Hyppig revidering av kommuneplanens arealdel kan også bidra til at antall dispensasjoner går ned.

Kompakt by- og tettstedsutvikling:

Regionalplan for attraktive byer og tettsteder er nylig vedtatt, og gir føringer om høy arealutnyttelse, redusert transportbehov og attraktive boområder. Kompakt sentrumsutvikling er også nødvendig for å nå Stortingets innskjerpede jordvernmål fra 2015. Klimaendringene tilsier at klimatilpasning og overvannshåndtering må være tema i all fortettingsplanlegging.

Dokka er i regional plan fastsatt som områdesenter. Det er forutsatt at kommunen avklarer sentrumsavgrænsing og gir bestemmelser om bl.a. varehandelsetablering gjennom videre planarbeid. Inntil føringene fra regional plan er innarbeidet i kommune- eller reguleringsplan, må regional planbestemmelse legges til grunn for videre planlegging i kommunen.

Effektive planprosesser:

Samhandlingen mellom kommunen som planmyndighet og alle som skal medvirke er avgjørende for hvor effektive planprosessene blir. Nasjonale og regionale føringer gir rammer for arbeidet, og tidlig kontakt i konfliktfylte saker er sentralt. Dette er også en viktig del av forsøket med samordning av statlige innsigelser til kommunale planer, som fortsetter ut 2016. Fylkesmannens forventningsbrev tydeliggjør hvilke hensyn som skal tas på våre ansvarsområder. Dersom kommunen i enkelte tilfeller ser seg nødt til å planlegge i strid med føringene, må begrunnelsen for dette gå tydelig fram av planmaterialet.

Fylkesmannen og fylkeskommunen legger til rette for dialog og veiledning gjennom bruk av regionalt planforum og nettstedet www.planoppland.no. Vi oppfordrer kommunene til å bruke tilbudet aktivt og videreutvikle det i samarbeid med oss. På høstens regionale plansamlinger blir dette ett av flere tema der vi inviterer til bred deltakelse både fra politikere og administrasjon.

Grunnskole og barnehage

For skolene og barnehagene er kommunenivået viktig for å utvikle, veilede og utfordre ledere og pedagogisk personale. Det forutsetter kompetanse og kapasitet til å være tett på kjernevirksomheten. Grunnleggende handler det om å bearbeide vurderingsresultater på måter som skaper kollektiv innsikt og engasjement. Samtidig har skolene og barnehagene behov for at politiske prioriteringer og målsettinger oversettes til håndterbare problemstillinger og realistiske mål.

Grunnskole

For å vurdere kvalitetsutviklingsarbeidet i Nordre Land har Fylkesmannen tatt utgangspunkt i den siste tilstandsrapporten for 2014 og ulikt planverk i kommunen. Vi kan ikke se at tilstandsrapport for 2015 har vært til politisk behandling ennå.

I tillegg har vi sett nærmere på resultater fra elevundersøkelsen, nasjonale prøver, grunnskolepoeng, gjennomføring i videregående opplæring, spesialundervisning, lærernes kompetanse og eventuelle tilsynsrapporter og klagesaker. På bakgrunn av dette har vi valgt ut noen områder som vi anbefaler kommunen å fokusere på i sitt kvalitetsutviklingsarbeid framover. Statistikken er i hovedsak hentet fra [Skoleporten](#) og [Grunnskolens Informasjonssystem \(GSI\)](#).

Fylkesmannens vurdering er at Nordre Land har god oversikt over utfordringer og utviklingstrekk på skoleområdet. Vårt inntrykk er at det jobbes målrettet og langsiktig med kvalitetsvurdering og kvalitetsutvikling.

Nordre Land har tatt tak i utfordringene sine, blant annet gjennom samarbeid med Udir sitt Veilederkorps og har satt i gang et omfattende utviklingsarbeid på flere områder. Skoleutvikling tar tid, og det er viktig å holde fast ved prioriteringer og langsiktig tenkning. Samtidig må effekten av iverksatte tiltak evalueres underveis.

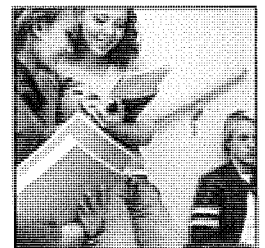
Læringsutbytte

Som kommunen påpeker i sin utviklingsrapport har elevresultatene i grunnskolen i Nordre Land vært svake sammenliknet med andre kommuner i Oppland. Resultatene på nasjonale prøver viser at for mange elever fortsatt befinner seg på de laveste mestringsnivåene.

Nordre Land deltar i Udir sin satsing «Ungdomstrinn i utvikling», med vekt på regning i alle fag. Utviklingen fra ett år til et annet gir ikke alene noe godt bilde av utviklingen, men det er gledelig å se at det er færre elever på de laveste mestringsnivåene i regning i 15/16 enn i 14/15.

Gjennomføring i videregående opplæring

Statistikken viser at det er en stor andel elever fra Nordre Land som ikke har gjennomført og bestått videregående opplæring fem år etter oppstart. Vi vet at det er en klar sammenheng mellom grunnskolepoeng og gjennomføring i videregående opplæring. Jo svakere karakterer en elev har med seg inn i videregående, jo større er sannsynligheten for at vedkommende ikke gjennomfører. Grunnskolepoengsnittet i Nordre Land ligger relativt lavt sammenliknet med snittet i Oppland, selv om det har vært en positiv utvikling de siste årene.

Lærernes kompetanse

Kravet til at lærere skal ha relevant utdanning i de fagene de underviser i er forsterket. Kompetansekravene som tidligere gjaldt ved tilsetting av lærere, blir nå utvidet til å gjelde alle lærere. I løpet av de neste ti årene må norsk-, matematikk- og engelsklærere på barnetrinnet ha minst 30 studiepoeng fordypning i faget for å undervise. På ungdomstrinnet er kravet 60 studiepoeng fordypning i faget for å undervise i norsk, matematikk eller engelsk.

Tall fra GSI viser at 36 prosent av lærerne i Nordre Land, som underviser i disse fagene, mangler formell kompetanse. Mest kritisk er det i engelsk og matematikk på barnetrinnet. På rapporteringstidspunktet var det også åtte lærere som ikke oppfylte opplæringslovas krav til ansettelse i undervisningsstilling.

Det ser ut til at kommunen bruker videreutdanningsstrategien «Kompetanse for kvalitet» bevisst, men bør også vektlegge engelsk.

Barnehage

Vi vet fra forskning som er gjort at kvaliteten på barnehagene i Oppland varierer. Vi vet også at kompetansen til de ansatte i barnehagen er avgjørende for kvaliteten i tilbudet. Det er en utfordring for Nordre Land, som mange andre kommuner, at andelen assistenter uten fagbrev fortsatt er relativt høy. Kommunen har fortsatt en lavere andel ansatte med pedagogisk utdanning enn gjennomsnittet i Oppland, men vi ser samtidig at det har vært en positiv utvikling de siste årene. Det er 25 prosent av barnehagene som oppfyller pedagognormen med dispensasjon.

Kommunen gjennomfører kompetansetiltak i barnehagene for alle ansatte.

Nordre Land har god fagkompetanse i kommuneadministrasjonen på barnehageområdet, og Fylkesmannens vurdering er at det arbeides godt med kvalitetsutvikling opp mot barnehagene. Kommunen har et godt faglig samarbeid med de andre kommunene i SØVN-regionen.

Barnevern, folkehelse, helse, omsorg og sosiale tjenester

Helse- og sosialavdelingen har oppgaver innen barnevern, folkehelse, helse, omsorg og sosiale tjenester. Nedenfor omtales utvalgte temaer innen disse områdene, valgt ut fra Fylkesmannens oppdrag og tilgjengelig informasjon.

Barnevern

Barn har rett til omsorg og beskyttelse av sine omsorgspersoner. Barn med behov for tiltak fra barneverntjenesten skal få tiltakene i rett tid. Når barnevernet mottar en bekymringsmelding om barn omsorgssituasjon, skal de undersøke situasjonen så snart som mulig og innen tre måneder.

Fristbrudd i undersøkelsessaker

I følge kommunens rapportering mottok de i første halvår 2016 totalt 71 bekymringsmeldinger. De avsluttet totalt 55 undersøkelser og hadde 61,8 % fristbrudd. Fylkesmannen ser at kommunen har hatt fristbrudd over tid. Dette er et tema for oppfølging med kommunen.

Stillinger

Kommunen har 6,98 fagstillinger, og 0,54 merkantil stilling. 5,21 av fagstillingene er besatt. Nordre Land kommune har, sammen med Søndre Land kommune totalt blitt styrket med 4 stillinger i forbindelse med den statlige satsningen på barnevern.

Folkehelse

Miljørettet helsevern i barnehager

Helsedirektoratet kartla i 2015 kommunenes tilsyn med miljørettet helsevern i barnehager. Kartleggingen viser at det er 1 av 8 barnehager i Nordre Land som ikke er godkjent. Det er 2 av 8 barnehager i kommunen som ikke har hatt tilsyn siste tre år. Ifølge kartleggingen drives ikke barnehagene i Nordre Land etter en forpliktende vedlikeholdsplan for å sikre god kvalitet på barnas "arbeidsmiljø". [Mer om Helsedirektoratets kartlegging av miljøstatus i landets barnehager.](#)

Folkehelseprofil

I Nordre-Land oppga 22% av fødende at de røykte i begynnelsen av svangerskapet, mot 14% i Oppland og 10% på landsbasis, blant alle fødende med røykeopplysninger i perioden 2010-2014. Andelen med overvekt inkludert fedme i Nordre-Land, er høyere enn i landet som helhet, vurdert etter resultater fra nettbasert sesjon 1 for gutter og jenter (17 år). I Nordre-Land var andelen 31%, mot 24% i Oppland og 21% på landsbasis. Antibiotika utlevert på resept er høyere enn i landet som helhet. Andelen var i Nordre Land 255 per 1000 innbygger per år, mot 211 i Oppland og 219 på landsbasis i perioden 2013-2015. [Mer om dette på folkehelseinstituttets folkehelseprofil.](#)

Helse og omsorg

Eldreomsorg i sjukeheim: Vedtak om tvang, vurdering av lege og tannlege

Vi har mottatt 1 vedtak angående bruk av tvungen helsehjelp etter pasient og brukerrettighetsloven kap. 4A - Pasienter som motsetter seg nødvendig helsehjelp. Gjennomsnittet for kommuner under 10 000 innbyggere var 3,5 vedtak i 2015.

- 52 % av beboerne på langtidsopphold som er vurdert av tannhelse (33 % på landsbasis)
- 0,38 legetime per beboer per uke (Landsgjennomsnittet er 0,53 og i Oppland 0,61)

Det er antatt en sammenheng mellom omfanget av legetjenester og kvaliteten på helsetjenesten til beboeren i sykehjem. Kommunen bør vurdere om IPLOS rapporteringen er korrekt og om denne pasientgruppen er tilstrekkelig ivaretatt med tanke på

legetilsyn.

Antall beboere i sykehjem vurdert av leger og eller tannhelsetjeneste i 2015.

Tilskudd

Vedrørende midler fra kompetanse og innovasjon 2015, så har Nordre Land fått tildelt 1.010.000 kr. Kommunen har fått 1.200.000 Kr. i Tilskudd til kommunalt rusarbeid og søkt på Tilbud til voksne med langvarige og sammensatte behov for tjenester og barn og unge med sammensatte hjelpebehov, men fikk avslag på sistnevnte ordning. Kommunen anbefales å samordne seg med Sykehuset Innlandet og omkringliggende kommuner Fylkesmannen anser at interkommunalt arbeid følger statens anbefalinger med hensyn til koordinering og tilbud til målgruppen.

Rus/psykisk helse

Nordre Land har 2,2 årsverk i rus/psykisk helsetjeneste for voksne per 1000 innbyggere, som er 0,7 over snittet i Oppland og 0,4 over landsgjennomsnittet. Kommunen har 4,1 årsverk i tjenester for rus/psykisk helse barn og unge per 1000 innbyggere, som er 0,9 over snittet i Oppland og 1,6 over landsgjennomsnittet. Kommunene har rapportert disse tallene for 2015 til SINTEF på oppdrag fra Helsedirektoratet (kvalitetsindikator IS 8/24). I tråd med regjeringens opptrappingsplan på rus/psykisk

helse, ligger kommunen over gjennomsnittet i antall stillinger knyttet til oppfølging av barn og unge psykisk helse og rus. Samtidig er det viktig at kommunen vurderer om det er tilstrekkelige ressurser satt av til oppfølging av voksne på området.

Sosiale tjenester

Kvalifiseringsprogrammet (KVP)

Kvalifiseringsprogrammet (KVP) er regjeringens viktigste tiltak for å bekjempe fattigdom og fremme overgangen til arbeid. Tall fra Arbeids- og velferdsdirektoratet viser at kommunen hadde 4,5 KVP-deltakere i snitt 1. tertial 2016. Dette er 3,5 deltakere færre enn forventet, sett opp mot overføringene som gis gjennom rammetilskuddet. Gode kartlegginger av brukerne vil kunne fange opp aktuelle kandidater som fyller vilkårene for KVP.

NAV Forum i Oppland har utarbeidet en strategiplan for KVP. I NAV Forum sitter fylkesmann, assisterende fylkesmann, fylkesdirektør NAV Oppland, avdelingsdirektør NAV Oppland, KS leder, fylkelege/avd.direktør helse og sosialavd. og representant rådmannsutvalget. Målgruppen for strategien er NAV leder og kommunens politiske- og administrative ledelse. Strategien forteller om utfordringene, strategimål, tiltak og oppfølging. **Strategiplan Kvalifiseringsprogrammet.**

Landsomfattende tilsyn etter sosialtjenesteloven: sosiale tjenester, herunder opplysning, råd og veiledning samt økonomisk stønad til personer mellom 17-23 år

Nordre Land kommune har hatt systemrevisjon våren 2016.

Miljømyndighet

Generelle utfordringer: Oppgavespredning, ressurser, kompetanse

Kommunene har ansvar og myndighet på mange ulike miljøfelt, som arealforvaltning, vannforvaltning, forurensning, fremmede arter, rovvilt og klima; alle tema som krever spisskompetanse. En undersøkelse blant kommuneansatte i Oppland som jobber med miljø viser at (se notat):

- Miljøarbeidet er spredt på flere ansatte i ulike sektorer/etater, med risiko for ansvarspulverisering, og at oppgaver blir nedprioritert/faller mellom flere stoler.
- Halvparten brukte under 1 månedsværk pr. år på arbeid med miljøsaker.
- For å øke kvaliteten på miljøvernarbeidet mener over 80% at det vil være viktig med mer kompetanse på noen tema. Bortsett fra i Gjøvik og Lillehammer er det også en høy andel som mener at mer tid til å jobbe med sakene ville bedret kvaliteten på miljøarbeidet.

De mange miljøoppgavene kommunen skal løse krever et fagmiljø med variert kompetanse og det krever samordning av miljøvernarbeidet. Samordning kan løses gjennom en øremerket stilling som miljørådgiver. Nordre Land har en rådgiver innen jordbruk, vilt og fisk, dvs. utmarksspørsmål. I Opplandskommuner med stort press på planarbeid, er det en tendens til at arealplanstillinger prioriteres framfor miljørådgiver-stillinger. For å løse de ressursmessige utfordringene bør kommunen vurdere om det er mulig å opprette interkommunale fagnettverk/ stillingsressurser for noen miljøoppgaver, jfr. neste avsnitt. Det er også

viktig at de ansatte gis rom for å delta på kompetansesamlinger og andre kompetansehevede tiltak.

Klima

Kommunene har både et stort ansvar og store muligheter for å redusere klimagassutslipp. Energi- og klimaplaner (med handlingsplan) er et sentralt virkemiddel til å samordne klimaarbeidet i kommunen. Kommunen har en Energi og klimaplan for 2009 – 2012. Denne bør revideres i kommende planperiode, men kommunen oppgir at de ikke har ansatte som jobber spesifikt med klimaspørsmål i

dag. Fra andre deler av fylket er det gode erfaringer med interkommunalt samarbeid på klimaområdet. De tre kommunene på Hadeland har en felles klimapådriver, som er pådriver både for å utarbeide planer og gjennomføre tiltak. Med tre kommuner involvert er samarbeidet ikke større en at det er mulig å forankre arbeidet i den enkelte kommune, noe som er avgjørende for langsiktig oppfølging av planen. Fylkesmannen oppfordrer derfor kommunen til å vurdere muligheten for et samarbeid med nabokommuner om en felles klimapådriver.

Naturforvaltning

Nordre Land har flere utfordringer på naturforvaltningssida. I arealplanleggingen bør kommunen ha et særlig fokus på å ta vare på helhetlige seterlandskap (inkl. naturbeitemark og slåttemark) og enkeltarter som beitemarksopp og skjeggklokke. Også Dokka og Etna-vassdragene har flere nasjonalt viktige naturtyper og arter knyttet til seg og det er ekstra viktig å merke seg skogsbekkekløftene og storaurebestandene her. I tillegg kan gammel høyereliggende barskog og engpregete erstatningsbiotoper (vegkanter) trekkes fram som viktige naturtyper i kommunen.

De regionale vannforvaltningsplanene er nå godkjente. Kommunene må framover vurdere hvordan planene skal følges opp i egen kommune.

Forurensing

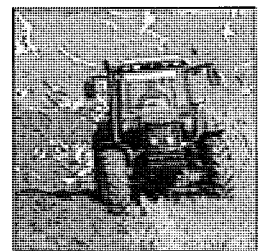
Dokka renseanlegg fungerte ikke tilfredsstillende i 2015, og flere av rensekravene ble ikke overholdt. Det forventes at kommunen setter inn tiltak for å bedre situasjonen. Et aktuelt tiltak for å redusere utslippet av organisk stoff kan være å bygge biotrinn. Kommunen har også en utfordring med avløpssituasjonen i Synnfjell-området, som er et område med stor utbygging av fritidsbebyggelse. Kommunen har satt i gang en prosess for å vurdere avløpssituasjonen i området på nytt for å finne en avløpsløsning som vil fungere for området som helhet. For øvrig er det svært bra at Nordre Land nå har tatt tak i utfordringene med spredte avløp. Kommunen har ansatt en egen person for å følge opp dette arbeidet, og de er kommet i gang med å føre tilsyn med anleggenes tilstand.

Landbruksforvaltning

Landbruksforvaltningen hadde 3 årsverk i 2015. Det er positivt at kommunen har en forvaltning stor nok til å spesialisere og sikre kompetanse på de forskjellige landbruksoppgavene.

Økt landbasert matproduksjon

Nordre Land har 41 900 daa jordbruksareal og en jordbruksproduksjon sterkt preget av husdyrhold. I kommunens Strategiske nærings- og utviklingsplan for 2014–2017 registrerer vi positive tiltak som bl.a. møteplasser og kompetanseutvikling for jordbrukere, men få direkte tiltak for økt matproduksjon.

Forvaltning av inntekts- og velferdspolitiske tiltak og kontroll

For året 2015 ble det utbetalt i alt 42,9 millioner kroner i statlige produksjonstilskudd til i alt 211 jordbruksforetak. I tillegg ble det utbetalt ca. 2 millioner kroner til velferdstiltak. Kommunens landbruksforvaltning er vedtaks- og kontrollmyndighet for disse ordningene. Det er viktig at kommunen sikrer god kvalitet i kontrollarbeidet.

Bruk av landbruksarealer

Kommunen er vedtaksmyndighet i saker etter jord- og konsesjonsloven og planmyndighet etter plan- og bygningsloven. I behandling av nasjonal jordvernstrategi vedtok Stortinget i desember 2015 en vesentlig innstramming i jordvernmålet. Innen 2020 skal det ikke omdisponeres mer enn 4 000 daa dyrka jord/år i Norge. For Oppland tilsvarer dette ca. 200 daa/år. For å minske utbyggingspresset på jordbruksarealene, er det viktig å legge opp til effektiv arealutnyttelse. Det er positivt at omdisponering av dyrka jord i 2015 var lavt, og at det ble søkt om nydyrking av 65 daa. Det er behandlet 19 søknader om deling, der en søknad er avslått. Tre av søknadene er innvilga av hensyn til bosettingen i området. Det er viktig at bosettingshensynet bare kan brukes i fraflyttingsområder der det ikke er avsatt areal til boligbygging i nærheten.

Økt verdiskaping

Næringsutvikling innen jordbruk og bygdenæringer: Det er positivt at kommunen i sin næringsplan vil støtte og videreutvikle nettverket Mat i Land. Fylkesmannen vil framheve som særlig positivt at kommunen satser mye på trebruk og utnyttelse av bioenergi, og at det samarbeides med kompetansen ved Landsbyen næringshage. Det mangler imidlertid satsing på andre bygdenæringer som f.eks. Inn på tunet og Grønt reiseliv. Fylkesmannen oppfordrer til samhandling med kommunens øvrige førstelinjetjeneste for næringsutvikling.

Formell kompetanse innen jordbruk og agronomi vektlegges mer og mer. Kommunen bør bidra til at tilbud innen agronomutdanning, både for ungdom og voksne, markedsføres og utnyttes av nye og kommende bønder.

Skogbruk: Kommunen har et betydelig skogareal, 478 100 daa produktiv skog. Det er positivt at hogsten økte med 1500 m³ i 2015, og det ble avvirket for 39,6 millioner kroner. Fylkesmannen er fornøyd med at investeringer i skogsveger, planting og ungskogpleie er på et høgt nivå. Man er i oppstart med nye skogbruksplaner i kommunen, et viktig grunnlag for økt verdiskaping i skogbruket framover. Det er viktig at kommunen stimulerer til at skogfond med skattefordel utnyttes.

Bærekraftig landbruk

Kommunen er blant de som bruker mest tilskudd til spesielle miljøtiltak (SMIL-ordningen) i forhold til antall søkere på produksjonstilskudd. Det er betydelige arealer med innmarksbeite og biologisk mangfold, og kommunen har særlig brukt tilskuddene på disse områdene. Kommunen har også initiert prosjekter for kartlegging av miljøverdier aktuelle for tiltak.

Tilskudd til miljøtiltak gjennom regionalt miljøprogram (RMP) er om lag 1,4 millioner kroner. Det innvilges til tiltak i kulturlandskap, biologisk mangfold og kulturminner/kulturmiljøer med setring. Noe gis til forurensningstiltak som utsatt jordarbeiding.

Tilskudd til drenering ble innført i 2013. Midlene fordeles til kommunene av Fylkesmannen, men det er kommunene som har vedtaksmyndighet. Midlene er ikke brukt fullt ut, og Fylkesmannen oppfordrer kommunene til å informere om ordninga slik at den blir bedre utnyttet og kan bidra til bedre driftsforhold og økt matproduksjon.

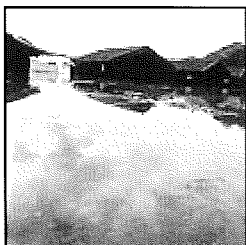
Bruk av utmarksressurser/beitenæringa

I Nordre Land slippes om lag 1 300 storfe (mj.ku/ammeku og ungdyr) og 13 700 sau i utmarka. Nordre Land har 4 beitelag, og et av disse laga er Nordre Land avløserlag som er «paraply» for 6 tidligere beitelag. De fleste laga er for både sau og storfe. Andelen storfe som er med i organisert beitebruk er 23%. Det er aktive beitelag i Nordre Land og det søkes normalt om tilskudd til flere tiltak i beiteområdene årlig (2016 – sperregjerde).

Nordre Land ligger innenfor sone prioritert for yngling av gaupe. Tapstall fra OBB (organisert beitebruk) var i 2015 i Nordre Land 3,88%. Det er store variasjoner mellom beitelaga. Tapstallet i 2014 var atskillig høgere med 5,15%.

Landbrukskontoret i Nordre Land samhandler godt med beitelaga rundt rovvilt og forebyggende tiltak, og søker på vegne av beitelaga om FKT-midler, samt administrerer mange av tiltaka gjennom beitesesongen og sender regnskap og rapport til Fylkesmannen etter avsluttet beitesesong.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Vurdering av kommunen er basert på DSBs kommuneundersøkelse 2016

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)

Kommunen har gjennomført helhetlig ROS-analyse, som ble utarbeidet i 2012. Analysen svarer ut spørsmålene i undersøkelsen på en tilfredsstillende måte

Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid

Kommunen har utarbeidet mål og oppfølgingsplan for samfunnssikkerhet og beredskap, som er forankret i kommunestyret.

Overordnet beredskapsplan

Kommunen reviderte sin overordnede beredskapsplan sist i 2015. Det er tilfredsstillende i forhold til kravet om at den skal revideres hvert år. Overordnet beredskapsplan er forankret i kommunestyret og inneholder alle minimumskrav. Men kommunen må avklare om overordnet beredskapsplan er samordnet med politi, videregående skoler, kraftselskap, teleleverandør, brann, helse, omsorg og storulykkesvirksomheter.

Opplæring, øvelser og evaluering

Kommunen har gjennomført opplæring av kriseledelsen, men er usikre på om krisestab og kommunikasjonsansvarlig har fått opplæring. Dette er ikke tilfredsstillende og kommunen bør avklare manglende opplæring av krisestab og kommunikasjonsansvarlig og eventuelt lage en plan for gjennomføring av opplæring av nevnte funksjoner. Overordnet beredskapsplan ble øvd i 2015 og det er i innefor kravet om øving annethvert år.

SAK NR. 46/2016

Nordre Land kommune

FORBRUKERRÅDETS KOMMUNETEST 2016

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.11.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

(ingen)

FORSLAG TIL VEDTAK:

- 1. Forbrukerrådets kommunetest for 2016 tas til orientering. Testen er basert på en stikkprøve der Forbrukerrådet har henvendt seg til kommunen via e-post, telefon og søk på kommunenes nettsider for å teste kommunens servicenivå.**
- 2. Kontrollutvalget har merket seg at Nordre Land kommune er rangert som nr. 15 (av 26) i Oppland fylke og som nr. 245 (av 428) i landet.**

SAKSOPPLYSNINGER:

Forbrukerrådet har henvendt seg til kommunene med spørsmål folk flest lurer på, slik som hjemmehjelp, kvalitet i skolefritidsordningen, byggesaksregler og tilbud i kulturskolen.

I testen, som er utført av Norstat, har testerene utgitt seg for å være privatperson og henvendt seg til samtlige kommuner i Norge på e-post, telefon og via kommunenes nettsider. Det er sendt fire separate e-poster og ringt tre telefonsamtaler til hver kommune. I tillegg er det lett etter 19 forskjellige informasjonselement på hver kommunes nettside. Testen er utført i januar og februar i 2016. Områder som er testet er service, tilgjengelighet og informasjonskvalitet. Selve tjenestenes kvalitet er ikke testet/vurdert.

Resultater - Oppland fylke:

Landsgjennomsnitt: 55

Beste kommune i landet: 83,3 (oppnåelig: 100)

Dårligst kommune i landet: 21,3

(N)	(F)	Kommune	Poeng
31	1	<u>Sør-Aurdal</u>	70.5
49	2	<u>Gjøvik</u>	67.9
69	3	<u>Øystre Slidre</u>	65.5
77	4	<u>Nord-Fron</u>	64.7
95	5	<u>Dovre</u>	62.4
96	6	<u>Vågå</u>	62.4
151	7	<u>Øyer</u>	59.0
156	8	<u>Lunner</u>	58.8
160	9	<u>Søndre Land</u>	58.6
162	10	<u>Jevnaker</u>	58.5
163	11	<u>Gausdal</u>	58.3
172	12	<u>Vestre Toten</u>	57.6
178	13	<u>Vang</u>	57.2
191	14	<u>Etnedal</u>	56.5
245	15	<u>Nordre Land</u>	53.4
279	16	<u>Lillehammer</u>	50.8
323	17	<u>Lom</u>	47.1
341	18	<u>Sel</u>	45.8
352	19	<u>Ringebu</u>	45.3
356	20	<u>Gran</u>	45.1
361	21	<u>Lesja</u>	44.6
382	22	<u>Skjåk</u>	42.5
388	23	<u>Sør-Fron</u>	41.5
390	24	<u>Nord-Aurdal</u>	41.0
395	25	<u>Vestre Slidre</u>	39.2
399	26	<u>Østre Toten</u>	38.6

Mer om testen

(hentet fra Forbrukerrådets hjemmeside)

Testperiode

Testen er utført i januar og februar i 2016. Vi har testet service, tilgjengelighet og informasjonskvalitet. Vi har ikke testet selve tjenestenes kvalitet.

Forbrukerrådet har henvendt seg til kommunene med spørsmål folk flest lurer på, som prisinformasjon om skolefritidsordningen, saksbehandlingstid for byggesak og åpningstider i svømmehallen.

I kontakt med kommunene har vi fremstått som innbyggere eller slektninger/venner til innbyggere.

Spørsmål pr. telefon

Til sammen har det blitt foretatt nesten 1300 telefonoppringninger til kommunenes sentralbord/servicetorg. Dersom vi ikke har fått svar på første forsøk, har vi ringt tilbake ytterligere en gang. Telefonene er tatt fra private telefonnummer og i normal kontortid (09.30–15.00). Hver kommune har fått tre telefonsamtaler med ett tema pr. samtale, men flere spørsmål innenfor temaet. Totalt er det gjort 14 vurderinger for hver kommune bygget på telefonsamtalene. Der vi ikke har fått kontakt med kommunen, har kommunen ikke scoret poeng på telefondelen av undersøkelsen.

Spørsmål pr. e-post

Det er sendt fire forskjellige e-poster til hver kommune, til sammen 1772 e-poster. På bakgrunn av disse e-postene er det gjort 16 vurderinger av hver kommune. Dersom e-posten ikke er besvart innen fem virkedager, får kommunen ikke poeng for svartid. Likevel legger vi vekt på svarkvalitet dersom svaret kommer innen 10 virkedager. Svar etter 10 virkedager gir ingen poeng. Dette er en noe mildere bedømming enn i tidligere kommunetester.

Internettsjekk

På hver kommunes nettsider er det lett etter 17 informasjonselement fra forskjellige tjenestesektorer. Vi har tillatt oss å lete etter hvert informasjonselement i ca. 2 minutter. Hver nettside har blitt sjekket to ganger, en gang ved å bruke menyvalg og en gang ved å søke etter informasjon på siden. Har vi ikke funnet informasjonen da, anser vi den som for vanskelig å finne og gir ikke poeng. Det er likevel mulig at kommunen har informasjonen på sin side, og at vi ikke fant den. Det anser vi som for lite publikumsvennlig.

Poenggivning

Henvendelsene er satt sammen til et vektet gjennomsnitt, slik at noen henvendelser teller mer enn andre. Tekniske tjenester veier tyngst, med 27,5 prosent. Pleie & omsorg veier 17,5 prosent. Helse veier 15 prosent, Barn og skole og Kultur & fritid veier begge 12,5 prosent. Sosiale tjenester veier 10 prosent og Generelle forhold 5 prosent.

Karakterskalaen går fra 0–100, hvor 100 er best.

Nordre Land kommune**KONTROLLUTVALGETS PLAN FOR
FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL
2017-2019**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	12.09.16 30.11.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Utkast til plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2017-2019 Vedlegg 1
2. Kap. 6 i Kontrollutvalgsboken (Planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll) Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:**INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:**

1. **Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for perioden 2016-2019 godkjennes.**
2. **Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta omprioriteringer og igangsette undersøkelser på eget initiativ, dersom det i planperioden oppstår behov for kontroll på andre områder enn det som fremgår av planen. Kontrollutvalgets prioriteringer gjennom året rapporteres til kommunestyret løpende og/eller i kontrollutvalgets årsrapport til kommunestyret.**

SAKSOPPLYSNINGER:

Oppsummering:

Kontrollutvalget har i løpet av året gjennomført en overordnet analyse innenfor de to lovpålagte kontrollområdene forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Gjennom denne prosessen er en rekke tema/områder drøftet med bakgrunn i risiko- og vesentlighet/konsekvens for kommunen.

Utkast til plan ble lagt frem/drøftet på forrige møte (12/9-16) der det ble fattet slikt vedtak:

1. *Fremlagt forslag til plan justeres i tråd med innspill i møtet. Følgende nye tema tas med i planen:*

- ***Kommunale planer (oppfølging av vedtatte planer mht. måloppnåelse og rapportering).***
- ***OU-prosessen med fokus på organisering og effektivisering/driftsreduksjoner (evaluering av oppnåelse av målet om bedre koordinering og samordning av tjenester og evaluering av vedtak om oppnådde besparelser).***
- ***Ansettelsesprosedyrer (fokus på bruk av referanser, krav til politiattest, oppfølging av søkere mv).***

2. *Justert plan legges frem på neste møte.*

Vedlagt saken følger justert forslag til plan.

I tråd med tidligere vedtak i kontrollutvalget er plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll samlet i ett plandokument.

I tillegg til å godkjenne planen fremgår det av pkt. 2 i forslag til vedtak at kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta eventuelle omprioriteringer uten å måtte gå til kommunestyret for ny godkjenning av planen. Dette ivaretar fleksibilitet og gir kontrollutvalget handlingsrom dersom det oppstår behov for å iverksette kontroll på andre områder enn det planen omtaler. Dette er i tråd med dagens praksis, og er også i tråd med anbefalinger fra Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder «Kontrollutvalgsboken».

Bakgrunn:

Bakgrunnen for saken er kravene i forskrift om kontrollutvalg § 10 og § 13:

§ 10 – forvaltningsrevisjon:

”Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon”.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.”

§ 13 – selskapskontroll:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Prioriteringer – vedtak i møte den 30/5-16:

Den vedlagte planen er satt opp med bakgrunn i vedtak i siste møte i kontrollutvalget, jf KU-sak 23/16 (forvaltningsrevisjon) og KU-sak 27/16 (selskapskontroll):

Forvaltningsrevisjon:

- **Barnevernet/Land barneverntjeneste** (kommentar: Samarbeid med kontrollutvalget i Søndre Land kommune. Prioriteres i slutten av valgperioden).
- **Integrering av flyktninger** (kommentar: Mest aktuelle innfallsvinkler er evaluering av måloppnåelser).
- **Informasjonssikkerhet** (kommentar: Komplisert område for kommunen. Etterlevelse av personopplysningsloven.)
- **Skole/skoleresultater** (kommentar: Kommunen har svake skoleresultater samtidig som man bruker relativt mye ressurser. Kan/bør det foretas måling/evaluering over flere år, f.eks. ved å følge en klasse? Hvordan sikre kvalitet i undervisningen i det enkelte klasserom?)
- **Vold og trusler** (Kommentar: Kommunens kvartalsrapport for 1. kvartal 2016 viser en stor økning i rapporterte vold og trusler ved enhet for Omsorg og Rehabilitering. Med bakgrunn i dette stilles spørsmål om omfanget av vold og trusler ved øvrige enheter i kommunen og om det er etablert et avvikssystem som fanger opp dette. Er vold og trusler overfor ansatte et økende problem i kommunen, eventuelt hvordan møter arbeidsgiver disse utfordringene?)
- **Målstyring og kvalitet i tjenesteproduksjonen** (kommentar: Hvilke mål er satt for kvalitet og hvordan rapporteres det? Hvordan vurderes kvalitet?)
- **Internkontroll** (kommentar: Oppfølging av kommunens arbeid med risikovurderinger og avviksrapportering.)

Selskapskontroll:

- **VOKKS AS**
- **Asvo AS**
- **GLT-Avfall IKS**
- **Krisesenteret i Gjøvik IKS**

FORVALTNINGSREVISJON:

STIKKORD FRA TIDLIGERE DISKUSJONER I KONTROLLUTVALGET

Stikkord fra «brainstorming»/tidligere møter:

Møte 25/1-16:

- **Kompetanse** (viktig for kvaliteten på tjenestene. Hvilke krav stilles rundt i organisasjonen mht.

Innspill fra forrige valgperiode:

- **Samhandlingsreformen – presentasjon v/rådmannen** (ku-sak 43/13)
- **Eiendomsforvaltning** (ku-sak 43/13)
- **Oppfølging av revisjonsrapporten**

lover/bemanningsnormer/vedtak og er kravene oppfylt? Hva med opplæringsplaner, kompetansestyring mv)

- **Ledelse** (hvordan fungerer lederne i små enheter? Hvordan fungerer ledelse i store avdelinger?)
- **Skole:** Målinger/evaluering over flere år. Følge et bestemt trinn/elever over flere år.
- **Habilitet**
- **Kirker:** Kommunens roller og ansvar (7 kirker, stort vedlikeholdsbehov, dialogen mellom kommunen og fellesrådet)
- **Kvalitet** (brukere viktig, men fagfolkene er normalt mer kvalifisert til å mene noe om kvalitet)
- **Ressursutnyttelse**
- **Tilrettelagte tjenester** (mye enkeltvedtak – hvordan jobber de?)
- **Samhandlingsreformen** – rus (fra 2016)
- **LEAN:** Kommunen er midtveis i prosjektperioden rundt implementering av lean i organisasjonen (avsluttes 1/7-17). Dette er aktuelt å følge opp. Fokus på gevinstrealisering?

Møte 14/3-16:

- Rådmannen (jf. notat):
 - **Informasjonssikkerhet**
 - **Barnevern**
- **Internkontroll med fokus på avviksrapportering/varsling** (manuelt system, fungerer dette etter hensikten?)
- **Integrering av flyktninger** (Mye arbeid rundt dette nå. Oppland er pilotfylke, og N.Land pilotkommune. Mest aktuelt i slutten av valgperioden/2018?)
- **Innkjøp** (behov for oppfølging av tidligere revisjonsprosjekt – i slutten av valgperioden)
- **Kommunal planlegging** (fokus på helhetlig planstrategi, rullering, effektiv planlegging? – se rapport fra Asplan Viak/KS. Aktuelt fellesprosjekt i hele Gjøvik-regionen?)
- **SØAS** (kommunen har flere roller. Se på rollefordeling – kontrollør/saksbehandler/kjøper – Fokus på håndtering av roller)

«Oppfølging av politiske vedtak» (ku-sak 16/14)

- **Etterlevelse av reguleringsplaner** - Hvilket system har rådmannen for å sikre at planene etterleves, og fungerer dette i praksis?) (KU-vedtak i sak 13/13)
- **Finansforvaltning** (revidert reglement? Lite prioritert område?)
- **Rekrutteringsprosessen**
- **Barnevern**

Bestilte undersøkelser og revisjonsprosjekter (Innlandet Revisjon IKS):

- **Selskapskontroll – Vokks AS**

Aktuelle tema fra Kontrollutvalgskonferansen 2016:

- **Integrering av flyktninger** (måloppnåelse, rapportering)
- **Korrupsjon/åpenhet/habilitet** (fokus på kommunens arbeid med å forhindre korrupsjon og skape gode holdninger)

Strategi for valg av innfallsvinkler til prosjekter / prioriterte perspektiver:

- **Fokus på kvalitet i tjenesteproduksjonen** (hvordan måles/vurderes kvalitet)
- **Fokus på produktivitet, effektivitet og måloppnåelse** (fremfor røgeletterlevelse)

Møte 25/4-16:

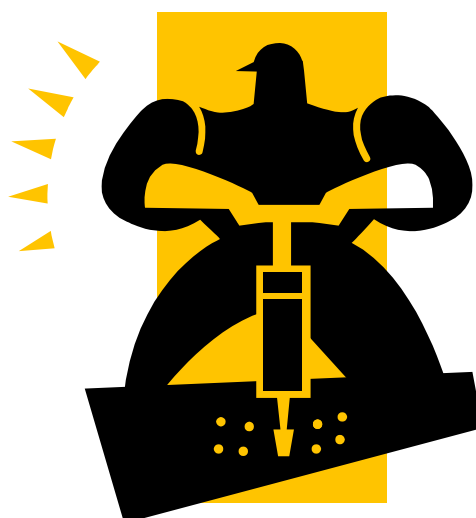
- **Kultur**

Kontrollutvalgets

PLAN FOR
FORVALTNINGSREVISJON
OG
SELSKAPSKONTROLL

2016 – 2019

Behandlet i kontrollutvalget: 12. september 2016.
Vedtatt av kommunestyret:

INNHold

1.	INNLEDNING	3
2.	PLANPROSESSEN	3
3.	FORVALTNINGSREVISJON	4
3.1	HVA ER FORVALTNINGSREVISJON?	4
3.2	PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – PRIORITERINGER	5
4.	SELSKAPSKONTROLL	8
4.1	HVA ER SELSKAPSKONTROLL?	8
4.2	PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL - PRIORITERINGER	9

1. INNLEDNING

Kontrollutvalget utfører på vegne av kommunestyret det løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen, herunder påser at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Utvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

Kontrollutvalgets oppgaver kan i hovedsak deles i tre områder:

- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

I *forskrift om kontrollutvalg* går det frem at kontrollutvalget skal lage en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Planene skal vedtas av kommunestyret, som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Kontrollutvalget har valgt å samle de to planene i ett dokument.

2. PLANPROSESSEN

I forskrift om kontrollutvalg går det frem at plan for forvaltningsrevisjon

”skal baseres på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter”.

I tillegg til å legge vekt på risiko- og vesentlighet i sitt arbeid med prioritering av områder/tema for kontroll, har kontrollutvalget også lagt vekt på følgende:

- Prosjektets potensielle bidrag til å skape forbedringer i forvaltningen
- Politisk aktualitet og interesse
- Betydningen de offentlige tjenestene har for brukerne/innbyggerne
- Gjennomførbarhet (praktisk og økonomisk)
- Erfaringer fra andre kommuner

Utfordringen med den overordnede analysen er å sikre at analysen er tilstrekkelig overordnet, slik at man får et oversiktsbilde av hele den kommunale virksomheten, samtidig som den går tilstrekkelig dypt til å danne et meningsfullt grunnlag for prioritering av konkrete områder. Ved valg av metode og opplegg for overordnet analyse er disse hensynene balansert opp mot kontrollutvalgets budsjettmidler.

Den overordnede analysen ble gjennomført som en prosess i kontrollutvalget. Som grunnlag for risiko- vesentlighetsvurderingen er det innhentet kunnskap fra en rekke kilder, bl.a.:

- Kommunale planer og rapporter (handlingsplan, økonomiplan, årsrapporter mv.)

- Tilgjengelig statistikk (i hovedsak kostra-tall)
- Gjennomførte revisjonsprosjekter/evalueringer i andre kommuner
- Foranalyse av utvalgte områder.
- Avisomtale, erfaringer fra andre kommuner mv.

Det er også gjennomført samtaler med rådmannen for å få synspunkter på og innspill til utvalgets arbeid med ny plan.

3. FORVALTNINGSREVISJON

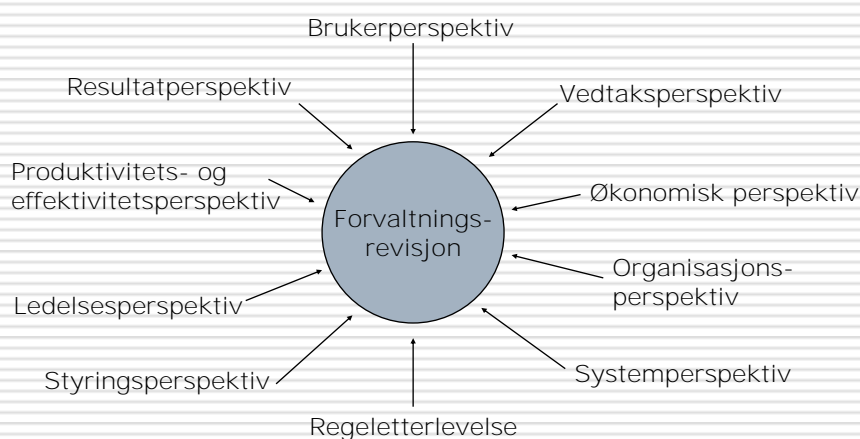
3.1 HVA ER FORVALTNINGSREVISJON?

Kommuneloven § 77 nr 4, 2. punktum beskriver forvaltningsrevisjon slik:

”Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).”

I en forvaltningsrevisjon kan man ha flere forskjellige perspektiver. Hvilket perspektiv man legger hovedvekten på avhenger av intensjon med undersøkelsen.

Mulige perspektiver

På grunn av at tema og vurderingstype kan spenne vidt, stilles det derfor store krav til både metode- og fagkunnskap hos den som skal gjennomføre revisjonen.

3.2 PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – PRIORITERINGER

Generelt:

- Kontrollutvalget har som mål å øke sitt fokus på **effektivitet/produktivitet og kvalitet** i sine undersøkelser av kommunens forvaltning.
- Ved kontroll av formelle forhold (etterlevelse av lover/regler/rutiner) har kontrollutvalget som mål å etterprøve at **praktiseringen av rutinene** er i tråd med etablerte rutiner og prosedyrer.
- Kontrollutvalget ønsker å prioritere kontroll av **tjenester til utsatte brukergrupper**. I tillegg til et systemperspektiv har kontrollutvalget som målsetting også å gjennomføre **stikkprøver på individnivå** for å teste at rutinene fungerer i praksis.
- Kontrollutvalget har som mål å ha god kunnskap om kommunens organisasjon og tjenesteyting. Som ledd i dette arbeidet vil det løpende bli bedt om **orienteringer fra administrasjonen**, herunder etterspørre gjennomførte **risikovurderinger**.
- Igangsetting av undersøkelse (forvaltningsrevisjon) gjøres normalt etter en forutgående **forundersøkelse**. Formålet med en forundersøkelse er å avklare nytteverdien av en eventuell grundigere undersøkelse. Forundersøkelser/kartlegginger kan gjøres av kontrollutvalget selv, utvalgets sekretariat eller kommunens revisor.
- Kontrollutvalget vil igangsette nødvendige **undersøkelser på eget initiativ** dersom det i planperioden oppstår behov på andre områder enn de som er nevnt i planen. Kommunestyret vil bli orientert om kontrollutvalgets prioriteringer gjennom egne forvaltningsrevisjonsrapporter, og/eller gjennom kontrollutvalgets årsrapport.

Prioriterte områder:

Nedenfor følger prioriterte områder innenfor ulike deler av organisasjonen (ikke prioritert rekkefølge):

Rådmann, stab/støtte (sektorovergripende)	
Målstyring og måling av kvalitet	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen har etablert målstyring som en del av den helhetlige virksomhetsstyringen. At systemet for målstyring fungerer som forutsatt kan ha stor betydning for tjenesteproduksjonen mht. både effektivitet/produktivitet og kvalitet.

	<ul style="list-style-type: none"> • Måling av kvalitet på tjenester er vanskelig. <p>Aktuelle tema/spørsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I hvilken grad er det etablert målekriterier for kvalitet i tjenesteproduksjonen og hvordan måles rapportertes det på disse parameterne? • Måles de riktige tingene? • Hvordan er kvaliteten på rapportering av måloppnåelse? • Hvordan brukes resultatene til læring og forbedring?
<p>Informasjons-sikkerhet</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vesentlig område for kommunen, da bruk av IKT benyttes i større eller mindre grad innenfor alle tjenesteområder. • Svikt kan få store konsekvenser, både personlig for den som rammes (svikt i håndtering av personopplysninger) og for kommunens omdømme <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etterlevelse av personopplysningsloven.
<p>HMS: Vold og trusler på arbeidsplassen – omfang og håndtering</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunens kvartalsrapport for 1. kvartal 2016 viser en stor økning i rapporterte vold og trusler ved enhet for Omsorg og Rehabilitering. • Vold og trusler overfor ansatte synes å være et økende problem innenfor flere yrkesgrupper. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging av omfanget av vold og trusler overfor ansatte i kommunen • Gjennomførte risikovurderinger. • Er det etablert et avvikssystem som fanger opp vold og trusler? • Er vold og trusler overfor ansatte et økende problem, eventuelt hvordan møter arbeidsgiver utfordringene? <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Temaet kan ses på for kommunen som helhet, eller man kan velge ut noen tjenesteområder for nærmere kartlegging og vurdering.

Internkontroll	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rådmannen har ansvar for å ha ”betryggende kontroll”, jf. kommunelovens § 23. Ansvar er betydelig, dvs. et vesentlig område å ha kontroll/styring med. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av kommunens arbeid med system for risikovurderinger og avviksrapportering.
Grunnskole og barnehage	
Skoleresultater	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen har svake skoleresultater samtidig som man bruker relativt mye ressurser. • Politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitet i skolen (hvordan sikres kvalitet i det enkelte klasserom?) • Kan/bør det foretas måling/evaluering over flere år, f.eks. ved å følge en klasse? Hvordan sikre kvalitet i undervisningen i det enkelte klasserom?) • Spesialundervisning • Mobbing
Helse, omsorg og velferd	
Barnevernet / Land Barnevernstjeneste	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har vært et bekymringsområde i flere år mht. kapasitet, fristoverskridelser mv. • Store endringer i både organisering og ledelse siste årene, jf. etablering av interkommunalt samarbeid – Land Barnevernstjeneste. • Svikt kan få alvorlige konsekvenser for barn/unge. • Sårbare brukergrupper. • Politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Produktivitet/effektivitet i saksbehandlingen. • Kvalitet på tjenesten. • Kommunikasjon og omdømme. • Måloppnåelse (evaluering av mål for etableringen av det interkommunale samarbeidet).

	<p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det interkommunale samarbeidet Land Barnevernstjeneste er under oppbygging. Evaluering i regi av kontrollutvalget kan derfor være mest aktuelt i slutten av valgperioden. Vurdere samarbeid med kontrollutvalget i Søndre Land om en kontroll av tjenesten i begge kommuner.
<p>Integrering av flyktninger /NAV</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Betjener sårbare brukergrupper. • Politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organisering. • Måloppnåelse og rapportering.

4. SELSKAPSKONTROLL

4.1 HVA ER SELSKAPSKONTROLL?

Selskapskontroll er en relativt ny oppgave for kontrollutvalget, som ble inntatt ved lov- og forskriftsendring i 2004.

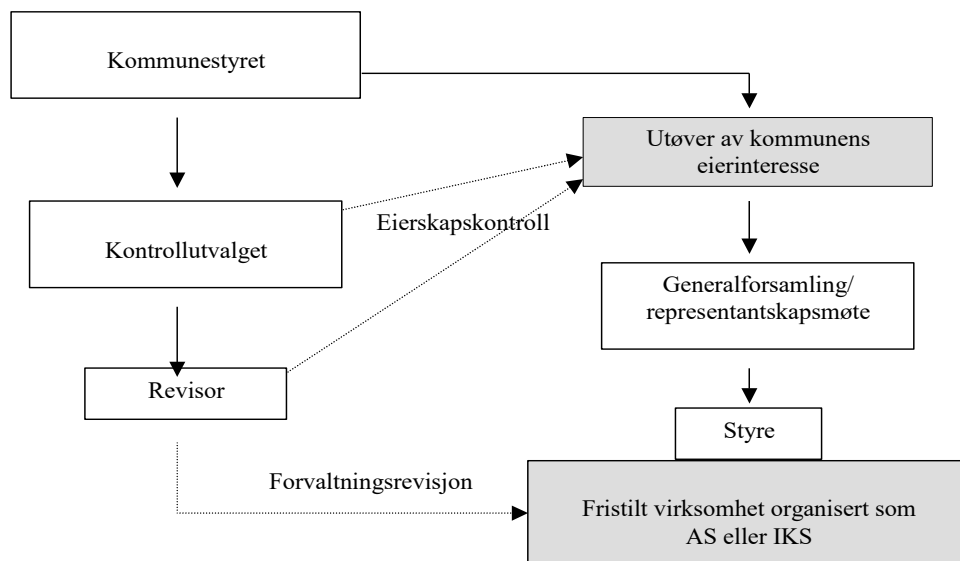
Kommuneloven § 77 nr 5 sier følgende:

”Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.”

Forskrift om kontrollutvalg § 14 beskriver selskapskontroll slik:

”Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).”

Ovenstående beskriver selskapskontrollens obligatoriske del. Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon (frivillig). Oppgavene kan illustreres slik:

Bestemmelsene om selskapskontroll må ses i sammenheng med kontrollutvalgets rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd for deres kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den valgte revisor for selskapet, jf. kommuneloven § 80. Disse bestemmelsene er gitt med tanke på interkommunale selskaper og aksjeselskaper.

4.2 PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL - PRIORITERINGER

Generelt:

- Kontrollutvalget har som mål å ha god kunnskap om kommunens eierskap i andre selskaper og kommunens eierskapspolitikk. Utvalget vil derfor legge opp til periodiske **samtaler med både kommunens ledelse** (vedr. eierstyring) **og med ledelsen i selskaper** der kommunen har betydelige eierinteresser.
- Igangsetting av undersøkelse gjøres normalt etter en forutgående **forundersøkelse**. Formålet med en forundersøkelse er å avklare nytteverdien av en eventuell grundigere undersøkelse. Forundersøkelser/kartlegginger kan gjøres av kontrollutvalget selv, utvalgets sekretariat eller kommunens revisor.
- Kontrollutvalget vil igangsette nødvendige **undersøkelser på eget initiativ** dersom det i planperioden oppstår behov på andre områder enn de som er nevnt i planen. Kommunestyret vil bli orientert om kontrollutvalgets prioriteringer gjennom egne forvaltningsrevisjonsrapporter, og/eller gjennom kontrollutvalgets årsrapport.
- Ved kontroll av selskaper som kommunen eier sammen med andre kommuner vil kontrollutvalget søke å **koordinere/samordne** sine kontroller med kontrollutvalgene i de øvrige eier-/deltakerkommunene.

Prioriterte områder/selskaper:

Nedenfor følger prioriterte områder (ikke prioritert rekkefølge):

Område/selskap	
VOKKS AS	<p>Hovedbegrunnelse for valg av selskapet/temaet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktig selskap for kommunen som representerer betydelige verdier. • Oppfølging av revisjonsprosjekt gjennomført av kontrollutvalget i Nordre Land kommune 2015/2016. • Politisk interesse <p>Aktuelle fokusområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføre risikovurdering (kartlegging/forundersøkelse). • Effektiv drift (produktivitet). • Styring, måling av resultater og rapportering. <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen eier 2/3 av selskapet, mens Etnedal kommune eier 1/3. En eventuell kontroll med selskapet vil bli gjennomført i regi av kontrollutvalget i Nordre Land kommune alene da kontrollutvalget i Etnedal har avslått å delta i vurderinger av eller deltakelse i kontroll med selskapet.
Asvo AS	<p>Hovedbegrunnelse for valg av selskapet/temaet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100 % eid selskap av Nordre Land kommune. • Sårbare brukergrupper. • Politisk interesse <p>Aktuelle fokusområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styring og rapportering. • Måloppnåelse. • Effektiv drift.
GLT-avfall IKS	<p>Hovedbegrunnelse for valg av selskapet/temaet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktig interkommunalt selskap (driver lovpålagte oppgaver på vegne av kommunen) • Store endringer i rammevilkårene for selskapet de senere årene. • Kommunene har ubegrenset økonomisk ansvar.

	<ul style="list-style-type: none">• Politisk interesse <p>Aktuelle fokusområder:</p> <ul style="list-style-type: none">• Selskapets håndtering av økonomisk risiko.• Eierstyring.• Etterlevelse av selvkostbestemmelsene. <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none">• GLT-Avfall IKS eies/drives av de fem kommunene i Gjøvikregionen i felleskap. Før igangsetting av eventuell kontroll med selskapet vil det bli søkt samarbeid med kontrollutvalgene i de øvrige deltakerkommunene.
Krisesenteret i Gjøvik IKS	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none">• Betjener sårbare brukergrupper. <p>Aktuelle fokusområder:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kvalitet på tilbudet.• Styring og rapportering. <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none">• Krisesenteret i Gjøvik eies/drives av de fem kommunene i Gjøvikregionen i felleskap. Før igangsetting av eventuell kontroll med selskapet vil det bli søkt samarbeid med kontrollutvalgene i de øvrige deltakerkommunene.

Dokka, 12. september 2016.

Hans Moon
leder av kontrollutvalget

Nordre Land kommune**TERTIALRAPPORT 2/2016 FRA INNLANDET REVISJON
IKS**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.11.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Tertialrapport 2/2016 fra Innlandet Revisjon IKS

Vedlagt:

Ja

FORSLAG TIL VEDTAK:

Tertialrapport 2/2016 fra Innlandet Revisjon IKS tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget har i sin avtale med revisjonen (oppdragsavtalen) avtalt tertialvis rapportering til kontrollutvalget m.h.t. økonomi. Hensikten med rapporteringen er bl.a. å lette kontrollutvalgets arbeid med oppfølging av den vesentligste posten i kontrollutvalgets budsjett, dvs. kjøp av tjenester fra Innlandet Revisjon IKS.

Vedlagt følger rapportering fra Innlandet Revisjon IKS for siste tertial til orientering. Rapporten kan oppsummeres slik:

- Samlet viser tertialrapporten at det ligger an til et mindreforbruk på 211 timer, dvs. ca. kr. 200 000. Mindreforbruket skyldes i sin helhet mindre bestillinger innenfor Bestilte tjenester (forvaltningsrevisjon/selskapskontroll) enn budsjettet.

Nedenfor følger utdrag fra den inngåtte oppdragsavtalen mellom kontrollutvalget og Innlandet Revisjon IKS der rapporteringen til kontrollutvalget fremgår:

Innlandet Revisjon IKS

Gjøvik, 15. september 2016
J.nr./Referanse: 2016- 684 BH/HHO/RG

Til Kontrollutvalget i Nordre Land kommune
v/sekretariatet

Tertialrapport 2/2016

Det vises til oppdragsavtalen pkt. 4.5. Innlandet Revisjon IKS skal rapportere til kontrollutvalget på samme nivå som oppdragsavtalen per 30.04., 31.08. og 31.12. Rapporten skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Nedenfor følger oversikt over ressursbruken per 31.08.2016.

	OPPDRAGS		FORBRUK		PROGNOSE/ BESTILT	
	AVTALE		PER		2016	
	Timer	Pris	31.08.2016	Pris	Timer	Pris
REGNSKAPSREVISJON						
Revisjon av årsregnskapet	445	900	241	900		900
Attestasjoner og revisjonsuttalelser	110	900	53	900		900
Veiledning og bistand	30	900	8	900		900
SUM REGNSKAPSREVISJON	585	900	302	900	585	900
BESTILTE TJENESTER						
Bestilte mindre undersøkelser	25	990				
Forvaltningsrevisjon	300	990	114	1074	114	1074
Selskapskontroll		990				
SUM BESTILTE TJENESTER	325	990	114		114	
Møter i KU og KST	50	990	23	990	50	990
SUM TIMER	960		439		749	

Kommentarer vedrørende regnskapsrevisjon

Det er samlet for regnskapsrevisjon ikke vesentlig avvik mellom prognose i følge oppdragsavtalen og medgåtte ressurser etter 2. tertial 2016. Vi antar at tidsbruken for året samlet for regnskapsrevisjon vil holde seg innenfor rammene i oppdragsavtalen.

Hovedkontor:
Postadr.: Postboks 988
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Faks 61289081
E-post: postmottak@irev.no

Avdeling Gjøvik:
Studievegen 7
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
www.irev.no
Besøksadresse:
Kirkeg. 76, 2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

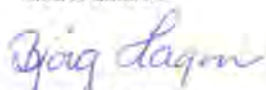
Kommentarer vedrørende forvaltningsrevisjon og selskapskontroll

Prosjekt	Forbruk 1. og 2. tertial 2016			Prognose 2016			Kommentar
	Kroner	Timer	Pris	Kroner	Timer	Pris	
10251 SK VOKKS AS	112950	105	1076	112950	105	1076	Prosjektet er avsluttet og endelig rapport ble lagt fram for KU i slutten av mai. Prosjektet gjennomføres innenfor anslått kostnad på 150.000 kroner.
10302 Overordnet analyse 2016	9540	9	1060	9540	9	1060	Timene gjelder presentasjoner for KU i forbindelse med overordnet analyse.
Totalt	122490	114	1074	122490	114	1074	

Oppdragsavtale FR/SK 2016

297000	300	990
--------	-----	-----

Med hilsen

Bjørg Hagen
Daglig leder

Nordre Land kommune

SAMMENLINGING AV REVISJONSKOSTNAD 2015 MED ANDRE KOMMUNER («BENCHMARKING»)

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.11.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

(ingen)

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Sammenligning av kommunens revisjonskostnad for 2015 med andre kommuner tas til orientering.
2. Kontrollutvalget har merket seg at kommunens kostnader til revisjon av kommuneregnskapet (regnskapsrevisjon) ligger omkring samme nivå som for andre kommuner på samme størrelse.

SAKSOPPLYSNINGER:

Saken er en oppfølging av inngått oppdragsavtale mellom kontrollutvalget og Innlandet Revisjon IKS, der det bl.a. er avtalt at det skal gjennomføres årlig sammenligning ("benchmarking") av kommunens revisjonskostnader mot andre kommuner. Det vises her til avtales pkt. 1 som sier følgende:

"Innlandet Revisjon IKS skal delta i landsomfattende prissammenligning, benchmarking. Kontrollutvalget skal orienteres om resultatet av prissammenligningen."

I tråd med etablert praksis er Innlandet Revisjon IKS v/daglig leder invitert til å presentere tallmaterialet, og kommenterer forskjeller mellom kommuner mv.

Forrige sammenligning/benchmarking som ble lagt frem for kontrollutvalget var 2014-tallene, der det ble fattet slikt vedtak i saken (møte 24/9-15):

1. *Sammenligning av kommunens revisjonskostnad for 2014 med andre kommuner tas til orientering.*
2. *Kontrollutvalget har merket seg at kommunens kostnader til revisjon av kommuneregnskapet (regnskapsrevisjon) ligger omkring samme nivå som for andre kommuner på samme størrelse.*

Kort om sammenligningen:

På oppfordring fra Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) oppgir en rekke revisjonsdistrikter kostnadene knyttet til revisjon av "sine" kommuner. NKRF lager nøkkeltall for hver kommune (utgifter til revisjon i forhold til kommunens driftsinntekter) og distribuerer disse tilbake til revisjonsdistriktene for eventuell videre analyse mv.

Sammenligningen har størst relevans for kommunenes kostnader til regnskapsrevisjonen, dvs. kostnader knyttet til bekreftelse av regnskapet (revisjonsberetningen). Dette skyldes at alle revisjonsdistriktene og revisorene har samme krav til gjennomføring og dokumentasjon av jobben. Det må forventes at betydelige forskjeller mellom kommuner på samme størrelse forklares, eller sannsynliggjøres for denne tjenesten.

Omfang av forvaltningsrevisjon vil variere fra år til år, og sammenligning mellom kommuner viser store avvik det enkelte år. På dette området er det mest aktuelt og å se på nivået i egen kommune over tid (trend).

Nordre Land kommune

INVITASJON TIL KONTROLLUTVALGSKONFERANSEN 2017

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.11.16	Utvalgsleder og utvalgssekretær	Nei

Saksdokumenter:

(ingen)

FORSLAG TIL VEDTAK:

SAKSOPPLYSNINGER:

I tråd med fast praksis legges invitasjon til den årlige Kontrollutvalgskonferansen i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) frem til vurdering mht. deltakelse.

Kontrollutvalget har i sitt forslag til budsjett for 2017 avsatt penger til at alle medlemmene av kontrollutvalget kan tilbys å reise på denne konferansen (avsatt kr. 32 000).

Formannskapet har i sitt budsjettforslag til kommunestyret foreslått å redusere posten for kursutgifter. Usikkerhet omkring kontrollutvalgets må tas hensyn til ved årets påmelding. Saken legges derfor frem uten forslag til vedtak.

Verken endelig program eller pris for konferansen er endelig fastsatt, men det forutsettes omkring samme prisnivå som i fjor (ca 6500 pr. person for to kursdager, en overnatting og helpensjon).

Påmeldingsfrist er 15. desember 2016. Utvalgssekretær sørger for påmelding av de som ønsker å være med.

Foreløpig program for konferansen:

Arbeidet med programmet pågår. Foreløpig er følgende annonsert:

- Lederen for [Kommunesektorens etikkutvalg](#), **Tora Aasland**, åpner konferansen.

Dessuten vil bl.a. følgende **temaer** inngå i programmet:

- **Varsling** v/bl.a. forskningssjef **Sissel C. Trygstad** og forsker **Anne Mette Ødegård**, Fafo ([Fafo-rapport 2016:33](#) Varsling og ytringsfrihet i norsk arbeidsliv 2016)
- **Korrupsjon** - med utgangspunkt i konkrete saker rundt byggesaksbehandling
- **Svart økonomi** og arbeidslivskriminalitet
- **Kommunereform** - sett i et kontroll- og tilsynsperspektiv v/daglig leder **Orrvar Dalby**, Vestfold Interkommunale Kontrollutvalgssekretariat (VIKS)
- **Kommuneøkonomi** v/**Bjørn Brox**, konsulent i Agenda Kaupang og fast spaltist i Kommunal Rapport med ukentlige anmeldelser av kommunale budsjetter og årsmeldinger

Konferansen blir avsluttet med et kåseri av kommentator **Eva Nordlund**, Nationen.

SAK NR. 51/2016

Nordre Land kommune

MØTEPLAN FOR 2017

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	22.11.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Forslag til møteplan for Nordre Land kommune 2017 Nei

FORSLAG TIL VEDTAK:

Møteplan for kontrollutvalget for 2017 fastsettes slik:

- Mandag 30.01.17 kl. 0900
- Mandag 13.03.17 kl. 0900
- Tirsdag 18.04.17 kl. 0900
- Mandag 29.05.17 kl. 0900
- Mandag 18.09.17 kl. 0900
- Mandag 13.11.17 kl. 0900

SAKSOPPLYSNINGER:

Forslag til møteplanen for neste år er basert på tidligere års møtehyppighet, dvs. 5-7 møter.

Aktuelt å ta hensyn til i f.m. møteplanen:

- Kontrollutvalgskonferansen 2017: Onsdag 1. – torsdag 2. februar
- Vinterferie: 27. februar – 3. mars (uke 9)
- Påske: Torsdag 13/4 – mandag 17/4.
- Høstferie: 2. - 6. oktober (uke 40).
- Tidspunkt for behandling av kommunens årsregnskap i formannskapet og kommunestyret.
- Unngå møtekollisjon med møter i kommunestyre/formannskapet

Det tas forbehold om møtetidspunkt i f.m. behandling av årsregnskapet (april-møtet), da dette møtet også må tilpasses revisjonens arbeid og kommunens møtekalender.

SAK NR. 52/2016

Nordre Land kommune

REFERATSAKER

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.11.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:	Vedlegg:
1. Særutskrift formannskapets sak 122/16 - Kontrollutvalgets budsjett 2017	Vedlegg 1
2. Notat fra kontrollutvalgets nestleder til ordfører «Hva vil vi med kontrollutvalget?»	Vedlegg 2
3. Oppfølging av kontrollutvalgets vedtak i sak 33/16 – Halvårsrapport 2016 – Nordre Land kommune	Vedlegg 3
4. Utlyst anbudskonkurranse – Saksbehandlingstjenester Barnevern Land Barneverntjeneste	Vedlegg 4
5. Neste møte: Tidspunkt/saksliste	Muntlig orientering

FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsakene tas til orientering.

VEDLEGG 1

Saksbeh.:	Jarle Snekkestad	Arkivkode:	150
Saksnr.:	Utvalg	Møtedato	
	77/16 Kommunestyret		18.10.2016
	122/16 Formannskapet		26.10.2016
Lnr.:	13610/16		
Arkivsaksnr.:	16/1769		
Arkivnøkkel:	150		

Saksbehandler: JSN

Utskrift til: Kontrollutvalget

KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT FOR 2017

Vedlegg: Saksprotokoll sak 34/2016 i kontrollutvalget

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):
Ingen

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget i Nordre Land kommune behandlet saken i møte den 12. september 2016 som sak 34/2016.

Det vises til forskrift om kontrollutvalg som sier følgende om behandlingen av kontrollutvalgets budsjett (§ 18): *"Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapets innstilling til kommunestyret eller fylkestinget."*

Med bakgrunn i ovenstående bes det om at budsjettforslaget fra kontrollutvalget innarbeides i budsjettforslaget som fremlegges for formannskap og kommunestyret. God praksis tilsier at kommunestyret får kontrollutvalgets budsjett til særskilt behandling dersom det er avvik mellom det fremlagte forslaget i kommunestyret og kontrollutvalgets innstilling.

Det ble fattet følgende enstemmige vedtak:

INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

Budsjett for kontroll og revisjon Beløp
(ansvar 11121, tjeneste 1100) for
2017, fastsettes med en
økonomisk ramme på kr. 1 230
000 med følgende fordeling:

Konto	Trekkpliktig godtgjørelse	
10500		
10800	Fast godtgjørelse	23 000
10801	Møtegodtgjørelse	12 000

10802	Tapt arb.fortjeneste	25 000
10990	Arb.giveravgift	7 000
11001	Aviser/tidsskrifter/fag litteratur	12 000
11151	Beverting møter	3 000
11205	Tjenestefrikjøp	10 000
11501	Opplæring/kurs	32 000
11600	Kjøregodtgjørelse	2 000
12700	Konsulenttenester ordinær drift (sekretærtjenester)	196 000

Kontrollutvalget i Nordre Land vil råde kommunestyret til å fatte slikt vedtak:

Budsjett for kontroll og revisjon Beløp
(ansvar 11121, tjeneste 1100) for
2017, fastsettes med en
økonomisk ramme på kr. 1 230
000 med følgende fordeling:

Konto

10500	Trekkpliktig godtgjørelse	
10800	Fast godtgjørelse	23 000
10801	Møtegodtgjørelse	12 000
10802	Tapt arb.fortjeneste	25 000
10990	Arb.giveravgift	7 000
11001	Aviser/tidsskrifter/fag litteratur	12 000
11151	Beverting møter	3 000
11205	Tjenestefrikjøp	10 000
11501	Opplæring/kurs	32 000
11600	Kjøregodtgjørelse	2 000
12700	Konsulenttenester ordinær drift (sekretærtjenester)	196 000

NORDRE LAND KOMMUNE, den 20. september 2016

Hans Moon
leder kontrollutvalget

Behandling/vedtak i Kommunestyret den 18.10.2016 sak 77/16

Behandling:

Forslag fra Mieke Punie (SV) på vegne av Ap og SV:

Forslaget til kontrollutvalgets budsjett tas videre til formannskapetets budsjettbehandling - og legges fram særskilt i kommunestyrets budsjettmøte i desember.

Avstemming:

- I. Punies forslag enstemmig vedtatt

Vedtak:

Kontrollutvalgets budsjett tas videre til formannskapetets budsjettbehandling - og legges fram særskilt i kommunestyrets budsjettmøte i desember.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 26.10.2016 sak 122/16

Behandling:

Forslag fra Ola Tore Dokken:

Ramme til forvaltningsrevisjon halveres for 2017, og settes for 2017 til kr. 153.000,-.

Forslag fra Mieke Punie:

Ramme til kursutgifter i kontrollutvalget reduseres til kr. 22.000,-

AVSTEMMING:

- I Begge forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalgets budsjett tas videre til formannskapetets budsjettbehandling - og legges fram særskilt i kommunestyrets budsjettmøte i desember.
2. Ramme til forvaltningsrevisjon halveres for 2017, og settes for 2017 til kr. 153.000,-.
3. Ramme til kursutgifter i kontrollutvalget reduseres til kr. 22.000,-

Rett utskrift:

7. november 2016

.....

VEDLEGG 2

Hva vil vi med Kontrollutvalget?

Jeg var ikke forberedt på å måtte gå i krigen for Kontrollutvalget (KU) da forslaget til budsjett var oppe på siste møte i Kommunestyret (K).

Den 31.10. forsøkte jeg å rette på fadeseen ved å sende en e-post til ordføreren, se side tre.

Svaret oppfattet jeg som avvisende, noe som muligens hadde sammenheng med at saken da alt var behandlet i Formannskapet (F), og med enstemmig vedtak om kutt.

Hvilke signal er det så F ønsker å gi med sitt vedtak?

Når KU legger fram et budsjettforslag, så er dette et innspill til hva man ser for seg at det kan være lurt å gjøre i året som kommer. At F og K diskuterer og er opptatt av hva KU skal bruke penger på, er derfor slik det skal være. Og budsjettet som vedtas er K's bestilling til KU.

Da jeg påtok meg vervet å være den ene kommunestyrerepresentanten som må sitte i KU, i følge norsk lov, visste jeg ikke så mye om hva dette gikk ut på. Nå vet jeg litt mer, men bare utviklingen i denne saken viser jo at jeg ikke har forstått nok. For meg blir signalet fra F merkelig, når man går inn og kutter i enkeltposter uten at dette skjer i dialog med KU.

Hva mener f.eks. F med å kutte i en relativt beskjedne enkeltpost som heter opplæring/kurs?

Er F bekymret for at medlemmene i KU skal få for høy kompetanse og begynne å stille kritiske spørsmål...??

KU sin oppgave er å kontrollere på vegne av 27 kommunestyrerepresentanter, som har tatt på seg å styre kommunen på vegne av innbyggerne.

Når F reduserer ressursene og derved omfanget av forvaltningsrevisjon, er det en tanke bak? Er forvaltningsrevisjon unødvendig, eller direkte uønsket? Hvem mener i tilfelle det?

Rådmannen er helt sikkert ikke misfornøyd med reduksjonen i omfanget av forvaltningsrevisjon, han får jo mer penger og mindre innblanding i en tid som er mer enn krevende nok for han.

Men det er vi kommunestyrerepresentanter som må tenke igjennom hva vi vil med KU, ikke rådmannen.

Når nå hele kommuneadministrasjonen settes på hode, og det kuttet både her og der. Er sannsynligheten for avvik mindre nå, enn i en periode med mer stabil drift? Jeg tror ikke det.

Og hvorfor er det forvaltningsrevisjon som skal kuttet? Er det fordi dette er litt nytt og diffust? Budsjett og regnskapsrevisjon er mer konkret, så der kutter man ikke?

Men la oss snur litt på dette. Det er Rådmannen og hans stab sin oppgave å gjøre en feilfri jobb, uavhengig av kontroll fra KU eller ikke. Kan vi ikke da heller kutte i bokføringskontrollen? Rådmannens internkontrollen bør jo fange opp det meste her hvor reglene er relativt klare og stabile. Eller er det slik at Rådmannen ser mer nytten av denne delen, for da kan han slakke litt av på sin egen internkontroll, når han vet at revisor kommer etter? En måte for Rådmannen til å drøye sitt eget budsjett, på bekostning av «supperådet» KU?

I svaret fra ordføreren skrev han at det ikke ville være noe problem for KU å få tilleggsbevilgninger. Mulig det, men den dagen det er lett å få tilleggsbevilgninger, er jeg redd det er framsiden i OA som setter dagsorden og gjør det ikke lett, men vanskelig å unngå. Er det dit vi vil?

Så kan man jo spørre om det er God forvaltningsskikk / politisk håndverk, når man kutter 50 % av KU sitt handlingsrommet til forvaltningsrevisjon, uten den minste snev av dialog med den berørte part?

KU er K sitt ansvar, og jo mindre handlingsrom, jo mer signaliserer man at dette er et lovpålagt «supperåd».

Men husk, vi kommunestyrerepresentanter kan ikke kutte oss bort fra ansvaret!

Tøffe gutter tar aldri backup heter det. Og tøffe politikere blåser i kontroll?

Gunnar Løkkebø
Kontrollutvalget

Innspill vedr kontrollutvalgets budsjett

Sak 77/16 i kommunestyret den 18.10. var forslaget til budsjett for Kontrollutvalget (KU) for 2017.

I framlagt forslag var det ikke lagt inn økning i omfang, bare en korreksjon for prisvekst, og det kom synspunkt på at når det må spares på alle kanter, så kan vi ikke KU regne med en økning.

Nå ble det ikke vedtatt noe budsjett på møtet, da saken ble sendt via Formannskapet og kommer opp til ny behandling som egen sak i Kommunestyret senere.

I det året jeg har sittet i KU har alle saker vedr. KU gått gjennom uten et eneste spørsmål, så jeg var derfor ikke forberedt på å måtte gå «i krigen» for saken der og da. Jeg tillater meg derfor noen refleksjoner nå.

KU er Kommunestyret sitt eget organ for å kontrollere alt som skjer i kommunal regi. Største delen av kostnaden brukes til regnskapskontroll noe man vanskelig kan spare noe på. Forslaget om besparelse var derfor om det ikke var mulig å redusere noe på forvaltningsrevisjon, som er:

Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra politiske myndigheters vedtak og forutsetninger.

Definisjonen innebærer at man under revisjon av en offentlig virksomhet f.eks kan fokusere på om forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med politiske vedtak og forutsetninger,

- *forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,*
- *regelverket etterleves,*
- *forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,*
- *beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav*
- *resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med politiske forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.*

Det er forståelig at spørsmålet om pengebruk stilles i en tid da det må spares på alle kanter. Men med store omstillinger i administrasjonen og budsjett som kuttes, så reduser vel ikke faren for avvik? Er dette tidspunktet for å redusere omfanget av kontroll?

All kontroll burde jo egentlig være overflødig, da ingen burde gjøre feil. Men slik er ikke virkeligheten.

Jeg mener Kommunestyret må tenke seg om, før vi vedtar å redusere kontrollen i denne situasjonen.

Man kan jo tenke seg hva som skjer dersom det dukker opp en uønsket sak, og kommunestyret kan beskyldes for å ha bidratt til omfanget, ved at man har redusert sin egen oppfølging og kontroll.

Kanskje Kommunestyret heller bør fokusere på hvordan man kan få mest mulig nytte av midlene som KU disponerer?

Gunnar Løkkebø

Medlem Kontrollutvalget

Kjetil Solbrækken

Fra: Kjetil Solbrækken <kjetil@kontrollutvalget.no>
Sendt: 4. november 2016 12:10
Til: 'John Løvmoen (john.lovmoen@nordre-land.kommune.no)'
Kopi: 'Hans Moon (berlundb@online.no)'; 'GUNNAR LØKKEBØ (glokkebo@gmail.com)'
Emne: Vedr. kontrollutvalgets vedtak 12/9-16 vedr. halvårsrapport 2016
Vedlegg: Vedlegg - Halvårsrapport 2016 - Nordre Land kommune.pdf

Rådmannen v/kommunalsjef John Løvmoen
(kopi: kontrollutvalget v/leder og nestleder)

Hei !

Jeg viser til samtale i forrige uke der du nevnte at du ønsket informasjon om bakgrunnen for pkt. 2 i kontrollutvalgets vedtak den 12/9-16 om halvårsrapport 2016:

SAK NR. 33/2016

HALVÅRSRAPPORT 2016 – NORDRE LAND KOMMUNE

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	<ol style="list-style-type: none">1. Halvårsrapport 2016 tas til orientering.2. Kontrollutvalget oppfordrer rådmannen til å videreutvikle sammendraget i kvartals- og /halvårsrapporteringen slik at alle vesentlige forhold i rapporten kommer tydelig frem. Dette vil lette leservennligheten av rapporten.
---------------------------	--

Det som er kjernen i vedtakets pkt. 2 er at det savnes et tydelig sammendragkapittel som plasseres framme i rapporten på en til to sider, der man framhever de viktigste momentene i rapporten.

Slik jeg forstod i møtet oppfattet ikke kontrollutvalget kap. 1 (innledning) i halvårsrapporten som en fullgod oppsummering.

Min kommentar:

Hensikten med denne type tilbakemeldinger er å bidra til diskusjon og evt. forbedringer. Det kan være ulike oppfatninger om hvordan ting kan/bør gjøres, og det er ikke alltid noe fasitsvar. Vedtaket er en oppfordring til å se nærmere på saken.

Med hilsen

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær
tlf. 995 77 903

VEDLEGG 4

Forespørsel 216409 Saksbehandlingstjenester Barnevern Land Barnevernstjeneste

Generell informasjon	
Versjon 1	Dato for offentliggjørelse 27.10.2016 14:48
Url http://my.mercell.com/permalink/62415181.aspx	Tilbudsfrist 18.11.2016 13:00
Ekstern anbuds referanse ID 2016/3680	Endret dato 27.10.2016 09:09
Konkurransetype: Anbudskonkurranse	
Prosedyre Åpen anbudskonkurranse	

Oppdragsgiver
Firma Gjøvik Kommune
Adresse Kauffelds plass 1
Postnr/By 2815 GJØVIK Norge

Beskrivelse
<p>Land Barneverntjeneste som representerer Nordre Land og Søndre Land kommuner (heretter kalt oppdragsgiver) innbyr til åpen anbudskonkurranse i forbindelse med kjøp av saksbehandlingsressurser til stedlig barneverntjeneste.</p> <p>Rammeavtale ønskes inngått med varighet ett år ,fra og med 01.01.17 t.om 31.12.17, med opsjon for kalenderåret 2018.</p> <p>Formålet er kjøp av ekstra barnevernfaglig saksbehandlerressurs for å ta unna oppdragsgivers saksmengde for kortere eller lengre perioder.</p> <p>Innleide personer skal jobbe sammen med oppdragsgivers øvrige medarbeidere hos land barnevernstjeneste.</p> <p>Mengden av barnevernssaker per år er varierende, og det er derfor vanskelig å si noe helt eksakt om behovet for saksbehandlingstjenester i kontraktperioden, men for 2017 er det imidlertid behov for å knytte til seg inntil 3 saksbehandlere som er operative fra 1.januar 2017.</p>

